

ČÍNA AKO JEDEN VEĽKÝ SINGAPUR?

Za komunistov – nikdy.
Vedel to aj Lee Kuan Yew

BUDAMAR LOGISTICS
má veľké plány
smerom na Západ

Úlohy a povinnosti správcu
konkurznej podstaty

Šanghaj
Perla Orientu

GOODWILL

VYBERTE SI SAMI, KDE NÁS CHCETE ČITAŤ

GOODWILL je:

- na webe
- v iPade
- v iPhone

...dostupný kdekoľvek aj na vašich
obľúbených miestach.

www.goodwill.eu.sk

Available on the
App Store

www.CoverPageApp.com

GOODWILL

Magazín o ekonomike, biznise a spoločnosti

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798
Vydanie apríl – máj 2015

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.
IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25 • goodwill@goodwill.eu.sk

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor a konateľ

filin@goodwill.eu.sk • redakcia@goodwill.eu.sk
tel.: 0907 78 91 64

Mgr. Valéria Nagyová

obchodná riaditeľka

nagyova@goodwill.eu.sk • valeria.nagyova@gmail.com
tel./fax: 02/48 28 74 25 • tel.: 0911 80 70 10

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s.,
Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori. Časopis sa distribuuje
na konferencie, do hotelov, VIP akcie. Distribúcia directmailingom
– súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie
a inštitúcie. Časopis na stiahnutie aj na Apple iPad™

Predplatné:

Predplatné: 10 € ročne (min. 6 čísel vrátane poštovného)
Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Patrik Slazanský • www.slazanski.com

Tlač:

FABER, s. r. o., Bratislava

Zdroj foto na titulnej strane: TASR; Paradise Pictures (k článku
na strane 10-11)

V logu časopisu sú použité fragmenty z diela Daniela Bidelnicu
Nové súvislosti I.

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela –
textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je
možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja.

Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie
zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy
nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media
a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abcreklama.sk.

Toto číslo vychádza 20. 4. 2015 s poradovým číslom 2.

Ostrov pokladov práce a princípov

Stratili sme nášho otca-zakladateľa Lee Kuan Yewa, ktorý žil a dýchal pre
Singapur. On a jeho tím viedli našu priekopnícku generáciu k vytvoreniu
tohto ostrovného národa.

Väčšina z nás sú Číňania a bolo by jednoduché opierať sa iba o čínskych
voličov. Namiesto toho však Lee išiel za ušľachtilým snom o multirasovej,
multináboženskej spoločnosti. Singapur nemal byť postavený na báze ur-
čitého etnika, jazyka alebo náboženstva, ale na základných hodnotách –
multietnicite, rovnosti, meritokracii, integrite a vláde zákona. Lee vyhlásil:
„Táto krajina nepatrí žiadnej komunite – patrí nám všetkým.“

Dal nám odvahu čeliť neistej budúcnosti. Hovoril priamo a neuhýbal pred
trvdou pravdou. Ministri ho občas prosili, aby zmiernil tón svojich pripravovaných
prejavov – aby zneli menej neústupne voči ľudským slabostiam. Pripomienky akceptoval,
ale hlavné poslanstvo zachoval. Hovoril: „vždy sa snažím byť korektný, no nie politicky korektný.“

Lee Kuan Yew bol bojovník. V krízach, keď sa všetko zdalo byť bezná-
dejné, bol zapálený, nekonečne vynaliezavý, pevný vo svojom odhodlaní
a vytrvalý v presadzovaní svojej veci. Tak sme ho videli v mnohých zápa-
soch: v Bitke o zjednotenie (s Malajziou – pozn. red.) proti komunistom
a komunistom, pri separácii, ktorá nás vrhla do sveta plného nebezpe-
čenstiev; a potom pri odchode britských vojsk, ktorý ohrozil živobytie
150 000 ľudí v Singapure. Pretože Lee nikdy nezaváhal, ani my sme ne-
váhali. Našli sme odvahu, bojovali a zvíťazili. Tak pozdvihol Lee Kuan Yew
Singapur a nás všetkých z tretieho sveta do toho prvého.

V mnohých krajinách bojovníci proti kolonializmu zvíťazili a prevzali moc –
ale potom zlyhali pri budovaní štátu. Pretože výzvy, ktoré prináša integrá-
cia spoločnosti, kultivovanie ekonomiky, trpezlivé zlepšovanie života ľudí,
sú veľmi odlišné od výziev boja za nezávislosť. Lee však pri budovaní štátu
uspel. Vštepil ľuďom disciplínu a poriadok, aby platilo, že v Singapure sa
vyrieši každý problém. Mladým zabezpečil vzdelanie. Zmenil pracovné
vzťahy tak, že namiesto štrajkov a konfrontácie nastúpila tripartita a spolu-
práca. Viedol kampane za zvyšovanie kvalifikácie a rast produktivity.
Jeho ekonomický tím navrhol a realizoval plány na prilákanie investícií,
rast ekonomiky a vytváranie prosperity a pracovných miest. Ako povedal:
„vytvoril som politické podmienky tak, aby sa dala realizovať aj nepopulár-
na politika“.

Lee Kuan Yew mal širokú sieť priateľov. Poznal sa s každým čínskym
vodcom počnúc Mao Ce-tungom aj s každým prezidentom USA od
Lyndona Johnsona. Všetci oceňovali jeho otvorenosť a prehľad. Margaret
Thatcherová raz povedala: „Pán Lee mal schopnosť preniknúť cez hmlu
propagandy a s jedinečnou jasnosťou artikulovať problémy doby, ako aj
spôsob, ako im čeliť. Nikdy sa nemýlil.“ A preto, aj keď je Singapur taký
malý, jeho hlas je počuť a na svetovej scéne máme oveľa väčší vplyv ako
by sa dalo očakávať.

Lee Hsien Loong

predseda vlády Singapuru, syn Lee Kuan Yewa

(Z prejavu pri pohrebe Lee Kuan Yewa, 29. marca 2015)

Skutočný singapurský model – a kto ho dokáže nasledovať

Systém vytvorený Lee Kuan Yewom sa nesprávne interpretuje ako diktatúra jednej strany, lebo opozícia bola vždy prítomná. Napodobniť ho v Číne by znamenalo zaviesť väčšiu demokraciu, ako by komunisti zniesli. **10**

Ekonomika a spoločnosť

- 6** | **Zotavenie eurozóny alebo len falošné signály?**
- 8** | **BUDAMAR LOGISTICS sa posúva ešte viac k zákazníkom**
Predseda predstavenstva Peter Malec hovorí o zákonitostiach úspechu aj ďalších plánoch.
- 10** | **Skutočný singapurský model – a kto ho dokáže nasledovať**
- 12** | **ECB robí správne kroky, na ľahu sú politici**
Tvrdí člen Bankovej rady NBS Ľuboš Pástor.

Financie

- 14** | **Lizing v SR po kríze postupne rastie**
- 15** | **Bývajte kvalitne s kvalitným úverom**
- 16** | **Slováci vkladajú do stavebného sporenia viac peňazí**

17 | **Najlepšie investovaných 5 € mesačne**

Novinka v oblasti rizikového životného poistenia

18 | **Poistenie pre podnikateľa: rozhoduje kvalitné vyskladanie**

20 | **Poisťovníctvo je kyslíkom a pľúcami ekonomiky**

Austrálsky expert Allan Manning o pokrývaní rizík podnikania

Podnikanie

- 19** | **Nehľadajte šťastie v práci. Vytvorte si ho!**
Konferencia Happy Company 2015
- 22** | **Správca konkurznej podstaty nezastupuje úpadcu ani veriteľov**
- 25** | **TAJE elektronických nástrojov kontra REALITA**
Konferencia o verejnom obstarávaní
- 27** | **Biznis očami lídrov**

Obchod

- 24** | **Možno cez internet predávať tovar chránený ochrannou známkou?**

Marketing

- 26** | **Kedy sa pustiť do marketingu**

Informačné a komunikačné technológie

- 28** | **Od „internetu vecí“ k „internetu všetkého“**
- 29** | **Zmeškať dobu dátovú môže znamenať koniec v biznise**
- 31** | **Mobilný internet nás spája**
Štvrtý operátor na telekomunikačnom trhu SR

Doprava a logistika

- 32** | **Sklady budú stále viac žiadané**
Ale rastie aj tlak na kvalitu.

Zotavenie eurozóny alebo len falošné signály?

Šéf ECB M. Draghi tvrdí, že „nastáva trvalé zotavenie“. Bližší pohľad to však spochybňuje. A všetko nejde ani podľa nemeckých receptov. **6**

Správca konkurznej podstaty nezastupuje úpadcu ani veriteľov

Hlavnou úlohou správcu je čo najefektívnejšie speňažiť majetok úpadcu; zodpovedá sa pritom súdu. **22**

Automobily

- 34 Na Autoshow New York 2015 ožili americké značky
- 36 Trendy v automotive: odľahčené materiály a znižovanie emisií

Štýl

- 38 Farebné akordy Daniela Bidelnicu
- 49 Robotická kosačka vám uľahčí život
- 56 Mágia odfotohrovaných príbehov
Rozhovor s kurátorom Mariánom Pauerom
- 62 Akú vôňu zvoliť k akej príležitosti?

Cestovný ruch

- 41 Atraktívna Južná Morava
- 41 V cestovnom ruchu ide o zážitok

Stavebníctvo a reality

- 42 Rezidencie Pri mýte
- 42 Zelené budovy na Slovensku
- 43 Trh s pozemkami ovplyvňujú nové trendy v bývaní

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 59 Spoznali sme firmy, ktoré robia biznis inak
Via Bona Slovakia 2015

Zdravie

- 45 Deň narcisov ako prejav spolupatričnosti
- 46 Peľová sezóna je opäť tu
- 47 Auto skúša chrbticu šoféra
Ako sedieť za volantom a nastupovať

- 48 Pracovný stres a iné riziká modernej civilizácie
- 50 Správnym jedlom proti chorobám
- 51 Liečivá voda na upchatý nos

Potraviny

- 52 Energia skrytá v potravinách
Netradičné rastlinné produkty
- 54 Národný salón destilátov
- 55 Ovocné destiláty výnimočnej chuti

Vzdelávanie

- 60 Vzdelávanie, kurzy, semináre
- 61 Vzdelanie nás robí odolnejšími voči kríze
- 61 Rozbieha sa duálne vzdelávanie

Zotavenie eurozóny alebo len falošné signály?

Napriek všetkému vynaloženému úsiliu exekutívy a ďalších autorít treba v hodnotení európskeho ekonomického „oživenia“ zostať pri zemi. Nehovoriac o perspektívach blízkej budúcnosti.

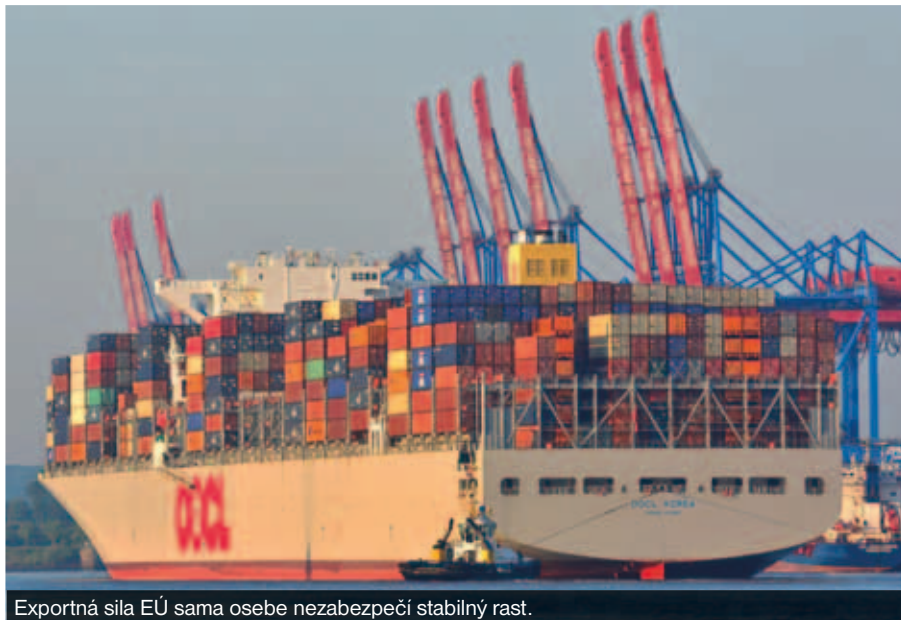
Na prvý pohľad sa zdá, že ekonomika eurozóny by konečne mohla byť na dobrej ceste. Akciové trhy sa dvíhajú. Zvýšila sa spotrebiteľská dôvera. Nižšie ceny ropy, lacnejšie euro i kvantitatívne uvoľňovanie Európskou centrálnou bankou by podľa očakávania mali podporiť rast. Prezident ECB Mario Draghi tvrdí, že „nastáva trvalé zotavenie“; politici v Berlíne a Bruseli interpretujú známky oživenia v Španielsku a Írsku ako dôkaz, že ich horká medecína v podobe fiskálnej konsolidácie a štrukturálnych reforiem zabrala podľa predpokladov.

Bez ružových okuliarov

Pri bližšom skúmaní sa však ukáže, že toto zlepšenie je skromné, pravdepodobne dočasné a nie je výsledkom politiky, ktorú presadzuje Nemecko. Iste, podľa niektorých odhadov ekonomika eurozóny v súčasnosti rastie ročným tempom 1,6 % oproti 0,9 % ku koncu tretieho kvartálu 2014. To je však omnoho pomalšie tempo než v Spojených štátoch a vo Veľkej Británii. A pretože dnes je ekonomika eurozóny o 2 % menšia než pred siedmimi rokmi, nejavi sa „zotavenie“ ako správny výraz – najmä keď zrejme nepotrva dlho.

Eurozóna je väčší exportér ako Čína, vývoz má však menší podiel na jej HDP.

Predovšetkým sa už vyčerpáva jednorazový impulz daný nižšími cenami ropy. Tie sa síce od vlaňajšieho júna do polovice januára prepadli o viac než polovicu, avšak odvtedy sa zasa o tretinu zotavili – čiastočne i pre silné znehodnotenie eura, ktoré všeobecne zdražuje dovoz. Dopad tohto vzopätia na rozpočty domácností a náklady firiem je ťažko dôvodom na oslavu.

Exportná sila EÚ sama osebe nezabezpečí stabilný rast.

Čo zaberie: export? Devalvácia?

Politici sa spoliehajú na to, že konkurencieschopnejšia mena stimuluje rast. Pravdepodobne však budú sklamaní. Pretože vývoz

z eurozóny sa stále viac spolieha na globálne dodávateľské reťazce, predstavuje lacnejšia mena slabší impulz než kedysi. Exportéri sa, navyše, môžu rozhodnúť, že prípadné zisky

Hra M. Draghiho a A. Merkelovej o Európu našla odraz v ľudovej tvorivosti: grafiti na múre areálu ECB vo Frankfurte (2013).

zhrabnú do vlastného vrecka namiesto toho, aby sa snažili zvýšiť trhovú podiel.

V roku 2014 predstavoval vývoz z eurozóny skoro 2 bilióny eur – viac než z Číny. Vzhľadom na nerovnomerný globálny dopyt bude problematické dosiahnuť rýchly rast exportu. A keďže export predstavuje len pätinu z desaťbiliónovej ekonomiky eurozóny, nie je pravdepodobné,

Nízke ceny ropy, slabšie euro a kvantitatívne uvoľňovanie zaberajú – ale dokedy?

že by mohol naštartovať silné zotavenie. Podľa modelu ECB môže znehodnotenie eura o 10 % v uplynulom roku zvýšiť tohtoročný rast iba o 0,2 %.

Kvantitatívne uvoľňovanie

Aj prínosy kvantitatívneho uvoľňovania sa pravdepodobne ukážu ako efemérne. Pokles nákladov na vládne pôžičky zrejme rast príliš nepozdvihne, lebo pravidlá Európskej únie bránia fiskálnej expanzii. Celkovo bude nastavenie fiskálneho postoja eurozóny v tomto roku podľa Európskej komisie všeobecne neutrálne, hoci v Írsku, vo Francúzsku a v Taliansku dôjde k ďalšiemu stláčaniu.

Celá ekonomika eurozóny je dnes o 2 % menšia ako pred siedmimi rokmi.

Kvantitatívne uvoľňovanie skutočne zlepšuje podmienky financovania v eurozóne pre niekoľko málo firiem, ktoré sú natoľko veľké, že môžu využívať kapitálové trhy. Avšak i v USA a vo Veľkej Británii, kde tieto trhy hrajú v podnikových financiách omnoho významnejšiu rolu, inflácia cien aktív podnietila spotrebiteľov k utrácaniu a firmy k investovaniu len vo veľmi malej miere. Naopak, investície do slabej reálnej ekonomiky sú omnoho menej atraktívne než možnosť zarábať ľahké peniaze finančným inžinierstvom.

Väčšina firiem v eurozóne sa spolieha na bankové financie, a hoci sa úverové podmienky trochu zlepšili, objem pôžičiek stagnuje (a v južnej Európe ďalej klesá). Dokiaľ budú bankové „zombie“ zaťažované zlými úvermi, pravdepodobne sa to príliš nezmení.

Španielsko nemôže byť vzorom

Rovnako tak nemožno malý výkyv rastu v eurozóne smerom nahor, tobôž relatívne rýchlu expanziu v Španielsku a Írsku, pripisovať nemeckému receptu fiskálnej konsolidácie a opatreniam na zvýšenie exportnej konkurencieschopnosti.

Írsko vyšlo z krízy relatívne dobre, ale platilo vysokú cenu.

Dokonca možno povedať, že nič nie je ďalej od pravdy.

Španielsko je sotva príkladom úspešnej fiskálnej reformy. Jeho zotavenie sa, naopak, časovo zhodlo so zmiernením extrémnych úsporných opatrení, zavedených v rokoch 2011 – 2013; toto zmiernenie totiž podnietilo domácnosti, aby navzdory stagnujúcim mzdám začali viac utráčať. Napriek tomu zostáva objem španielskej ekonomiky o 5,7 % menší než pred siedmimi rokmi. Bez práce je závravných 23,7 % Španielov – a každý druhý mladý človek, pričom mnoho ďalších celkom vypadlo z trhu práce.

Rozpočtový schodok Španielska pritom vlani predstavoval 5,7 % HDP, čo je najviac v EÚ. Rýchlo rastúci verejný dlh krajiny má tento rok prekonať hranicu 100 % HDP. A v čase, keď sa blížila tohtoročné voľby, posvätila Európska komisia rozšírenie štrukturálneho deficitu Španielska. Krajina teda skôr ako v dôsledku úsporných opatrení prosperuje preto, lebo v mnohých smeroch dostala „voľnú ruku“.

Nemecké recepty bez záruky

Ani Írsko – vlani najrýchlejšie rastúca ekonomika EÚ – nepotvrzuje vhodnosť nemeckých politických receptov. Napokon, je to malá a veľmi otvorená ekonomika, ktorej prosperujúci exportný sektor ťaží z už existujúcich silných stránok (nízke podnikové dane, kvalifikovaná pracovná sila, pružná ekonomika) a z priaznivých vonkajších podmienok, a to najmä zo silného zotavenia na hlavných odbyiskách: v USA a vo Veľkej Británii. Napriek tomu je objem írskej ekonomiky menší než pred krízou, miera nezamestnanosti dosahuje dvojciferné hodnoty

a domáci dopyt zostáva slabý. Na obzore sa tiež stále hrozivo vznáša účet za sanáciu bánk vo výške 64 miliárd eur, ktorý bol nespravodlivo vnútený 2,2 milióna írskych daňovníkov.

Špekulácie na kapitálovom trhu sú stále príťažlivejšie ako investovanie do reálnej ekonomiky.

Ekonomike eurozóny sa v roku 2015 zrejme bude dariť trochu lepšie, avšak nie vďaka politike vyžadovanej Nemeckom. Navyše, je pravdepodobné, že pôjde o dočasný výkyv, nie o začiatok trvalého zotavenia. Na prekonanie recesie v účtovnej bilancii totiž eurozóna potrebuje vyčistiť svoje banky, znížiť drvivý previs napospol súkromných dlhov, napraviť obrovský nedostatok investícií, odstrániť prekážky podnikaniu a popasovať sa s deflačným vplyvom nemeckého merkantilizmu. Z týchto dôvodov eurozóna zo svojich problémov tak skoro nevybídne.

Philippe Legrain,
bývalý ekonomický poradca predsedu
Európskej komisie, hosťujúci člen
Európskeho inštitútu pri London School
of Economics

© Project Syndicate

Perex a medzititulky: redakcia

Foto: HHLA, SXC, Julia Tulke /

Aesthetics of Crisis

BUDAMAR LOGISTICS sa posúva ešte viac k zákazníkom

Peter Malec: Naša trhovú bázu reprezentuje takmer tretinu všetkých výkonov ZSSK CARGO

Patria medzi najväčších hráčov v segmente železničnej prepravy na Slovensku, od roku 2006 vyrástli viac než dvojnásobne. Predseda predstavenstva BUDAMAR-u Ing. Peter Malec hovorí o zákonitostiach úspechu aj ďalších plánoch na expanziu.

• **Ste na trhu úctyhodných 12 rokov, považovaní za rešpektovaného partnera i jednotku v železničnom zasielateľstve. Aký bol v tejto histórii váš najlepší obrat?**

153 miliónov EUR z predaja služieb. Tento obrat sme dosiahli v roku 2014, za minulý rok, a je zároveň našim historicky najlepším výsledkom.

• **Minulý rok ste získali aj významné ocenenie Top Partner Award od najväčšieho výrobcu ocele na svete, nadnárodnej skupiny Arcelor Mittal.**

Áno, skupina Arcelor Mittal a skupina Moravia Steel patria medzi našich najvýznamnejších partnerov.

Naša dcérska spoločnosť BULK TRANSSHIPMENT SLOVAKIA uspela v minulosti aj v podnikateľskej súťaži malých a stredných podnikov Diamanty slovenského biznisu 2012. Vo východoslovenskom regióne bolo hodnotených 110 firiem a táto spoločnosť získala druhé miesto v kategórii najdynamickejšie rastúca firma.

• **Koľko má dnes BUDAMAR LOGISTICS zamestnancov?**

Spolu s dcérskymi a sesterskými spoločnosťami zamestnávame viac ako 500 pracovníkov.

• **Aká cesta do toho prostredia a na pozíciu predsedu predstavenstva zaviedla vás? Predtým ste zastávali riadiacu funkciu v štátnom podniku.**

Ing. Peter Malec (38), predseda predstavenstva spoločnosti BUDAMAR LOGISTICS, a. s.

Môj otec v 70-tych rokoch pracoval v ČSD ako rušňovodič elektrickej trakcie. Jeho technický talent som, bohužiaľ, nezdedil, hoci až do posledného ročníka elektrotechnickej priemyselky som veril, že je niekde skrytý. V maturitnom ročníku ma zaujal predmet ekonomika a to rozhodlo o mojom ďalšom smerovaní.

Už počas štúdia manažmentu som začal pracovať v menšej banke, kde som sa z juniorských pozícií za 5 rokov vypracoval na vedúceho oddelenia s čerstvým diplomom v ruke. Po predaji banky som zakúsil nakrátko chuť veľkej nadnárodnej korporácie v sektore automotive. No

Vysoká kvalita služieb je náš najlepší marketing; šíri sa dlhodobo a efektívne, keďže lokálny trh je malý.

železnice si ma počkali. Dostal som sa k nim takmer náhodou v roku 2003, keď som uspel vo výberovom konaní na pozíciu riaditeľa odboru. V tom čase som tam bol najmladším stredným manažérom, mal som 27 rokov. V roku 2006 som následne dostal ponuku od súčasného zamestnávateľa a s veľkým nadšením som ju prijal.

• **Zmenila sa odvtedy, v priebehu takmer desaťročia, predmetná oblasť podnikateľského prostredia?**

Áno. Veľa zmien priniesla liberalizácia železničnej dopravy v širšom priestore Európskej únie. V dôsledku neúspešnej privatizácie ZSSK CARGO v rokoch 2005 – 2006 zostal lokálny trh istý čas bez vplyvu významnejších európskych hráčov. Na trh následne vstúpilo veľa súkromných subjektov s novou licenciou na prevádzkovanie železničnej dopravy, čo pretvorilo trh na mimoriadne konkurenčný.

• **Aké konkrétne kroky ste podnikali, aby ste obstáli v konkurencii?**

Základom úspechu je definícia služby. Trh prešiel pomerne radikálnou zmenou vnímania zasielateľských služieb zo strany zákazníkov. Tí v rámci hľadania úspor v nákladoch vnímali zasielateľov len ako zbytočnú súčasť dodávateľského reťazca a začali presadzovať priame vzťahy so železničnými dopravcami. Trhový posun zvládol BUDAMAR najmä vďaka špecializácii, technologickým inováciám a vysokej kvalite služieb. Táto referencia je najlepším marketingovým nástrojom, šíri sa dlhodobo a efektívne, keďže lokálny železničný trh je pomerne malý. A poučili sme sa aj z histórie iných konkurentov, že byť veľký je síce dobrým východiskom, ale

nedostatočným jediným predpokladom.

Aj keď sme dnes schopní obslúžiť variabilné prepravné a logistické požiadavky rôznych zákazníkov, základnou stratégiou zostáva špecializácia na trh prepravy hromadných surovín, kde sa snažíme pokryť celý logistický reťazec od nakládky v mieste zdroja až po vykládku u finálneho spracovateľa. Približne 65 % všetkých preprav, ktoré zabezpečujeme, sú prepravami na relatívne veľké vzdialenosti – z optiky malého Slovenska prepravujeme väčšinu komodít z najvýchodnejšieho bodu cez celé územie smerom do iných krajín Únie. Základom je silná pozícia medzinárodného železničného zosielateľa, ktorý obsluhuje zákazníkov hlavne mimo Slovenska.

• **Tam patria vaši najvýraznejší obchodní partneri Arcelor Mittal a Moravia Steel – a kto ďalší?**

Možno povedať, že v hutníckom priemysle sa v CEE regióne dnes nenachádza priemyselný podnik, s ktorým by BUDAMAR nemal viac alebo menej významný obchodný vzťah. Popri tom rozvíjame aj trhovú pozíciu priamo v železničnej doprave – BUDAMAR je vlastníkom štyroch železničných operátorov, z nich dvaja patria k najväčším na lokálnom trhu (mimo trhového podielu ZSSK CARGO) a jedného sa snažíme od minulého roka rozvíjať v Poľsku.

BUDAMAR je v rokovaní s globálnym partnerom o vytvorení spoločného podniku v stredoeurópskom regióne.

Zároveň sa snažíme byť pri niektorých službách technologickým lídrom, čo dokumentuje úspešný projekt nového prekládkového komplexu v rámci Východoslovenských prekladísk, ktorý v partnerstve so ZSSK CARGO prevádzkujeme a ďalej rozvíjame od roku 2010. Strategickým prekládkovým a logistickým bodom pre trh hromadných substrátov je aj prístav Bratislava, ktorý prevádzkuje naša sesterská spoločnosť.

• **Zahraniční klienti si vás teda vyhľadávajú prirodzenou obchodnou logikou; z ktorých krajín najviac?**

Samozrejme, väčšina zákazníkov BUDAMAR-u sú priemyselné spoločnosti operujúce mimo SR, najmä z Českej republiky, Poľska, Rakúska, Maďarska. Slovensko je pre nich z dopravného hľadiska významným tranzitným územím a zvládnutie tranzitných služieb vytvára aj dobré predpoklady na úspech v komplexných

BUDAMAR patrí medzi najväčších hráčov v železničnej preprave v stredoeurópskom regióne. Obrat z predaja služieb v roku 2014 bol 153 miliónov €.

medzinárodných tendroch prepravných služieb. V posledných rokoch je zrejмый trend záujmu o globálne služby; to znamená, že zákazník má záujem o balík služieb, ktorý mu poskytne jeden logistický dodávateľ. Ide o to, aby bola jednoduchšia organizácia vzťahov a jednoznačne identifikovaná zodpovednosť.

• **Kde všade svoje služby prezentujete, takpovediac, vysielate do sveta?**

Pravidelne sa zúčastňujeme na špecializovaných veľtrhoch TRANSRUSSIA v Moskve, a TRANSPORT&LOGISTIC v Mnichove. Bude to tak aj tento rok.

• **Vzhľadom na prezentované úspechy i obrat sa zdá, že BUDAMAR krízu na trhu nepocítil...**

Globálnu krízu sme na prelome rokov 2008 – 2009 pocítili aj my. Paradoxne, s nedostatkom prepravných výkonov sme sa vysporiadali tak, že sme urýchlili naše investičné aktivity týkajúce sa prekládkového komplexu. V konečnom dôsledku sme ušetrili na nízkych cenách ocele i stavebných prác. Zároveň sme boli hneď začiatkom roku 2010 pripravení poskytnúť úplne nový produkt, čo nám pomohlo rýchlejšie sa vrátiť do predkrízovej trhovej pozície – získaním preprav, ktoré pred vypuknutím krízy obchádzali Slovensko, napr. cez Poľsko alebo Maďarsko.

Aj v dobrých časoch treba myslieť na to, že netrvajú večne, a pracovať s rezervami, ktoré môžu preklenúť dočasnú nepohodu. Ale treba najmä nezastať a nezaspať vo vývoji a inováciách produktov a služieb, ako aj technologickej bázy.

• **Nestalo sa vám, že vás, naopak, obchodný partner dostal do nepriaznivej situácie?**

Áno, máme, bohužiaľ, aj takú negatívnu skúsenosť. Vyplynula z nedostatku znalostí práve na špecifickom trhu, kde sme chceli rozšíriť naše aktivity. Toto rozhodnutie nebolo správne a podobne ako v iných situáciách, aj tu platí, že

liečba a sanácia následných problémov sú vždy komplikovanejšie ako prevencia.

• **Na ktorý z úspechov spoločnosti ste najviac hrdý?**

Všeobecne ako každý manažér považujem za úspech výsledky, ktoré sa podarilo dosiahnuť, lebo to je objektívne merateľná skutočnosť. Osobne som však hrdý na tím ľudí, ktorý sa za tie roky podarilo vybudovať, lebo úspech je vždy spoločným dielom.

• **A aké sú dlhodobé plány spoločnosti BUDAMAR LOGISTICS i vaše obchodno-osobné?**

BUDAMAR je momentálne v rokovaní s významným globálnym priemyselným partnerom o možnostiach vytvorenia spoločného podniku zameraného na železničnú dopravu a logistiku v stredoeurópskom regióne. Je to veľmi komplexný projekt, ktorému sa venujeme už takmer dva roky a ktorý by nás v prípade úspechu významne posunul bližšie k zákazníkom a geograficky i manažérsky viac smerom na západ.

Okrem rozbehnutých hlavných projektov, ktorých prípadný pozitívny progres generuje ďalšie čiastkové úlohy a výzvy, je však toho viac. Predpoklady na úspešné dosiahnutie nastolených hlavných cieľov je potrebné vytvárať menšími transakciami. Takýmto zdanlivo menej výrazným, ale nie nevýznamným cieľom je postupné budovanie hardvérovej základne, kde BUDAMAR momentálne preferuje získavanie lokomotív a železničných vozňov zo sekundárneho trhu s následnou rekonštrukciou a modernizáciou. V oblasti mobilných prostriedkov teda necítime potrebu vlastniť skokovito veľa kapacít, ale radi využívame parciálne trhové príležitosti.

Z pohľadu mojich osobných očakávaní by som rád svoju kapacitu čím ďalej, tým menej alokoval na riadenie denného biznisu firmy a skôr sa sústredil na strategické otázky rastu, rozvoja a integrácie.

Pripravila: Valéria Nagyová
Foto: Desana Dudášová

Skutočný singapurský model – a kto ho dokáže nasledovať

Čína nemôže prirovnávať svoje reformy k praxi juhoázijského tigra

Smrť Lee Kuan Yewa, otca -zakladateľa Singapuru, ponúka príležitosť zamyslieť sa nad jeho odkazom – a čo je možno ešte dôležitejšie: zamýšľať sa nad tým, či bol jeho odkaz správne pochopený.

Počas 31-ročného pôsobenia v premiérom kresle vytvoril Lee unikátny systém vlády, umne vyvažujúci autoritárstvo s demokraciou a štátny kapitalizmus s voľným trhom. Leeho značka vládnutia, známa ako „singapurský model“, je často nesprávne interpretovaná ako diktatúra jednej strany založená na ekonomike voľného trhu. Na jeho úspech pri transformovaní Singapuru na prosperujúci mestský štát sa často odvolávajú autoritatívni vládcovia, ktorým má slúžiť ako ospravedlnenie ich tvrdého ovládania spoločnosti. A nikde inde to nevidno viac ako v Číne.

Politický model, ktorý komunisti nezavedú

A naozaj, čínsky prezident Si Ťin-pching presadzuje transformačnú agendu, ktorá je výrazne ovplyvnená singapurským modelom. Prejavuje sa v neúprosnej vojne proti korupcii, v útokoch proti disentu na širokom fronte a v protrhových ekonomických reformách. Komunistická strana Číny vidí v Singapure víziu svojej budúcnosti: pretrvávanie svojho monopolu na politickú moc v prosperujúcej kapitalistickej spoločnosti.

Singapurský model sa nesprávne interpretuje ako diktatúra jednej strany; v hre tam bola vždy aj opozícia.

Ale singapurský model tak, ako ho chápú čínski vládcovia, nikdy neexistoval. Napodobniť model Lee Kuan Yewa (v transkripcii niekedy aj Li Kuang jao) taký aký je – a nie jeho karikatúru – by si vyžadovalo povoliť oveľa demokratickejší

Singapur je svetová top destinácia pre „doing business“.

Dva reformátori: Lee Kuan Yew v roku 1978 víta v Singapure Teng Siao Pchinga.

politický systém, ako by KS Číny bola ochotná tolerovať.

Skutočné tajomstvo Leeho politického génia nebolo v obratnom využívaní represívnych praktík, ako sú púšťanie sa do súdnych sporov s médiami či politickými oponentmi; také taktiky sú bežné a všedné aj v poloautoritárskych režimoch. To revolučné, čo Lee naozaj urobil, bolo

Napodobniť Singapur by znamenalo zaviesť oveľa demokratickejší systém, ako znesú čínski komunisti.

využívanie demokratických inštitúcií a právneho štátu na udržanie na uzde predátorských chýľok vládnucej elity jeho krajiny.

Demokratická kontrola

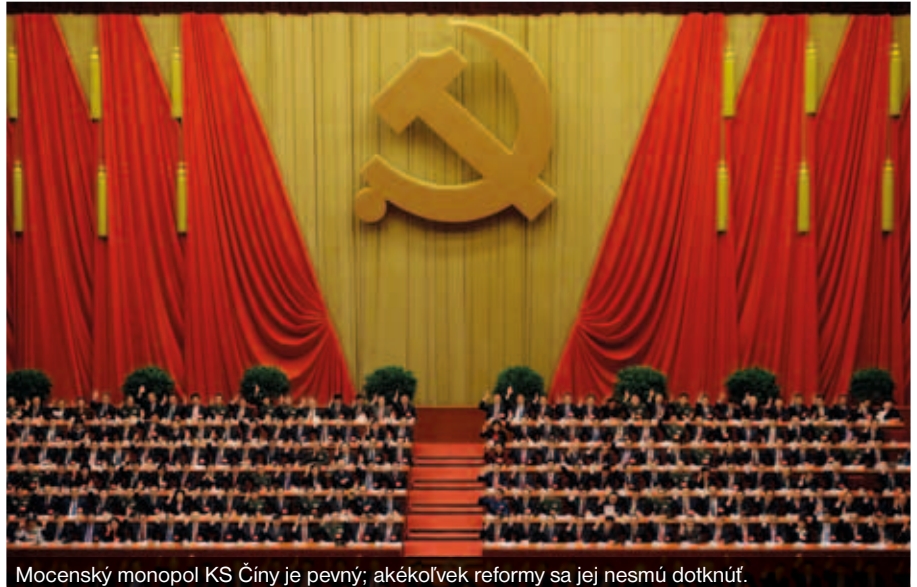
Na rozdiel od Číny, Singapur umožňuje opozičným stranám súťažiť v slobodných (hoci nie nevyhnutne spravodlivých) voľbách. V posledných parlamentných voľbách v roku 2011 získalo šesť opozičných strán spolu 40 % hlasov. V prípade, že by Strana ľudovej akcie (PAP), ktorú založil Lee, stratila svoju legitimitu pre zlé vládnutie, singapurskí voliči ju mohli vyhodiť z vlády. Prostredníctvom pravidelných slobodných volieb Lee efektívne zaviedol mechanizmus politickej samo-vynútenej legitimizácie moci a zodpovednosti. Dal singapurským voličom právomoc rozhodnúť, či má strana PAP ďalej zostať pri moci. Tento donucovací mechanizmus udržiaval disciplínu v radoch singapurskej vládnucej elity a nútil ju dávať len realistické sľuby.

Lee Kuan Yew za 31 rokov na čele vlády vytvoril efektívny systém, ktorý držal na uzde politikov.

Bohužiaľ, zvyšok sveta z väčšej časti neoceníl hybridný politický systém autoritárstva a demokracie, ktorý zvýšil blaho občanov tejto krajiny, a to bez toho, aby ich podrobil brutalite a útlaku. K tým sa uchýlilo viacero krajín v susedstve Singapuru.

Uvoľnením režimu by Čína získala

Čína by urobila rozumné rozhodnutie, keby si osvojila singapurský model, v rámci neho zaviedla vyšší stupeň demokracie a zlepšila svoj vzťah k vláde zákona. Jej 1,4 miliardy občanov by nesmierne získalo, ak by ich vládcovia prijali

Mocenský monopol KS Číny je pevný; akékoľvek reformy sa jej nesmú dotknúť.

singapurský štýl politických inštitúcií a praktík. To by znamenalo prinajmenšom legalizovať organizovanú politickú opozíciu, zaviesť voľby s reálnou súťažou v pravidelných intervaloch a vytvorenie nezávislého súdnicva.

Napodobenie Lee Kuan Yewa by umožnilo Číne dosiahnuť obrovský pokrok a stať sa humánnejšou a otvorenejšou spoločnosťou s jasnejšou budúcnosťou. Poľutovaniahodné však je, že nie je takmer žiadna šanca, že sa tak stane – aspoň nie v dohľadnej dobe. Keď sa čínski predstavitelia odvolávajú na singapurský model, ich predstava je limitovaná ich udržaním moci. Chcú mať výhody politickej dominancie, avšak bez kontrolných mechanizmov vyplývajúcich z inštitucionálneho kontextu politickej súťaže.

Rozdielny pohľad na demokraciu

Lee bol možno skeptický voči výhodám demokracie, ale nebol voči nej ostentatívne nepriateľský; chápal jej užitočnosť. Naproti tomu čínski predstavitelia nazerajú na demokraciu ako na bytostné ideologické ohrozenie, ktoré musí byť za každú cenu potlačené. Umožniť

čo len štipku demokracie ako prostriedok na „umravnenie“ mocenskej elity by považovali za samovražedné.

Na rozdiel od okolitých krajín sa Singapur vyhol obdobiam brutálnej vlády.

Bohužiaľ, Lee už nie je medzi nami. Bolo by zaujímavé predstaviť si, ako vysvetľuje čínskym vodcom, čo bolo na singapurskom modeli naozaj inovatívne. Samozrejme, už sa tak nestane. Ale od čínskej komunistickej strany by bolo slušné – ak pre nič iné, tak pre prostú úctu k jednému z najväčších štátnikov Ázie –, aby si prestala privlastňovať značku „Singapur“ pri presadzovaní úplne odlišnej agendy.

Minxin Pei
profesor politických vied na Claremont
McKenna College, Claremont, Kalifornia

© Project Syndicate
Medzititulky redakcia, foto: TASR,
wikipedia

Prezident Si má aj iné vzory: nedávno v Havane navštívil Fidela Castra.

ECB robí správne kroky, na ťahu sú politici

Daň z transakcií však nebude pre EÚ dobrá, tvrdí nový člen vedenia NBS

Ľuboš Pástor je od marca člen Bankovej rady Národnej banky Slovenska. Predtým 15 rokov prednášal finančnú ekonómiu na univerzite v Chicagu.

• **Prečo ste sa rozhodli prijať pozíciu v NBS?**

Beriem to ako príležitosť robiť niečo pre Slovensko, niečo, čo súvisí s mojimi odbornými záujmami. Navyše, teraz sa v centrálnom bankovníctve dejú zaujímavé veci, tak som rád, že do nich budem môcť lepšie nazrieť.

• **Dolár voči euru za posledný rok prudko posilnil. Čo je dôvodom?**

Vidím dva hlavné dôvody. Jednak to, že americká ekonomika rastie rýchlejšie ako európska, preto investície smerujú viac do USA ako do Európy. A tiež to, že úrokové miery v USA sú vyššie – sčasti preto, že kvantitatívne uvoľňovanie sa

Rozvoj kapitálových trhov treba podporiť – sú alternatívou financovania pre firmy.

tam už skončilo, zatiaľ čo v Európe sa ešte len začína. Kapitál si hľadá vyššie úročenie, preto svet nakupuje doláre a predáva eura.

• **Je oslabovanie eura dobrou správou pre európsku ekonomiku?**

Áno, pretože podporuje vývoz. Firmy, ktoré vyvážajú mimo eurozóny, môžu predávať lacnejšie, a preto predávajú viac. Číňania budú kupovať viac nemeckých áut a menej amerických. Nemecké automobilky preto budú musieť zamestnať viac ľudí, nakúpiť viac komponentov zo Slovenska.

Ľuboš Pástor

• **Slovenská ekonomika sa považuje za stabilnú. Vidíte však nejaké riziká, ktoré by mohli jej stabilitu narušiť?**

Hlavným rizikom je Grécko. Jeho odchod z eurozóny by už nebol taký katastrofálny ako pred pár rokmi, ale aj tak by mal za následok vlnu bankrotov, a to nielen v Grécku. Potom je tu Ukrajina.

A tiež mám obavy z Číny. Tam sa nedávno výrazne spomalil hospodársky rast a začali tam klesať ceny nehnuteľností. Ak sa Číňania dostanú do ťažkostí, prestanú si kupovať nemecké autá a Nemci potom budú menej kupovať od slovenských výrobcov.

• **Aké by bolo podľa vás najlepšie riešenie pre Grécko, aby sa tamojšia ekonomika zotavila?**

Grécko je momentálne najväčším otáznikom v eurozóne. Najlepším riešením by bolo pokračovanie reforiem, aby Gréci mohli ostať v eurozóne. Nejaké reformy už majú za sebou, navyše, ich mzdy už klesli o vyše štvrtiny, preto Gréci začínajú byť viac konkurencieschopní na medzinárodných trhoch. Prestať s reformami teraz, keď si už toľko vytrpeli a keď už to odriekanie začína prinášať ovocie, by bolo chybou.

• **Ako sú v USA vnímaní bankári či ľudia pracujúci na Wall Street po kríze?**

Ich reputácia značne utrpela. Pred krízou boli v USA bankári majstri sveta, ale krízou sa to úplne otočilo. Počul som o bankároch, ktorí sa na večierkoch predstavovali ako kuchári alebo požiarnici, len aby sa vyhli negatívnym reakciám.

Odchod Grécka vyvolá vlnu bankrotov, ale nebude to už taká hrozná katastrofa.

Dnes to už je lepšie, ale tie predsudky tu ešte nejaký čas ostanú. Nemusi to však byť úplne na škodu. Pred krízou išlo do finančného sektora až priveľa mladých talentovaných ľudí. Možno bude pre spoločnosť lepšie, keď tí najšikovnejší budú radšej vyvíjať nové technológie alebo hľadať liek na rakovinu.

• **Poučili sa investori?**

Mnohí Američania po kríze zanevrelí na rizikové investície, napríklad sa začali vyhýbať akciovým trhom. Ale bolo im to na škodu, keďže od krízy sa ceny amerických akcií strojnásobili. Ľudia sú tiež opatrnejší v nakupovaní na dlh, čo dáva lepší zmysel.

• **Keď sa ceny akcií strojnásobili, nevytvára sa na akciových trhoch nová bublina?**

Nepoznám nikoho, kto vie spoľahlivo identifikovať bubliny v reálnom čase. Skôr či neskôr ceny akcií spadnú a hneď potom sa vyrojí veľa expertov, ktorí budú vysvetľovať, prečo k tomu pádu muselo dôjsť – ale po vojne je každý generál. Podľa mňa sú dnes akcie pomerne drahé, najmä v USA, ale to aspoň sčasti dáva zmysel, keďže výnosy dlhopisov sú rekordne nízke. V porovnaní s dlhopismi sa mi akcie nezdarujú byť predražené, keďže ponúkajú jednak slušné dividendy a jednak ochranu proti prípadnej inflácii.

• **Do čoho sa teda podľa vás v súčasnosti oplatí investovať?**

Sú rôzne aktíva, ako napríklad nehnuteľnosti alebo ropa, ktoré majú dnes vyššie očakávané výnosy oproti akciám či dlhopisom. Ale sú

s nimi, samozrejme, spojené aj riziká. Možno vás nepoteším, ale jediný spôsob, ako mať nejaký výnos pri súčasných úrokových mierach, je zobrať si na plecía riziko.

• **Na akom výskume ste pracovali v USA, prípadne ešte teraz pracujete?**

Snažím sa priniesť do finančnej ekonómie prvky ekonómie politickej. Zatiaľ tieto dve oblasti nie sú dobre prepojené. Napríklad analyzujem, ako ceny na trhoch súvisia s politickou neistotou a s mierou redistribúcie príjmov v spoločnosti. Popri tom tiež skúmam výnosnosť investičných fondov, ako sa mení v čase a ako je ovplyvňovaná konkurenciou na trhu.

• **Aké poznatky priniesol váš výskum? Možno napríklad povedať, koľko strácajú ekonomiky na HDP v čase politickej neistoty?**

Áno, niečo podobné odhadujem v jednom zo svojich najnovších článkov. Ak by sme chceli poistiť celý americký akciový trh voči politickej neistote, konkrétne neistote spojenjej s výsledkami volieb a globálnych summitov, stálo by nás to vyše 15 miliárd dolárov.

• **V Európe sa má zaviesť daň z finančných transakcií. Môže to pre banky predstavovať riziko?**

Ani nie pre banky ako skôr pre kapitálové trhy. Európa má oproti USA podstatne slabšie kapitálové trhy a táto daň ich ešte viac oslabí. Európa potrebuje presný opak – silnejšie kapitálové trhy. Keď sa banky zdráhajú poskytovať úvery, firmy potrebujú alternatívny zdroj financovania. Keby mala Európa silnejšie kapitálové trhy, celá banková kríza by mala menší dosah.

• **Banky majú okrem toho platiť odvod do jednotného rezolučného fondu v rámci bankovej únie. Prenesú ho podľa vás na klientov?**

Áno, je to možné, najmä v krajinách, kde je medzi bankami nedostatočná konkurencia. V konkurenčnom prostredí tieto odvody zaťažajú najmä bankových vlastníkov, ale pri nedostatku konkurencie utrpia bankoví klienti.

• **V eurozóne sú úrokové sadzby na nízkej úrovni v dôsledku prijatých opatrení ECB. Aké riziká z toho vyplývajú?**

Hlavné riziko vidím v tom, že nízke sadzby môžu v princípe nafukovať bubliny v cenách aktív ako napríklad akcii a dlhopisov. Mnohí investori sú nespokojní s nízkymi výnosmi, a preto nakupujú čoraz riskantnejšie aktíva s čoraz väčšou mierou zadĺženia, len aby si zvýšili výnosy. Ceny aktív

O vzťahu politickej neistoty a ekonomických aspektov prednášal profesor Pástor pred časom pre verejnosť v Centre vedecko-technických informácií SR.

tak rastú a s nimi rastie zadĺženie, čo je toxická kombinácia. Ak tento proces zájde príďaleko, skôr či neskôr ceny spadnú a dôjde k núteným predajom, ktoré ten pokles cien znásobia.

• **ECB však niektorí odborníci kritizujú aj za ďalšie kroky, najmä za kvantitatívne uvoľňovanie. Očakávate, že to bude mať priaznivé účinky na ekonomiku eurozóny?**

Áno, myslím si, že to môže pomôcť a dokonca to už pomáha. Už len samotné očakávanie kvantitatívneho uvoľňovania viedlo k zníženiu úrokových sadzieb v eurozóne, čo prospieva investíciám. Navyše, klesol výmenný kurz eura, čo pomáha firmám, ktoré vyvážajú mimo eurozóny. Oba tieto efekty podporujú hospodársky rast. Aj preto oživenie rastu v Európe vidím tento rok celkom reálne.

• **Nie je však kvantitatívne uvoľňovanie len dočasným riešením?**

Určite, kvantitatívne uvoľňovanie nemôže vyriešiť štrukturálne problémy v Európe. To však nie je úloha pre centrálnu banku, to musia riešiť politici. ECB prosto robí to, čo je v jej

obmedzených silách. Kvantitatívne uvoľňovanie je to, ako keď lekár predpíše pacientovi liek na

Ak praskne v Číne realitná bublina, budú tam menej kupovať nemecké autá (vyrobené na Slovensku).

bolesť. Nevyrieši to jeho fundamentálny zdravotný problém, ale trochu mu to uľaví. Nemôžeme však viniť lekára z toho, že nevie vyliečiť každú chorobu. Predpíše liek na bolesť, lebo to je to najlepšie, čo je schopný urobiť.

• **Niektorí odborníci tvrdia, že kvantitatívne uvoľňovanie prispeje k tvorbe nerovných a nafukovaniu dlhov. Čo si o tom myslíte?**

Iste, sú určité riziká. Najviac sa obávam rizika bublín, o ktorom som už hovoril. Všeobecne sa však za hlavné riziko tohto opatrenia považuje zvýšená miera inflácie, ale toho sa neobávam. V dnešnej dobe máme v Európe dokonca mieru defláciu. Myslím si, že výhody kvantitatívneho uvoľňovania v súčasnej situácii prevažujú nad nevýhodami.

• **Za „tlačenie peňazí“ si vyslúžil kritiku aj americký Fed. Jeho kritici uviedli, že „ekonomika, ktorá žije z tohto programu, po jeho skončení zomrie“. Ako to vidíte vy?**

No, ak sa dobre pozerám okolo seba, kvantitatívne uvoľňovanie sa už skončilo a americká ekonomika ešte nezomrela. Naopak, darí sa jej, rastie svižným tempom. Nezamestnanosť tam klesla na 5,5 % a nevidím žiadne náznaky toho, že by kvantitatívne uvoľňovanie americkej ekonomike ublížilo.

Prípravila TA

Foto: CVTI SR/Alena Oravcová

Lízing v SR po kríze postupne rastie

Motorom trhu je financovanie osobných, úžitkových a nákladných vozidiel.

Obstarávací cena predmetov, ktoré financovali členovia Asociácie leasingových spoločností (ALS) SR, dosiahla v roku 2014 takmer 1,9 miliardy eur. Je to sedempercentný medziročný nárast. Slovenský lízingový trh tak po roku 2009, keď vinou krízy prišlo k jeho výraznému prepadu, postupne rastie. Vlna väčší objem obchodov zodpovedá zhruba jeho úrovni pred desiatimi rokmi. Lízingovky v roku 2014 uzatvorili takmer 83-tisíc nových zmlúv. Oproti predošlému roku je to nárast o vyše desiatinu.

Podľa predsedu predstavenstva ALS SR Dušana Keketiho aj prvé výsledky obchodov lízingového sektora z tohto roka potvrdzujú rastový trend.

Osobné autá skoro za miliardu

Motorom trhu pri hnutelných predmetoch je financovanie osobných, úžitkových a nákladných vozidiel. Obratovo najsilnejšou komoditou na lízingovom trhu sú osobné automobily – nielen vďaka záujmu podnikateľského sektora, ale aj

spotrebiteľov. Nový objem financovania v tomto segmente dosiahol za uplynulý rok 968 miliónov eur, čo bol medziročný nárast o desiatinu. Osobné vozidlá sa kupovali najmä na obe formy lízingu – finančného a operatívneho, úverové financovanie stagnovalo. Celkový počet nových zmlúv dosiahol 63-tisíc.

Objemovo druhou najvýznamnejšou komoditou zostalo financovanie nákladných vozidiel, s obratom vo výške 402 miliónov eur a medziročným deväťpercentným nárastom. Až tri štvrtiny nových obchodov predstavovali fahače.

Lízing nehnuteľností sa vlni pri 124 zmluvách vyšplhal na 71 miliónov eur, čo je medziročný nárast o približne 15 %. Najviac sa investovalo do priemyselných budov a maloobchodných prevádzok. Oproti počiatku dekady s jeho stavebným boomom je však tento trh len zhruba polovičný.

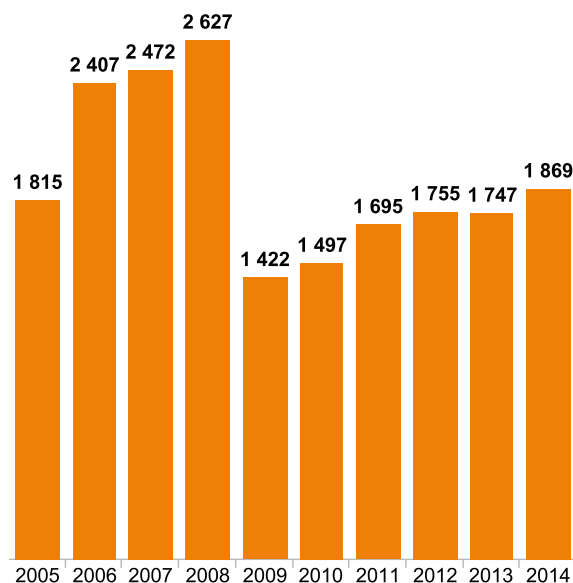
Dominujú firmy

Dominantným zákazníkom lízingových spoločností zostáva podnikateľský sektor, ktorého vlna väčší podiel na nových obchodoch bol

viac ako štyri pätiny. Zvyšných 17 percent obrátov vytvorili spotrebiteľia. Z hľadiska finančných produktov mali klienti najväčší záujem o finančný a operatívny lízing – ich podiel na nových obchodoch bol takmer trojpätinový.

Najväčší, až tretinový nárast pritom zaznamenal za uplynulý rok operatívny lízing.

TA/ALS

Financovanie lízingom v obstarávacích cenách bez DPH v mil. €. Zdroj: ALS SR

Poistiť možno aj drony

Allianz – SP rozšírila svoj sortiment produktov o novinku. Vyšla v ústrety trendu rozširovania diaľkovo ovládaných lietajúcich zariadení – dronov a ponúka nový druh poistenia – poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z prevádzky bezpilotného lietadla.

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu zatiaľ drony nepotrebujú osvedčenie letovej spôsobilosti a navigátori ich môžu obsluhovať bez preukazu. Na Slovensku však všetky bezpilotné lietadlá musia byť pod dozorom Dopravného úradu, ktorý si vedie ich detailnú evidenciu.

Ľudia a inštitúcie objavujú čoraz väčšie možnosti využitia dronov. Uplatnenie našli v armáde, monitorujú prírodné katastrofy, strážia hranice, filmujú a fotografujú. Čo sa však stane, ak havarujú?

Spôsobená škoda môže byť vysoká – podľa poisťovne až milióny eur. Allianz – SP už eviduje desiatky žiadostí o poistenie škôd spôsobených dronmi.

VN

J&T Banka mala miliardový zisk (v Kč)

Bilančná suma J&T Banky dosiahla v minulom roku 133,8 miliardy českých korún (4,83 miliardy eur), čo je 21-percentný medziročný nárast. Prevádzkový zisk J&T Banky predstavoval takmer 1,69 miliardy korún (medziročne o takmer 40 % viac). Čistý zisk po zdanení bol 1,34 miliardy korún.

Banka oproti predchádzajúcemu roku poskytla o 19 % väčší objem úverov, ktorý dosiahol 71,1 miliardy Kč. Úrokové výnosy predstavovali 5,8 mld. Kč. Vlastné imanie J&T Banky predstavuje 15,34 miliardy korún. Do konsolidovaného celku patria predovšetkým materská J&T Banka v Českej republike, jej slovenská pobočka, ďalej J&T

Bank Zao v Rusku a chorvátska VABA Bank. Objem aktív administrovaných J&T Bankou v SR dosiahol 1,74 miliardy eur (rast o 28 %). Bilančná suma sa zvýšila o 11 % na 1,13 mld. EUR a vklady klientov ku koncu roka 2014 presiahli 914 mil. EUR.

TA

Bezkontaktné platby

Banky na Slovensku už vydali viac ako 3 milióny bezkontaktných platobných kariet. Znamená to, že vzhľadom na počet obyvateľov, ale aj počet uskutočnených platieb patrí naša krajina v tejto oblasti k špičke v Európe.

Rast počtu bezkontaktných platobných kariet je rýchly. Kým v prvom štvrtroku 2014 bol na Slovensku ich podiel pod 50 %, ku koncu roka ich počet presiahol 3,2 milióna a predstavujú viac ako 64 % všetkých kariet na trhu. Ich rozšírenie súvisí s rastom počtu terminálov. Asi 91 % bezkontaktných transakcií uskutočnili klienti na Slovensku, zvyšných 9 % urobili najmä v Česku, Poľsku, Rakúsku a Maďarsku.

TA

Najlepšie investovaných 5 € mesačne

Žijeme rýchlo. Aspoň občas však treba spomaliť a zamyslieť sa. Zo všetkých strán počuť, aká dôležitá je prevencia, a pritom nemusí ísť len o zdravie. Prevencia všeobecne znamená predchádzanie niečomu nežiaducemu. Takú možnosť máme, no mnohí ju nevyužívame.

Riziko, že nám niečo v živote nevyjde tak, ako si predstavujeme, je tu vždy. Mnohé nedokážeme odvrátiť či zmeniť, ale môžeme sa na ne lepšie pripraviť.

Wüstenrot poisťovňa priniesla v apríli 2015 na trh novinku v oblasti rizikového životného

poistenia – komplexné rizikové poistenie **WARIABIL** a štyri poistenia **WARIABIL MINI**. Ide o moderné a prehľadné poistné riešenia s viacerými výhodami.

Úplnými novinkami sú možnosť vrátenia časti zaplateného poistného, možnosť poistenia chirurgického zákroku či 2. lekárskeho názoru od svetových odborníkov v prípade závažného ochorenia. Poistné je teraz možné dojednať aj na mesačnej báze, a to už od 5 €.

Nové rizikové poistenie pripravila Wüstenrot poisťovňa tak, aby bolo maximálne variabilné a umožnilo individuálne nastavenie podľa vašich potrieb. Poistenie si môžete uzavrieť na riziká úrazu, kritických chorôb, poistenie denných dávok v prípade hospitalizácie a následnej rekonvalescencie, a tiež poistenie pre prípad invalidity či úmrtia. Po zvážení potenciálnych rizík a možného dosahu na kvalitu života vás či vašej rodiny si môžete rizikové poistenie nakombinovať alebo si **vybrať z prednastavených balíkov BASIC, MEDIUM a EXCLUSIVE**. Ich súčasťou je poistenie detí zdarma a vybrané

bonusy pre deti už od ich narodenia. Vybrané balíky poskytujú zdarma aj zdravotné asistenčné služby.

Dostupné a na mieru

Takéto cenovo nenáročné poistenie je dostupné každému a na mieru. Účelom rizikového životného poistenia Wariabil je zabezpečenie seba a svojich najbližších pre prípad, ak by vás postretlo nepriaznivé životné obdobie.

Úraz či choroba je záležitosť, ktorá môže zmeniť život v okamihu, ale aj na dlhý čas. Chceme vás informovať, ako byť pripravení za každých okolností a ako možno zachovať pokoj aj v prípade nepredvídaných skutočností. Preto sa oplatí byť správne poistený. Ak sa vám úraz či choroba vyhne, časť zaplateného poistného získate späť. Ak máte **WARIABIL**.

Rozhodnutie je na vás. Urobte ho včas. Cieľom je žiť nielen dlhý, ale najmä plnohodnotný život.

PR

Kontakt: 0850 60 60 60, www.wuestenrot.sk

GW154516

Život sa
mení rýchlo.

S vrátením
časti
poistného*

W dobrom ☺) ☺ aj v zlom

Rizikové poistenie Wariabil a rizikové poistenia **Wariabil mini** chránia vás aj vašu rodinu pred rizikami za každých okolností.*

*Blížšie informácie o podmienkach poistenia a rozsahu poistného krytia vám poskytneme na našich obchodných zastúpeniach.

wüstenrot

www.wuestenrot.sk

Slováci vkladajú do stavebného sporenia viac peňazí

... a vyberajú si aj viac úverov

Stavebné sporiteľne na Slovensku minulý rok zaevidovali nárast vkladov sporiteľov na účty stavebného sporenia.

Nárast vkladov v rámci stavebného sporenia pritom zaznamenali všetky tri stavebné sporiteľne v SR. Prvá stavebná sporiteľňa (PSS) dosiahla medziročný nárast vkladov vo výške 35,7 %. „Stavebné sporenie je pre klientov atraktívne a uvedomujú si jeho výhodnosť a bezpečnosť,“ konštatoval riaditeľ komunikácie PSS Miloš Blanárik.

Klienti oceňujú výhodnosť a bezpečnosť stavebného sporenia.

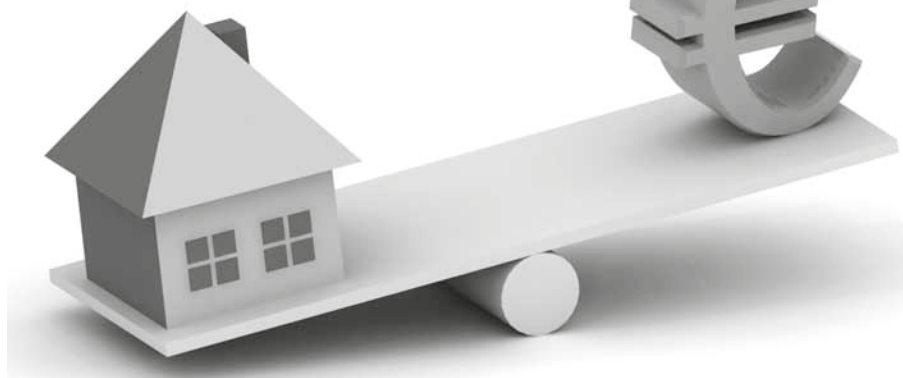
Na účty si vlni vkladali viac aj klienti Wüstenrot stavebnej sporiteľne (WSS) a ČSOB stavebnej sporiteľne. „Bilančný objem klientskych vkladov vzrástol medziročne o 10 %. Taktiež sa zvýšila i priemerná vkladovosť,“ uviedla hovorkyňa ČSOB Finančnej skupiny Zuzana Eliášová. Vklady klientov vo WSS dosiahli takmer 110 miliónov eur, čo predstavuje medziročný nárast o 3,1 %. „Potvrďuje to význam, výhodnosť a obľubu stavebného sporenia u veľkej časti obyvateľov Slovenska,“ informovala hovorkyňa WSS Daniela Vlčková.

Štátne prémie pre státisíce klientov

Sporiteľne klientom v prvom kvartáli pripísali na účty aj štátnu prémie. PSS za rok 2014 eviduje celkom 544 214 zmlúv o stavebnom sporení s pripísanou štátnou prémie. „Maximálna štátna prémie vo výške 66,39 eura bola za minulý rok pripísaná na 262 992 zmlúv. Z celkového počtu zmlúv, ktoré získali vlni nárok na štátnu prémie, to predstavuje takmer polovicu,“ doplnil M. Blanárik s tým, že celková suma vyplatených štátnych prémie klientom dosiahla 26,23 milióna eur.

Klienti WSS majú nárok na štátnu prémie v celkovej hodnote 5,97 milióna eur. „Medziročne to predstavuje pokles približne o 10 %, i keď vklady

v porovnaní s rokom 2013 vzrástli. Percentuálna výška štátnej prémie bola totiž v roku 2014 o niečo nižšia než v roku 2013,“ zdôvodnila D. Vlčková. Pokles počtu sporiteľov, ktorí mali

za rok 2014 nárok na štátnu prémie, evidujú aj PSS a ČSOB stavebná sporiteľňa. Tá požiadala o vyplatenie štátnej prémie v celkovej výške 3,3 milióna eur.

Výška štátnej prémie na rok 2015 je stanovená na 5,5 % z ročných vkladov, maximálne však na 66,39 eura.

Záujem o úvery

Okrem sporenia na účtoch stavebného sporenia prejavujú klienti živý záujem o čerpanie úverov. Signifikantný je výsledok najväčšej stavebnej sporiteľne na Slovensku, ktorá zakončila rok 2014 s rekordom. Prvá stavebná sporiteľňa vyplatila klientom celkom 496,64 milióna eur vo forme medziúverov a stavebných úverov. A ak sa k tejto sume prirátajú aj spotrebiteľské úvery, ktoré PSS, a. s., poskytuje na vybavenie domácnosti, celkový objem všetkých úverov sa vyšplhal až na historických 500 miliónov eur. Objem medziúverov a stavebných úverov od PSS tak prekročil všetky predchádzajúce maximum. V porovnaní s rokom 2013 išlo o 14-percentný nárast. Významne pritom vzrástla aj priemerná výška poskytnutých medziúverov. Kým v rokoch 2012 a 2013 si klienti PSS, a. s., priemerne požičiavali vyše 20-tisíc eur, vlni to bolo

o štyri tisícky viac, teda asi o 20 % (v roku 2013 bol priemer 20 300 eur, vlni 24 300 eur). Priemerná výška stavebných úverov v PSS bola za uplynulý rok 8-tisíc eur.

Podpora bývania od štátu

Podľa zverejneného materiálu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR štát minulý rok podporil rozvoj bývania na Slovensku sumou približne 287 miliónov eur. Urobil tak formou dotácií, zvýhodnených úverov od Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB), financiami na štátnu prémie k stavebnému sporení i štátnymi príspevkami k hypotékam.

Stavebným sporiteľňam boli na štátnu prémie k stavebnému sporení poskytnuté zdroje v celkovej sume 41,5 milióna eur. Najväčší objem štátnej podpory bol vlni poskytnutý prostredníctvom ŠFRB, a to celkovo vyše 177,5 milióna eur. Na štátny príspevok k hypotekárnym úverom išlo do bánk zo štátneho rozpočtu takmer 30,1 milióna eur. Na dotácie na rozvoj bývania dal štát 37,8 milióna eur; smerovali najmä do stavby nájomných bytov, ich technickej vybavenosti a opráv.

JF/TA

Obrázok: SXC

PSS: rast počtu zmlúv aj objemu cieľových súm

Dovedna 136 472 nových zmlúv o stavebnom sporení uzatvorila vlni s klientmi Prvá stavebná sporiteľňa (PSS), a. s. V porovnaní s rokom 2013 je to takmer 7-percentný nárast. Rástol aj objem cieľových súm nových zmlúv o stavebnom sporení. Klienti PSS ich uzatvorili na celkovo 2,33 miliardy eur, čo znamená nárast o 30 %.

O 22 % vzrástla priemerná cieľová suma. Klienti celkovo na účty stavebného sporenia vložili 613,5 milióna eur (2013: 452,13 mil. €).

Bývajte kvalitne s kvalitným úverom

Naplánovali ste si rekonštrukciu svojho bytu alebo rodinného domu a premýšľate, kde na to vezmete dostatok financií za čo najvýhodnejších podmienok? Núka sa vám hneď niekoľko možností.

Mohli by ste siahnuť napríklad po spotrebiteľskom úvere. Áno, môžete, ale množstvo poskytnutých prostriedkov ani jeho úroková sadzba vás asi nepotešia. V tom prípade je pre vás **najvhodnejším riešením úver na bývanie z Prvej stavebnej sporiteľne.**

Stačí naozaj málo

Potrebné je len, aby ste patrili k našim sporiacim klientom alebo aby ste v Prvej stavebnej sporiteľni či v inej banke v minulosti zodpovedne

a načas splácali, resp. splatili iný úver. A ešte, aby ste preukázali, že vaše príjmy sú dostatočne vysoké na splácanie nového úveru. Vďaka tomu môžete v najväčšej stavebnej sporiteľni na Slovensku požiadať o úver na kúpu, výstavbu alebo obnovu bývania **až do výšky 50-násobku priemerného mesačného platu** (maximálne do výšky 45-tisíc €) bez toho, aby ste ho museli založiť bytom, rodinným domom alebo stavebným pozemkom. Pokojne si porovnajte, či vám za týchto podmienok požívajú niekde inde viac.

A priaznivá bude aj úroková sadzba tohto vášho úveru. V porovnaní so spotrebiteľskými úvermi, ktoré sa často využívajú na obnovu bývania, je **dva- až trikrát nižšia**. Manželia dokonca nebudú potrebovať ani ručiteľa.

S nami ušetríte trikrát

Povedzme si teraz, koľko ušetríte na tom, že svoj úver **so splatnosťou až 30 rokov** nebudete musieť zabezpečovať nehnuteľnosťou. Napríklad, nemusíte volať znalca, aby vypracoval

posudok na váš byt alebo rodinný dom. To by vás vyšlo v závislosti od typu nehnuteľnosti na 150 € a viac. Nemusíte tiež platiť poplatok za návrh na vklad záložného práva na katastri. Bežný návrh stojí 66 €, zrýchlený až 265,50 €. Vy však usporíte ešte viac – hovoríme o množstve času a vašej trpezlivosti. Spolu teda ušetríte hneď trikrát.

PR

ÚVER NA BÝVANIE BEZ ZALOŽENIA NEHNUTEĽNOSTI

AŽ 50
PLATOV

Som Lišiak. Mojou misiou je priniesť vám lepšie bývanie. Teraz môžete získať to, na čo by ste inak dlho čakali. Bývajte lepšie vďaka úveru:

- do výšky 50-násobku mesačného platu
- až do 45 000 eur
- bez založenia bytu alebo domu

Meníme vaše bývanie na domov.

Infolinka: 02/58 55 58 55

Viac na www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA

Poistenie pre podnikateľa: rozhoduje kvalitné vyskladanie

Hodnotu poistenia si ako firma alebo jednotliviec najintenzívnejšie uvedomíme, keď sa stane niečo nečakané.

Nutnosť byť poistený rastie s hodnotou, s ktorou pracujeme. Pri poistení podnikateľov pritom viac ako v iných prípadoch rozhoduje kvalitné vyskladanie produktu.

Poistná ochrana je nevyhnutnosť

Podnikateľské aktivity majú potenciál spôsobiť násobne vyššie škody v porovnaní so situáciou jednotlivca. Preto je poistenie nevyhnutnosť, znižujúca škody, ktoré podnikateľ nie je schopný uhradiť z vlastných voľných zdrojov. Prvým krokom, ako sa pripraviť na výber poistenia, je spísanie rizikových situácií, ktoré reálne môžu nastať a spôsobiť zásadnú škodu. Čiže škodu, ktorú nedokázate uhradiť z vlastných zdrojov, resp. môže viesť až k likvidácii firmy či exekúcii osobného majetku (v prípade živnostníka). Druhým krokom je spárovať identifikované potreby s ponukou poisťovní a vybrať si zo širokej ponuky.

Urobiť si prehľad v ponuke viacerých poisťovní a snažiť sa „napasovať“ ju na svoje potreby je mimoriadne ťažké. Na trhu sú stovky poistení a to, čo potrebujete, nie je nákup niektorého „balička“, ale vyskladanie rizík. Pritom iba dôkladný výber a vhodná kombinácia jednotlivých druhov poistenia vám zaistia komplexnú poistnú ochranu.

Pozor na podpoistenie

Podnikateľ potrebuje ošetriť dve zásadné oblasti: poistenie majetku a poistenie zodpovednosti za škody. Predmetom poistenia majetku môžu byť nehnuteľné (budovy, haly...) a hnutel'né (stroje, výrobné zariadenia, PC technika a iné) veci, technické, obchodné a dopravné zariadenia, zásoby, peniaze i ďalšie cenné veci vrátane vecí zamestnancov.

Základom je pokrytie živelných rizík, ako sú napríklad požiar, povodeň či zosuv pôdy, ale aj ochrana pri škodách spôsobených krádežou a lúpežou. Rozdiel v kvalite poistnej ochrany však robia až špecifickejšie poistenia, ako sú poistenie právnej ochrany, poistenie finančných strát (poistenie prerušenia prevádzky), poistenie pohľadávok, poistenie nákladu a ďalšie.

Pri poistení majetku by malo poistné plnenie zodpovedať skutočným nákladom na obnovenie alebo opätovné obstaranie poškodenej alebo zničenej veci. Preto by sa nové zariadenia

Zaplatené poistné je nákladovou položkou v daňovom priznaní firmy.

a stroje mali poisťovať na kúpnu cenu. Najväčším rizikom je podpoistenie majetku. V prípade škody vtedy človek dostane od poisťovne oveľa nižšiu náhradu za poškodený majetok, než je spôsobená škoda. Potom musí hľadať vlastné zdroje, aby opätovne rozbehol biznis.

Poistenie zahrňte do nákladov

Nemenej dôležité je poistenie zodpovednosti za škodu. Kryje ujmy spôsobené činnosťou,

na ktorú je poistenie zodpovednosti za škodu dohodnuté. Plní pritom dve základné úlohy: ochraňuje podnikateľa a zamestnancov pred mimoriadnym a dlhodobým zafažením pre spôsobenú škodu a stará sa o uspokojenie nárokov poškodených aj vtedy, ak zodpovedná osoba nemá dostatočujúce peňažné prostriedky na uhradenie ujmy, za ktorú zodpovedá poistený.

Zásadnou výhodou poistenia podnikateľov je aj fakt, že zaplatené poistné je nákladovou položkou v daňovom priznaní. Zároveň do poistnej ochrany možno zahrnúť aj životné poistenie zamestnancov a poskytnúť im ho ako vynikajúci benefit.

Poistenie podnikateľov síce neochráni pred vznikom škôd, ale pomôže im vyrovnáť sa s ich finančnými následkami.

Marcel Jevický, OVB Allfinanz Slovensko

Ilustračné foto: TASR

Podpoistením majetku idete do rizika; preto je vhodné nové zariadenia poisťovať na kúpnu cenu.

Nehľadajte šťastie v práci. Vytvorte si ho!

Chcete byť šéf, pre ktorého by ľudia pracovali aj zadarmo? Chcete byť manažér, ktorého tím srší nápadmi a vždy drží pokope? Chcete byť zamestnanec, ktorý sa nemusí báť o svoj „flek“?

Odpovede nielen na tieto otázky dostanete na 3. ročníku konferencie Happy Company 2015 14. mája v Bratislave v Divadle Aréna. Dozviete sa aj to, ako sa stať vedomým tvorcom šťastia v práci pre seba či firmu – a nie vystresovanou obeťou rýchlo sa meniaceho sveta.

Ako strávite pol života?

Takmer polovicu života strávime v práci, a preto spôsob, akým žijeme svoj život a zarábame peniaze, má rozhodujúci vplyv na náš pocit

šťastia, zdravia a zmysluplnosti. Bez ohľadu na to, či sedíme na stoličke šéfa, manažéra, zamestnanca, alebo akú vykonávame prácu, môžeme urobiť veľa pre to, aby sme pre seba aj ostatných vytvorili šťastné pracovisko. Miesto, kde môžeme pracovať s radosťou, v harmónii, bez stresu a zároveň úspešne.

Nenechajte si ujsť jednoduchú a sviežu a naozaj ľudskú konferenciu Happy Company 2015! Príďte sa inšpirovať tými najlepšimi!

Adela Banášová, moderátorka: „Rada sa delím o svoje skúsenosti s ostatnými a verím, že to môže niekoho inšpirovať a posunúť ďalej. Jeden paušálny recept totiž neexistuje, dá sa len zobrať časť z toho, čo zažil niekto iný, no človek si to musí aj tak všetko prežiť sám. Môžem konštatovať, že môj život je výrazne menej komplikovaný, ako bol kedysi, a to sa v ňom veľa nezmenilo, len môj postoj.“

Luboš Fellner, BUBO: „Človek by mal v každej veci, ktorú robí, nachádzať šťastie. Inak ostatní vycití, že to nie je úprimné. Nemusíte všetko robiť násilu len preto, aby ste hneď vytvorili zisk.“

Dobry pocit zo seba je veľmi dôležitý.“

Evita Urbaniková, Evitapress: „Ak máte strach urobiť zmenu vo svojom živote, no súčasný stav vám nevyhovuje, najlepšou motiváciou na to, aby ste sa pohli nejakým smerom – hoci aj zlým – je vízia, že keď začnete konať, „hrča v hrdle“ a úzkosť okamžite zmiznú.“

Lýdia Sirotová, Happy Company & McROY Group:

„Najväčšia prekážka šťastia – v práci či v živote – je naše vlastné presvedčenie, že sme obeťou okolností, že niekde inde je ideálne miesto. Ale my si môžeme vytvoriť svoju vlastnú realitu tu a teraz. Základ je poznať svoje hodnoty a objaviť hlbší zmysel svojej práce.“

Diskutovať prídu aj ďalší charizmatičtí spikri: Mária Radačovská, Peter Vidovič (modrykonik.sk), Michaela Jacová (zakladateľka Start-up Awards), Michal Andrejco (klinika Medante) a Petr Fridrich (Smichologie & FunBiz). **PR**

Viac informácií na: www.happycompany.sk

CU GW154507

HAPPY CO

CONFERENCE 2015

14. Máj 2015

Divadlo ARÉNA, Bratislava

Ako pracovať na svojom **úspechu** a neprísť pritom o **zdravie** a rodinu?

Ako zmeniť **energiiu** v organizácii?

Ako si vytvoriť **firmu na mieru**?

Ako nehľadať ale vytvárať si svoje **poslanie**?

Ako rečníci Vás inšpirujú aj:

Luboš Fellner

Adela Banášová

Petr Fridrich

Vstupenky zakúpite v sieti **PREDPREDAJ .sk** alebo na www.happycompany.sk

Poistovníctvo je kyslíkom a pľúcami ekonomiky

Bez možnosti poistiť riziká by nenastal novodobý rozvoj podnikania

Austrálsky expert na poistovníctvo Allan Manning považuje poistnú zmluvu za jednu z najdôležitejších v živote podnikateľa. Nedávno o tom prednášal v Bratislave.

Robin Pearson vo svojej knihe Poistenie priemyselnej revolúcie uviedol, že bez inovatívneho a dôveryhodného poisťovníctva by nikdy nedošlo k takému explozívnomu rozvoju hospodárstva vo Veľkej Británii. S rozvojom nových technológií, napríklad spriadacieho stroja Jenny v textilnom priemysle, prichádzali poisťovne chrániace vlastníkov a podnikateľov, ktorí investovali

Verím tomu, že poistenie je najdôležitejšia zmluva, akú kedy podnikateľ uzavrie.

finančné prostriedky do nových technológií. To malo za následok obrovskú spoločenskú zmenu – výroba sa postupne presunula z malých chatrčí do veľkých tovární. V nich dochádzalo k výraznej akumulácii rizík z dôvodu vysokého požiarneho zafarženia a samotného výrobného procesu.

Ak sa vžijeme do situácie vtedajších podnikateľov, na nákup aktív si možno požičiavali peniaze a dávali do zálohy svoje domovy. Ak by takto nadobudnutý majetok zničil požiar, búrka alebo zemetrasenie, ostali by im iba dlhy a žiaden majetok.

Poistenie je ochrana, nie nutné zlo

Ludia si pri kúpe poistenia neuvedomujú jednu vec, ktorej naozaj verím, a to, že je to najdôležitejšia zmluva, akú kedy uzavriete. V prípade mojej rodiny je dôvodom, že naša firma je zdrojom príjmov už pre tri generácie. Navyše, určitý príjem poskytuje aj ďalším 65 rodinám, ktorých členovia sa stali mojimi priateľmi vďaka tomu, že so mnou spolupracovali. Je to moja hlavná investícia.

Allan Manning: Keď dôjde k poistnej udalosti, bude vás zaujímať, či máte dobré krytie od dobrej poisťovne. Dostanete to, za čo ste si zaplatili.

Mnohí podnikatelia si odriekajú s cieľom vybudovať niečo pre budúcnosť. Budujú svoje firmy, aby ich mohli predať alebo aby im neskôr generovali príjem, vďaka čomu budú môcť v neskoršom veku pohodlne žiť. No a v neposlednom rade, často na hypotéku zakladajú svoj dom, pretože banky nedávajú ľahko úvery na podnikanie a vyžadujú vysoké zabezpečenie.

Chráni nielen majetok, ale aj váš status

Podnikanie je pre ľudí často dôvod, prečo ráno vstávajú z postele – dáva im zmysel života a tiež miesto a postavenie v spoločnosti. Vo svojom okolí sú považovaní za dôležitých ľudí. Ak by

došlo k náhlemu zničeniu ich firmy – nie z ich vlastnej viny, ale napríklad následkom požiaru alebo iného poistiteľného nebezpečenstva, stratili by svoje postavenie. Možno by sa z nich stali nezamestnaní alebo v horšom prípade nezamestnaní s obrovským dlhom. Môj výskum ukazuje, že bez dostatočného poistného krytia môže takáto situácia viesť ku kolapsu firmy, ale aj ku kolapsu manželstva a v najhoršom prípade až k samovražde.

Zložité produkty, nové riziká

Poistenie je, na jednej strane, veľmi dôležitá zmluva, ktorá tvorí základ stratégie riadenia rizík majiteľa firmy a poskytuje ochranu. Z iného

Poistenie je všeobjímajúce; komplexné produkty kryjú všetky druhy majetkových aktív.

pohľadu je to jeden z najzložitejších produktov na svete. Celý svoj život sa zaoberám skúmaním a štúdiom poistenia, no nemôžem povedať, že o ňom viem všetko. Na trhu sú k dispozícii desiatky a desiatky rôznych typov poistenia – od tradičného poistenia rizík, napr. požiaru, cez zložitejšie, ako je napr. prerušenie prevádzky, poistenie zodpovednosti riaditeľov a vedúcich pracovníkov a poistenie hmotnej zodpovednosti – až po tie najnovšie, ako napríklad poistenie kybernetických rizík. Mávajú rôzne poistné podmienky a spúšťače mechanizmy.

Pri výbere poistky treba hľadať nielen na cenu, ale najmä na kvalitu poistenia a šírku pokrytia.

Aká je potom pravdepodobnosť, že tomu bude rozumieť majiteľ malého alebo stredného podniku? Potrebuje odborné poradenstvo; všetko, čo hovorí svojmu právnikovi a účtovníkovi, by mal hovoriť aj svojmu poistnému poradcovi (maklérovi). Ten môže odporučiť správny produkt na základe rizika, ktorému je podnik vystavený, a tzv. rizikového apetítu, t. j. akú časť rizika mieni majiteľ firmy prevziať na seba.

Kúpte dobrú poistku a radšej pripláťte

Keď dôjde k poistnej udalosti, zákazníka zaujíma to, či má čo možno najširšie poistné krytie od finančne silnej poisťovne, ktorá spoľahlivo vybavuje poistné plnenie. Dostanete však len to, za čo ste si zaplatili. Ak budete platiť nízke poistné, často dostanete iba obmedzené krytie a nekvalitné plnenie v prípade poistnej udalosti. Ak chcete bezproblémové plnenie a široké poistné krytie, budete platiť o niečo vyššie poistné.

Väčšinu svojej kariéry sa zaoberám riešením poistných udalostí. Často počúvam, že ľudia, ktorí predávajú poistenie, a firemní účtovníci, ktorí často kontrolujú výdavky na poistenie, si neuvedomujú dôležitosť produktu a sústredia sa iba na cenu.

Po prvýkrát som si to uvedomil, keď som vybavoval poistnú udalosť vo firme zaoberajúcej sa predajom kobercov, ktorú vybudovali jej majitelia v priebehu troch generácií. Otec a starý otec sa ešte stále aktívne zapájali do chodu firmy, ale vedenie už zveril vnukovi zakladateľa. Zvolil si poistku čisto na základe ceny a uprednostnil úsporu 14 000 dolárov. Celý areál firmy následne zničil požiar a daná úspora 14 000 dolárov nakoniec stála firmu 1,5 milióna dolárov, pretože pôvodnú poistku, ktorá by ich dostatočne ochránila, oklieštili. Nikdy nezabudnem na výraz tváre toho mladého muža, keď sa o tom dozvedel v prítomnosti svojho otca aj deda.

Iný prípad: nedávno som sedel v advokátskej kancelárii s finančnou riaditeľkou spoločnosti, ktorej hrozila exekúcia. Pýtal som sa jej, keby som mal teraz možnosť riadne nastaviť poistenie, či by bola ochotná platiť 10-násobné poistné v porovnaní s pôvodným. Povedala: „Allan, to by si videl, ako bleskovo by som vytiahla šekovú knižku.“

Poistný likvidátor pod paľbou

Kariéra v oblasti poisťovníctva je jednou z najzaujímavejších. Či sa zaujímate o lety do vesmíru, lietadlá, domáce zvieratá, autá, kamióny literatúru alebo čokoľvek iné, v poisťovníctve je miesto pre odborníkov z každej oblasti. Poistenie je všeobjímajúce; poisťujú sa všetky druhy aktív, narastá aj poistenie zodpovednosti, života a zdravia.

Náhle zničenie nepoistenej prevádzky môže znamenať koniec podnikateľských ambícií a spoločenský pád.

Dostalo sa mi privilégia riešiť poistné udalosti po celom svete, čo bolo pre mňa veľmi zaujímavé. Vari najväčšou výzvou bolo uzavretie medenej bane v Papui-Novej Guinei, kde sa straty na majetku a straty z prerušenia prevádzky odhadovali na miliardu amerických dolárov. Predmetom skúmania tejto poistnej udalosti bolo, či dôvodom bola vzbura, povstanie alebo občianske nepokoje. Pri zisťovaní skutkových okolností na mieste na mňa niekoľkokrát strieľali, a to z oboch táborov. Na moje šťastie, nemierili veľmi presne.

Problémom sú aj poistné podvody. Je ťažké presne kvantifikovať straty spôsobené poistnými podvodmi, je však isté, že to

zvyšuje cenu poistenia pre všetkých spotrebiteľov, takže snaha o ich zníženie prospieva všetkým poistencom.

Budúcnosť poistenia

Keď teraz hľadím do budúcnosti poistenia, vidím, že toto odvetvie musí byť rovnako inovatívne, pružne reagujúce a dôveryhodné, ako to bolo počas priemyselnej revolúcie – čím podnieti nový vek zásadných zmien v ekonomikách po celom svete. Kybernetické riziká, politické riziká, zmeny dĺžky trvania cestovného poistenia – to sú len príklady, ilustrujúce, ako a kam sa poisťovníctvo musí ďalej vyvíjať.

Predpokladám, že v tomto odvetví budú zohrávať čoraz dôležitejšiu úlohu technológie. Použitím vhodných technológií dokážeme znížiť prevádzkové náklady, zefektívniť riadenie rizík a lepšie poznať koncového používateľa z hľadiska poistenia. Cieľom je zabezpečiť náležitú ochranu podnikateľov, ich zamestnancov a celého hospodárstva, čo bude mať za následok zníženie zataženia štátu, obzvlášť v prípade prírodných katastrof.

Allan Manning

Foto: TASR, SXC, LMI

Allan Manning

Výkonný riaditeľ konzultačnej spoločnosti LMI Group; v poisťovníctve pracuje viac ako 40 rokov. Pôsobil ako topmanažér poisťovní v Austrálii, Ázii, Európe i Severnej Amerike. Medzi jeho klientov patrili korporácie ako Amcor, Nestlé, Mitsubishi či Toyota. V roku 2014 ho odborný magazín Insurance News zaradil medzi 20 najvplyvnejších osobností poisťovacej brandže. Je autorom 13 odborných kníh a pedagógom. Pôsobí aj ako člen Rady poradcov dcérskej spoločnosti Gratex International v Austrálii.

Správca konkurznej podstaty nezastupuje úpadcu ani veriteľov

Dlžník môže počas konkurzu vykonávať len základné právne úkony

Každý asi pozná slovné spojenie „správca konkurznej podstaty“. No málokto presne pozná úlohu správcu v samotnom konkurznom konaní.

Konkurz umožňuje kolektívne uspokojenie veriteľov dlžníka, ktorý je v úpadku. Vykonáva sa speňažením jeho majetku v čo najkratšom čase a v čo možno najvyššej miere. Ak sa dlžník dostal do predĺženia, je povinný do tridsiatich dní podať návrh na vyhlásenie konkurzu. „Návrh na začatie konkurzného konania potom môže podať dlžník aj veritelia, ktorí majú oprávnené obavy, že dlžník nebude schopný platiť svoje záväzky,“ ozrejmjuje Michal Sedlačko zo spoločnosti KONRES, k. s.

Hlavnou úlohou správcu je čo najefektívnejšie speňažiť majetok úpadcu.

Návrh na začatie konkurzného konania prechádza na súdy, ktoré rozhodnú, či bude konkurzné konanie začaté a následne vyhlásené a zverejnené v Obchodnom vestníku. Dlžník potom musí obmedziť výkon svojej činnosti iba na základné právne úkony a súdom pridelený správca konkurznej podstaty preberá disponibilitu nad majetkom tak, aby sa uspokojili požiadavky veriteľov.

Konkurz sa končí buď uspokojením veriteľov v plných sumách ich pohľadávok, alebo pomerným rozdelením financií, odpredajom dlžníkovho majetku či neuspokojením pohľadávok veriteľov v dôsledku nedostatočného množstva majetku.

Úloha správcu konkurznej podstaty

Správca konkurznej podstaty má povahu verejného orgánu. Jeho základnou funkciou je totiž starať sa o to, aby sa z hospodárskeho hľadiska dosiahli ciele konkurzného konania. Na druhej strane, aj podľa novej konkurznej legislatívy ostala súdu úloha bdieť nad tým, aby sa tak stalo

v súlade so zákonom.

Správca nemožno považovať ani za zástupcu úpadcu, ani za zástupcu veriteľov. Je samostatným procesným orgánom. Do funkcie ho určuje konkurzný súd, ktorý si vyberá spomedzi subjektov zapísaných v osobitom zozname správcov konkurznej podstaty. Hlavným cieľom správcu je čo najefektívnejšie speňažiť majetok úpadcu, a tým dosiahnuť čo najväčšie uspokojenie pohľadávok jeho veriteľov.

Správca konkurznej podstaty má v konkurznom konaní zvláštne postavenie. Nie je účastníkom konania – tými môžu byť v zmysle zákona len konkurzní veritelia a dlžník. Účastníkom konania je len v tej jeho časti, ktorá sa týka jeho práv, napríklad pri uplatňovaní nároku na odmenu a náhradu výdavkov, ak tieto nároky neboli uspokojené pred vydaním rozvrhového uznesenia.

Súd môže v rámci dohľadu vyžadovať od správcu správy o priebehu konkurzného konania.

Zákon dovoľuje správcovi činnosť s charakterom podnikateľskej činnosti, teda činnosti vykonávanej sústavne samostatne podnikateľom vo vlastnom mene na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku. Nejde však o podnikanie podľa živnostenského zákona, ale podľa osobitného predpisu.

Aké podmienky musí spĺňať

Na to, aby mohol byť správca zapísaný do zoznamu správcov na Ministerstve spravodlivosti SR, musí spĺňať niekoľko požiadaviek. Jednak

obligátne, akými sú občianstvo Slovenskej republiky či iných krajín EÚ

alebo EHP, alebo

trvalý pobyt na území SR. Ale sú tam aj podmienky ako spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu či odborná spôsobilosť. Zatiaľ čo sa považuje ukončenie vysokoškolského štúdia druhého stupňa právnického alebo ekonomického smeru a úspešné zloženie správcovskej skúšky.

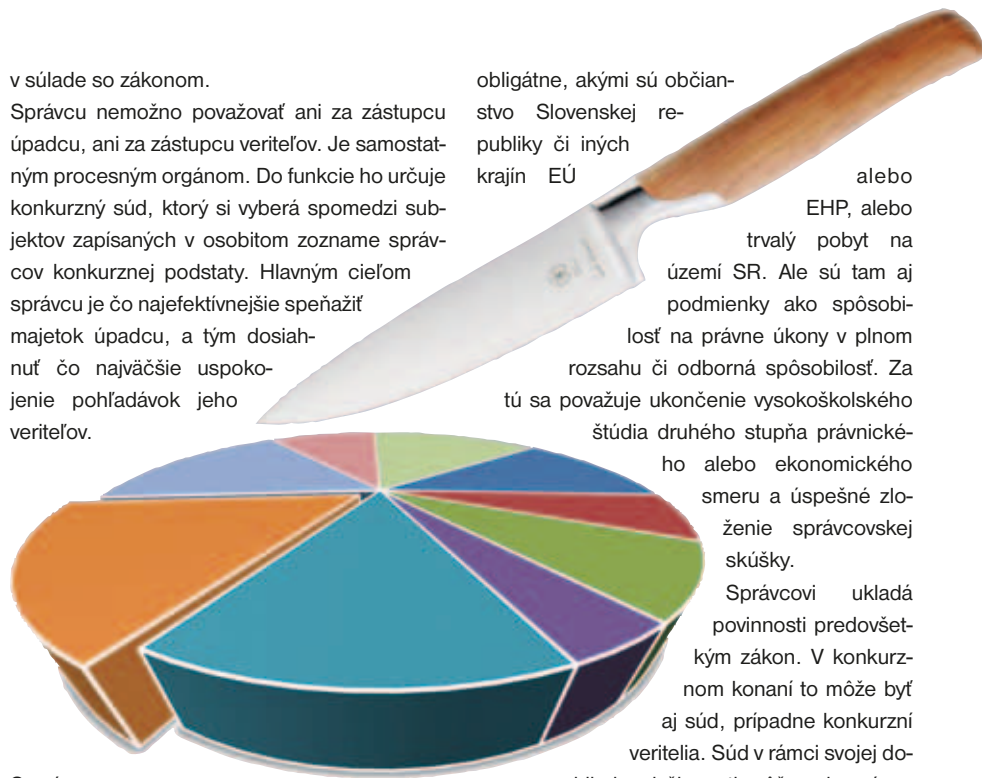
Správčovi ukladá povinnosti predovšetkým zákon. V konkurznom konaní to môže byť aj súd, prípadne konkurzní veritelia. Súd v rámci svojej do-

hliadacej činnosti môže od správcu vyžadovať správy o priebehu konkurzného konania. Rovnako môže predbežnému správcovi v súvislosti so zisťovaním majetnosti dlžníka ukladať záväzné pokyny. A to uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie.

Povinnosti rôzneho charakteru

Pokiaľ ide o zákonné povinnosti správcu, možno ich rozdeliť na povinnosti v konkrétnom konkurznom konaní a povinnosti všeobecnej, z ktorých niektoré trvajú aj mimo konkrétneho konania. Správca je predovšetkým povinný vykonávať správcovskú činnosť čestne, zodpovedne a svedomito, a to vždy s odbornou starostlivosťou a bez zbytočných prietahov. Súčasne má zachovávať nestrannosť pri výkone správcovskej činnosti. Správčovi sa zakazuje akékoľvek ovplyvňovanie nestranného spôsobu výberu správcu. Z ďalších povinností správcu je to najmä povinnosť mlčanlivosti o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej činnosti, či všeobecná informačná povinnosť.

Povinnosťou správcu je mať zriadenú kanceláriu v obvode krajského súdu, v ktorom vykonáva správcovskú činnosť – pre lepšiu zastihnuteľnosť súdmi alebo veriteľmi. Správca konkurznej podstaty, ktorý vystupuje ako fyzická osoba, môže mať iba jednu kanceláriu, správcovská

Emancipácia v konkurznej sfére: na Slovensku môže byť správca nielen suchý cifršípion, ale aj mladá atraktívna femme fatale.

spoločnosť vystupujúca ako právnická osoba môže mať kancelárií viac. Ale vždy iba jednu v obvode toho-ktorého krajského súdu. Zriadenie alebo zrušenie kancelárie sa písomne oznamuje rezortnému ministerstvu. Rovnako aj úradné hodiny, prípadne ich zmena.

Kredity pre správcov

Správca má aj povinnosti časového charakteru – povinnosť priebežne vyhotovovať časovú špecifikáciu práce, ktorú je povinný v stanovených termínoch predkladať ministerstvu spravodlivosti, a to najmä z dôvodu preukázania sústavného vzdelávania formou praktického výkonu správcovskej činnosti. Pozitívne je, že správca je povinný na požiadanie predložiť tento odpis aj veriteľskému výboru alebo súdu, čo umožní veriteľom lepšie kontrolovať činnosť správcu. Poskytnuté informácie sa v tomto prípade budú týkať iba konkrétneho konania.

Správca má povinnosť mlčanlivosti o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone funkcie.

Podľa zákona sú správcovia povinní prehľbovať a rozširovať si svoje vedomosti potrebné na riadny výkon správcovskej činnosti. Kontrolný dohľad nad správcami vykonáva ministerstvo spravodlivosti formou udeľovania kreditných bodov. Správcovia ich získavajú účasťou na prednáškach, seminároch a vedeckých konferenciách, prednáškovou a publikačnou činnosťou a samotným výkonom správcovskej činnosti. Správca, ktorý nezískal potrebný počet

kreditných bodov, je povinný podrobiť sa preskúšaniam. Ministerstvo môže nariadiť preskúšanie správcov aj po prijatí zmien v právnej úprave týkajúcej sa ich činnosti.

Zodpovednosť za škody

„Správca konkurznej podstaty má aj zodpovednosť za ním spôsobené škody,“ vysvetľuje M. Sedlačko. Upravuje ju všeobecne zákon. Ak správca poruší svoju povinnosť uloženú zákonom a spôsobí škodu, následkom je vznik sekundárneho zodpovednostného záväzku, ktorý

predtým nemal – povinnosti nahradiť škodu. Rovnako by mohol správca konkurznej podstaty spôsobiť škodu aj pri nesprávnom vykonaní súpisu majetku, ktorý má byť speňažený, aby sa pokryli nároky veriteľov. Jednak nemusí zapísať všetok majetok dlžníka, takže vzniká škoda veriteľom. Následne vzniká škoda aj dlžníkovi, keď sa mu dodatočný majetok zabaví v nasledujúcom exekučnom konaní. Škoda môže vzniknúť aj tretím osobám, a to vtedy, ak správca zapíše do súpisu majetok, ktorý patrí im a nie dlžníkovi, a teda nepatrí do konkurznej podstaty. Správca musí byť pre takéto prípady zmluvne poistený.

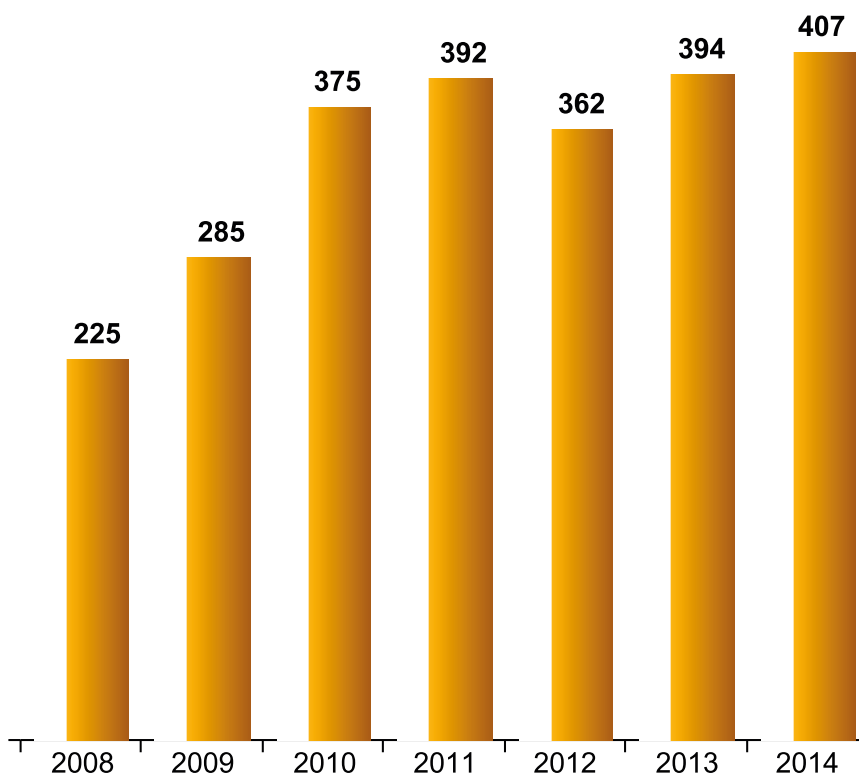
Konkurz sa nemusí skončiť uspokojením veriteľov v plných sumách ich pohľadávok.

Ak si správca neplní svoje povinnosti, súd mu môže uložiť poriadkovú pokutu. Súd môže správcu zbaviť funkcie z dôvodov ustanovených v zákone o správcoch. Ak tak súd urobí, ustanoví nového správcu pre konkurzné konanie. O výmene správcu môže hlasovať aj schôdza veriteľov. Na prvej schôdzi veriteľov sa môže správca vymeniť aj bez uvedenia dôvodov; ďalšie schôdze veriteľov môžu rozhodnúť o výmene správcu len v taxatívne ustanovených prípadoch.

VN

Obrázky: TASR, SXC

Počet vyhlásených konkurzov v SR

Zdroj: Slovak Credit Bureau

Možno cez internet predávať tovar chránený ochrannou známkou?

Majitelia slovenských e-shopov majú právo predávať tovar označený ochrannou známkou. Musia si však dávať pozor na jeho propagáciu.

Prevádzkovatelia internetových obchodov – „e-shopov“ – sú z pohľadu obchodného práva podnikateľmi, vykonávajúcimi činnosť na základe osvedčenia o živnostenskom oprávnení. Predmet podnikania internetových obchodov spočíva v kúpe tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo na účel predaja inému podnikateľovi (veľkoobchod). V súvislosti s predajom tovaru cez e-shop sa prevádzkovateľ internetového obchodu môže ľahko dostať do sporu s výrobcou tovaru alebo s majiteľom licencie. A to v prípade, ak je logo tovaru registrované ako ochranná známka a jej používanie je chránené a obmedzené v súlade so zákonom č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach. Správca e-shopu predávajúceho napríklad elektroniku musí dbať na to, aby na svojej internetovej stránke nezverejňoval registrované značky (logo s „R“ v krúžku) bez oprávnenia majiteľa licencie.

Pozor na registrované ochranné známky

Ochranné známky predstavujú významné riziko v podnikaní a porušenie práva z ochrannej známky môže mať za následok súdne konanie a náhradu škody. Vlastník e-shopu by sa mal uistiť, že značky tovarov, ktoré ponúka, propaguje a ktorými sa na svojej internetovej stránke prezentuje, nie sú registrované.

Registrované ochranné známky sú verejne dostupné na stránke: <http://www.upv.sk/>. Vyhľadanie medzinárodne registrovaných ochranných známk možno vykonať na stránkach <http://www.tmview.europa.eu>, <https://oami.europa.eu> alebo <http://www.wipo.int>. O rešerš možno požiadať priamo Úrad priemyselného vlastníctva za úhradu správneho poplatku. Prevádzkovatelia internetových obchodov musia dbať na to, aby neporušovali právo z ochrannej známky a teda, aby nepoužívali registrované

ochranné známky v súvislosti s tovarom, pre ktorý je známka registrovaná. Napríklad ak e-shop predáva elektroniku značky Sony a na svojom portáli sa propaguje logom, ktorý vlastní spoločnosť Sony Corporation, dochádza k porušeniu práva z ochrannej známky. Majiteľ alebo oprávnený používateľ má výlučné právo používať ochrannú známku v spojení s tovarmi, pre ktoré bola ochranná známka zapísaná. V prípade, ak dôjde k použitiu ochrannej známky (registrovaného loga) iným subjektom, má majiteľ licencie právo brániť sa súdnou cestou. Používaním ochrannej známky sa v zmysle zákona o ochranných známkach rozumie napri-

klad používanie loga v reklame, v obchodnej korešpondencii, uvádzanie označených tovarov na trh, dovoz alebo vývoz označených tovarov a, samozrejme, umiestňovanie ochrannej

Majiteľ ochrannej známky nemá právo kontrolovať pohyb ňou označeného tovaru v rámci EHP.

známky na tovary. Prevádzkovatelia internetových obchodov sú povinní dbať na to, aby pri svojej propagácii nezneužívali a nevyužívali registrované ochranné známky iných subjektov, bez osobitného povolenia – licencie.

Jednotný trh a vyčerpanie práv

Podnikatelia predávajúci tovar označený ochrannou známkou majú v rámci krajín Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) výhodu

E-shopy nemôžu používať na svoju propagáciu logá iných subjektov bez oprávnenia alebo licencie.

spočívajúcu v tzv. vyčerpaní práv z ochrannej známky. Ak by neexistovalo vyčerpanie práv, tovar s ochrannou známkou by sa mohol dovážať do SR len na základe licencií pre slovenský trh. Pre podnikateľov sa vďaka princípu vyčerpania práv uvoľnila cesta k obchodovaniu s tovarom v rámci celého EHP – osobitnú licenciu je potrebné vlastniť len pri prvom vstupe na trh EHP. Vyčerpanie práv a teda princíp komunitárneho vyčerpania práv duševného vlastníctva je jedným zo základných prvkov voľného pohybu tovaru. Vyčerpanie práv, znamená, že majiteľ ochrannej známky nie je oprávnený zakázať tretím osobám používať ochrannú známku na tovaroch, ktoré boli s touto ochranou známkou už uvedené na trh v ktoromkoľvek štáte Európskeho hospodárskeho priestoru. Preto váš internetový obchod je oprávnený predávať takéto tovar a nemusíte sa obávať, že od vás „výhradný dovozca pre SR“ bude čokoľvek požadovať.

Predaj je bez problémov, pozor na propagáciu

Majiteľovi ochrannej známky zanikne právo kontrolovať pohyb tovaru označeného ochrannou známkou po jeho prvom uvedení na trh v štáte EHP. Vaše internetové obchody môžu v zmysle tohto článku naďalej predávať všetok tovar v rámci celého EHP, aj keď nevlastníte žiadnu licenciu. Avšak každý e-shop bez osobitnej licencie musí dbať na spôsob svojej propagácie, aby nepoužíval logá iných subjektov bez ich oprávnenia.

JUDr. Katarína Bystrická
Právne centrum, s. r. o.
Ilustračný obrázok: SXC

TAJE elektronických nástrojov kontra REALITA

Prvá odborná konferencia k elektronickým nástrojom verejného obstarávania vo verejnej a štátnej správe sa uskutočnila 16. apríla 2015 v Bratislave.

Cieľom podujatia, ktoré zorganizovala spoločnosť OTIDEA, bolo oboznámiť obstarávateľov aj dodávateľov verejných zákaziek s aktuálnymi zmenami a pripravovanými novinkami v oblasti elektronizácie vo verejnom obstarávaní. Zamerala sa na spustenie Elektronického kontraktčného systému s jeho funkcionalitami.

Od 1. marca 2015 sú štátne a verejné inštitúcie povinné realizovať určité postupy verejného obstarávania prostredníctvom elektronického obstarávania. Spustenie ostrej prevádzky elektronického obstarávania a povinnosť používať tento nástroj v každodennej praxi potrápi nejedného obstarávateľa. Prináša so sebou veľa otázok a noviniek pre obstarávateľov aj dodávateľov verejných zákaziek.

Program konferencie

Venoval sa aj týmto otázkam:

- Aké sú aktuálne problémy vo verejnom obstarávaní?
- Považujú verejní obstarávatelia, obstarávatelia, ale aj dodávatelia verejné zákazky na Slovensku za transparentné alebo korupčné?
- Čo prináša práve spustené elektronické trhovisko?
- Aké sú výsledky prieskumu na tému elektronického trhoviska medzi obstarávateľmi verejných zákaziek?

Hostami konferencie boli Tatiana Behrová, odborníčka na verejné obstarávanie, zástupcovia Úradu pre verejné obstarávanie, zástup-

covia štátnych inštitúcií s prvými skúsenosťami s EKS, zástupcovia súkromných prevádzkovateľov elektronických aukčných systémov a ďalší.

Vzdelávanie o obstarávaní

OTIDEA, s. r. o., sa špecializuje na odborné vzdelávanie v oblasti verejného obstarávania. Produktová ponuka spoločnosti sa neustále obohacuje o špeciálne témy a moderné formy vzdelávania, ako sú workshopy či prípadové štúdie. OTIDEA sleduje a okamžite reaguje na zmeny, novinky, aktuality, potreby, požiadavky a dopyt klientov. Na slovenskom trhu pôsobí od roku 2014 a preškolila už viac ako tisíc spokojných zákazníkov.

MS

Najbližšie kurzy a školenia OTIDEA na Slovensku:

- 22. 4. 2015, Žilina: Verejné zákazky na stavebné práce;
- 23. 4. 2015, Bratislava: Verejné zákazky z pohľadu dotačných pravidiel;
- 27. 4. 2015, Bratislava: Aktuality v ochrane osobných údajov;
- 28. 4. 2015, Bratislava: Najčastejšie pochybenia verejných obstarávateľov/obstarávateľov a rozhodovacia prax ÚVO;
- 29. 4. 2015, Bratislava: VIP akcia – PÝTAJTE SA MA, NA ČO CHCETE alebo: otázky k problematike elektronického trhoviska.

Amway vedie v oblasti priameho predaja

Časopis Direct Selling News zverejnil hodnotenie spoločností pôsobiacich v oblasti priameho predaja podľa celoročných tržieb. Vyplyva z neho, že celosvetovo najlepšie sa v roku 2014 opäť umiestnila spoločnosť Amway s tržbami v hodnote 10,8 miliardy dolárov. Na čele rebríčka sa umiestila už tretíkrát za sebou.

Na druhej pozícii sa umiestila spoločnosť Avon s tržbami vo výške 8,9 miliardy dolárov. Obe spoločnosti zaznamenali medziročný pokles tržieb o miliardu dolárov v porovnaní s rokom 2013. Na ďalších miestach skončili Herbalife,

Mary Kay a Vorwerk. Ďalšia u nás známa spoločnosť priameho predaja Oriflame obsadila 11. miesto s globálnymi obrátmi vo výške 1,68 miliardy dolárov.

Priamemu predaju sa v Slovenskej republike podľa Európskej asociácie osobného predaja venuje 145-tisíc ľudí. Celkové tržby priameho predaja na Slovensku za rok 2013 dosiahli 110 miliónov EUR. Celoeurópsky najväčšími odbytišťami priameho predaja sú Nemecko, Francúzsko a Rusko.

„Priamy predaj predstavuje podnikateľskú príležitosť a alternatívu bežného zamestnania pre každého bez rozdielu veku či pohlavia. Popri tom naša spoločnosť ponúka možnosť stať sa

registrovaným zákazníkom, čo prináša rad výhod. Práve tieto dôvody pripisujeme rastu našich registrovaných distribútorov aj zákazníkov," hovorí Ildiko Dikošová, riaditeľka Amway SR a predsedníčka Asociácie osobného predaja. Priamemu predaju sa darí na celom svete, nielen v Európe, ktorá dnes tvorí v rámci celosvetových obrátov len 18 % všetkých príjmov spoločností z tejto brandže.

DI

Predajcovia Amway v Bratislave, marec 2015

GW154508 GW154506

Kedy sa pustiť do marketingu

Mám pripraviť marketingový plán pred začiatkom podnikania a investovať do reklamy vopred? Koľko peňazí musím mať na marketingovú kampaň? Kedy ju mám spustiť? Ako mám nastaviť celkovú stratégiu svojej firmy?

S týmito otázkami sa na mňa často obracajú ľudia, ktorí uvažujú o podnikaní, prípadne chcú svoje doterajšie pôsobenie radikálne zmeniť. Odpoveď nie je jednoznačná, no väčšinou ponúknem adeptovi na úspech dve možnosti:

- ak absolútne veríte svojmu produktu, dobre poznáte trh a ste si istí, že prinášate niečo, čo cieľová skupina nielen potrebuje, ale bude ochotná aj nakupovať – potom už potrebujete len odvalu. Môžete si vziať úver, hoci aj pár desiatok či stoviek tisíc eur, vyhľadať dobrú mediálnu a kreatívnu agentúru a spustiť kampaň, ktorou oslovíte celý národ. V takomto prípade možno samotný marketingový poradca nie je ten správny partner pre vás a obzrite sa v kruhoch úspešných svetových reklamných agentúr...
- ak cítite, že tieto otázky sú skôr vašim želaním alebo (možno aj správnou) intuíciou, potom s úverom ešte chvíľu počkajte. Určite je dobré začať sa zaoberať spôsobmi výroby, distribúcie, ich efektívnosťou, ochranou duševného vlastníctva a napokon aj šírením informácií medzi potenciálnych zákazníkov, no prvé kroky v zbieraní skúseností odporúčam nasmerovať do produkcie a predaja.

Dvakrát meraj...

Neraz sa výrobcove predstavy líšia od skutočnosti. Môžeme byť veľmi blízko tomu, čo trh potrebuje, ale ak to netrafíme presne, bola by drahá kampaň ruinujúca. Stáva sa, že prvé výrobky sú kazové, nemajú ešte všetko, čo treba, našim

Zvoľte takú propagáciu, ktorej cena vás nezruinuje hneď na začiatku.

službám chýba rýchlosť, presnosť alebo iná žiaduca kvalita. Ak nie ste bohatým dedičom, ktorý rád riskuje, začnite svoje podnikanie v malom. Vyrobite prvé kusy, ponúknite ich na trhu, pýtajte sa ľudí na spokojnosť, očakávania, návrhy na zlepšenie. Spoznajte svojich zákazníkov a otestujte si, ktorá z cieľových skupín má skutočný záujem, dostatočné finančné zdroje a ochotu nakupovať. Pretože neraz zdanie klame. Zameranie na ľudí, ktorí by naše výrobky najviac potrebovali, môže naraziť na ich sociálny status. Inokedy nezbadáme obrovský obchodný potenciál v oblasti, ktorú sme pri tvorbe výrobku nemali na mysli, ale vyskytla sa „šťastnou náhodou“. Takéto kroky urobíte postupne a v menšom meradle, naučíte sa čosi o predaji, prezentácii, komunikácii s klientmi. Vychytáte „muchy“, zacielite presnejšie svoje odbytové cesty.

Krok za krokom

Neznamená to, že by ste v tomto štádiu nerobili žiadnu propagáciu. Ale držte sa takej, ktorej cena vás nezruinuje hneď na začiatku. Využívajte internet, stretnutia s ľuďmi, neplatené články či plochy na vlastnom plote alebo aute a realizujte svoje nápady. Keď vaše prvé kroky začnú prinášať zisk, uvažujte o tom, ako do reklamy investovať určitý podiel z neho. Vlastne ste medzičasom objavili, ktoré kanály najlepšie šíria vaše poslanstvo a investícia nebude riskantná. Keď výroba beží, služby a produkty sú bez chýb a funguje aj vaša distribúcia, sadnite si a začnite

plánovať svoju marketingovú stratégiu. V tejto chvíli je možno čas porozprávať sa s konzultantom alebo so špecializovanou agentúrou. Dokážete zodpovedať otázky o potrebách zákazníkov, nastaviť ceny, charakterizovať svoje silné i slabé stránky a uviesť, v čom ste na trhu jedineční a odlišní od konkurencie.

Správne vedomosti: mena, ktorá nedevaluje

Nuž a pokiaľ ani v tomto štádiu nedosahujú vaše zisky milióny (a teda ani podiel určený na reklamu nebude schopný pokryť čatu pomocníkov), nezúfajte. Takto začínali mnohí úspešní ľudia a väčšinou práce sa prehryzli sami. Pomocnú ruku nájdete na konci svojho ramena – a veľa dobrých rád získate štúdiom či niekoľkými hodinami poradenstva. Nemusi to byť to drahé, ale znamená to väčšinou prácu a s tou musíte počítať.

Keď výroba beží a produkty sú bez chýb – vtedy plánujte komunikačnú stratégiu.

Marketing nie je pre lenivcov – tu prináša výsledky vytrvalosť, poctivé hľadanie, testovanie, meranie a potom dôkladná aplikácia. Ale keď tým všetkým prejdete, vedomosti vám už nikto nevezme. A ako bude vaša firma rásť, budú vám pomáhať v rozhodovaní i plánovaní. Pokiaľ ste šťastlivcom, ktorý mal geniálny nápad a zarobil bez práce, gratulujem vám. A ak ním nie ste, vysúkajte si rukávy a útechou vám môže byť fakt, že podobne na tom je, či aspoň vo svojich začiatkoch bolo, 99 % podnikateľov.

Jana Škutková
www.marketingovo.sk

Biznis očami lídrov

Konferencia BIZNIS Fórum 2015

Biznis nie je len o výsledku, je to aj cesta, ktorou sa k výsledku vyberieme.

Len ten, kto chce vidieť, uvidí... Túžbou človeka je nielen vidieť, ale aj byť videný. Snažíme sa spoznávať inšpiratívne myšlienky a podnetných ľudí, túžime nachádzať cesty k úspešnému a efektívnemu biznisu, dosahovať veľké ciele, no zároveň nestratiť tvár a česť.

Možnosť nielen sa inšpirovať, ale aj porovnať svoju cestu s cestami tých, ktorí nám odhalia tajomstvá ich úspechu, vám prináša **9. ročník konferencie BIZNIS Fórum 2015**, ktorá sa uskutoční **29. 4. 2014 v konferenčných priestoroch hotela Zochova Chata, Modra – Harmónia**.

Ako to vidia lídri

Pozrite sa na biznis očami lídrov, ktorí našli a stále nachádzajú ďalšie spôsoby, ako robiť svoju prácu a biznis úspešne, efektívne, motivujúco a zaujímavo!

Na konferencii vystúpia poprední lídri biznisu ako Marek Blaha, riaditeľ odboru životnej siete, Allianz – Slovenská poisťovňa, Ingrid Miškovská, riaditeľka spotrebiteľského segmentu, Microsoft Slovakia, Martin Kultán, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ, Dôvera zdravotná poisťovňa, Zdenka Niková, riaditeľka

odboru riadenie retailovej obchodnej siete, VÚB, Jiří Čapek, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ NN SR, Robert Slovák, prezident Klubu reklamných agentúr, spoluzakladateľ reklamnej agentúry Respect APP.

Na konferencii odovzdajú aj ceny AFISP za finančné sprostredkovanie a poradenstvo.

Odbornými glosátormi jednotlivých príspevkov budú Jaroslav Vonkomer, predseda

predstavenstva OVB Allfinaz Slovensko, Roman Juráš, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ, Generali poisťovňa, a Daša Malá Fabšíková.

Konferenciu BIZNIS Fórum 2015 pre vás pripravuje personálno-poradenská spoločnosť Sofisol a konzultačno-poradenská spoločnosť Quick´n´Smart Solution. Odborným garantom je Asociácia finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov, ktorá aj tento rok odovzdá ceny AFISP za najlepší výsledky v oblasti finančného sprostredkovania a poradenstva.

Tešíme sa na vás!

PR

GW154505

naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu firmy? Je dnes dôležitejší ako v minulosti?

2 Ako budujete goodwill vašej spoločnosti?

FILIP MORAVEC
Corporate Affairs
Manager, Amway
Česká republika
a Slovensko

1 V odvetí priameho predaja, v ktorom podniká aj naša spoločnosť, je dobrá povesť veľmi dôležitá. Priamy predaj generuje v Európe v tržbách asi 24 miliárd eur ročne, venuje sa mu celý rad firiem.

Amway je synonymom mnohých aktivít v oblasti spoločenskej zodpovednosti.

Naša spoločnosť sa orientuje predovšetkým na výrobky v oblasti krásy a doplnkov stravy. Konkurencia je preto veľmi silná a bude stále silnieť s postupujúcou globalizáciou a celkovým prepojením celého sveta. Amway je na tomto poli globálnym lídrom už niekoľko rokov, čo nás zaväzuje k rastúcej podpore našich nezávislých

distribútorov a dodržovaniu prísneho etického kódexu.

2 Na goodwill myslíme prakticky neustále a celý rad našich aktivít smeruje k jeho budovaniu. To platí v Amway prakticky od založenia spoločnosti v roku 1959. Je zrejme, že v našom odbore nemôžeme obstať v konkurencii predovšetkým bez kvalitných výrobkov. Sme presvedčení, že v tejto otázke sme špičkou v globálnom meradle v oblasti priameho predaja. Okrem vysokej kvality ponúkame unikátnu záruku spokojnosti.

Okrem toho je však Amway synonymom mnohých aktivít v oblasti spoločenskej zodpovednosti. Snažíme sa napríklad pomáhať deťom v núdzi v rámci globálnej kampane One by One, vlni sme spustili kampaň Power of Five, ktorá pomáha na celom svete deťom trpiacim podvýživou.

Od „internetu vecí“ k „internetu všetkého“

Osvojenie týchto trendov by mohlo firmám zdvojnásobiť zisky

Využitie technológií IoT nie je vzdialená budúcnosť, ale má reálny potenciál zvýšiť ziskovosť firiem z rôznych odvetví priemyslu, obchodu a služieb.

Podľa prieskumu Forrester Consulting sa až 80 % lídrov svetových firiem domnieva, že internet vecí (Internet of Things, IoT) je prvoradou strategickou technológiou najbližšieho desaťročia. 25 % svetových firiem dnes využíva niektorú z foriem IoT a ďalších 40 % je v procese implementácie niektorého z týchto riešení.

Do roku 2020 bude „v sieti“ viac ako 50 miliárd zariadení každodennej potreby.

K softvérovým a hardvérovým komponentom zapojeným do IoT pribudnú aj rôzne oblasti služieb, a tým sa tento koncept pretransformuje na vyššiu úroveň, ktorou bude „internet všetkého“ (Internet of Everything, IoE).

Výhľad do ďalšej dekády

Brian Marcel, predseda IBCS Group, ktorej spoluzakladateľom je Kodys Slovensko, na margo internetu všetkého uviedol: „Do roku 2020 bude v celosvetovej sieti viac ako 50

miliárd zariadení. Všetky budú produkovať obrovské množstvo dát. Predpokladá sa preto, že už v priebehu najbližších troch rokov až 96 % firiem bude nejakým spôsobom používať internet vecí.“

Michael Ganser, senior viceprezident spoločnosti Cisco pre strednú Európu, k tomu dodal: „Vstupujeme do ďalšej éry internetu, s potenciálnou konkurenčnou výhodou pre biznis, priemysel a regióny. Počas nasledujúcej dekády bude konkurencieschopnosť založená na tom, ako dobre dokážu spoločnosti pochopiť internet všetkého a prispôbiť sa mu. A to nielen z hľadiska ich technológií a biznisu, ale aj z hľadiska toho, ako sa spájajú so zákazníkmi a partnermi.“

Ambície: eliminácia chýb a rast tržieb

Pokiaľ si firmy uvedomia uvedený trend a osvoja si ho, môžu jeho prostredníctvom zvyšovať svoju efektivitu, zlepšovať starostlivosť o zákazníkov a lepšie spolupracovať medzi sebou. Priamy transfer dát bez ľudského zásahu zvyšuje

presnosť, eliminuje možné chyby a hlavne šetrí ľudskú prácu.

Do troch rokov bude 96 % firiem nejakým spôsobom využívať internet vecí.

Tretina opýtaných manažerov a IT špecialistov podľa štúdie spoločnosti Cisco očakáva pozitívny dopad internetu všetkého na vytváranie nových pracovných miest a 47 percent opýtaných verí aj v pozitívny dopad na výšku miezd. Internet všetkého by takto mohol do roku 2022 vygenerovať v súkromnom a verejnom sektore 19 triliónov dolárov. Zároveň by firmy potenciálne mohli takmer zdvojnásobiť zisky prijatím obchodných praktík, zákazníc-kých prístupov a technológií, ktoré vo väčšej miere využívajú IoE.

VN
Obrázky: SXC

Monitor Asus Designo

Širokouhlý monitor Asus MX27AQ z radu Designo ponúka až o 77 % väčšiu plochu obrazovky v porovnaní s inými Full HD displejmi. Novinka s rozlíšením 2 560 × 1 440 bodov

(WQHD) disponuje technológiou Asus Eye Care, ktorá znižuje namáhanie očí pri dlhej práci s počítačom.

Kvalitný panel AH-IPS má vysoký kontrastný pomer a 100 % pokrytie farebného priestoru sRGB. Výhodou sú aj pozorovacie uhly až do 178 stupňov bez skreslenia farieb. Dvojica stereoreproduktorov dokáže sprostredkovať čistý zvuk v širokom frekvenčnom rozsahu – vďaka čipu MobileSound 3.

VN

Ľahší herný notebook

Republic of Gamers ohlásili herný notebook Asus ROG G501. Ide o jeden z najtenších

(20,6 mm) herných notebookov na svete s ľahkou hliníkovou konštrukciou (2,06 kg). Poháňa ho štvrtá generácia procesorov Intel Core i7 a nová grafická karta NVidia GeForce GTX 960M. K dispozícii je aj technológia chladenia Asus Hyper Cool umožňujúca stabilnú prevádzku počas hrania aj pri profesionálnej tvorbe obsahu.

G501 má 15,6-palcový 4K/UHD displej s 8,2 Mpix a pre reprodukciu kvalitného zvuku Asus SonicMaster a ICEpower (B&O). Poskytuje teda detailný obraz a živý zvuk pre multimediálne zážitky.

JR

Zmeškať dobu dátovú môže znamenať koniec v biznise

Dáta sú trendom najbližších rokov; schopnosť spracovať ich sa stáva rozdielovým kritériom medzi úspešným a neúspešným podnikom.

Každý deň na internete vznikne osemkrát viac dát, ako je uložených vo všetkých knižniciach v Spojených štátoch. Vlani sa na svete len pomocou mobilného pripojenia prenieslo viac informácií ako v roku 2000 na celom internete. V predpovediach internetovej prevádzky ku koncu desaťročia sa objavuje nový pojem – exabajt. Jeden exabajt je miliarda gigabajtov. Podľa analytickej spoločnosti IDC v roku 2020 len firemný sektor vyprodukuje 240 exabajtov dát. Denne.

Big Data nie sú len o veľkosti; ide aj o potrebu analyzovať variabilné neštruktúrované dáta.

Dáta sú trendom najbližších rokov a schopnosť spracovať ich sa stáva rozdielovým kritériom medzi úspešným a neúspešným podnikom. Ne-nájde sa žiadna predpoveď, ktorá by neoperovala s pojmom Big Data. A čo to vlastne „veľké dáta“ sú? Ide o informácie, ktoré v obrovských objemoch pribúdajú veľkou rýchlosťou a je ich veľa rôznych druhov, hovorí definícia. Big Data však nie sú len abstraktným pojmom. Mnohé firmy už dnes dokážu využiť ich silu na to, aby svoj biznis pohli dopredu.

Tridsaťtisíc dátových setov za sekundu

Testy motorov v automobilkách sú časovo i dátovo náročná úloha. Väčšina zlyhaní motorov prichádza okamžite, no testy zlyhania možno pri štandardnom modeli vyhodnotiť až po ich dokončení. V praxi to znamená množstvo stratených hodín.

Nemecká automobilka Mercedes nasadila v spolupráci so SAP pri testovaní svojich motorov nové riešenie, ktoré sa spolieha práve na analýzu Big Data. Softvér v každom okamihu vyhodnocuje údaje zo senzorov, nachádzajúcich sa vo viac ako sto častiach testovaného

motora. Spracuje 30-tisíc dátových setov každú sekundu a dokáže tak zachytiť poruchu okamžite. Vývojári môžu ušetrený čas venovať analýze toho, prečo nastalo zlyhanie. Mercedes uvádza, že tak v priemere každý týždeň ušetrí deň testovania.

Business intelligence – umenie analýzy dát

Slovičko „big“ v názve trendu zvädza na interpretáciu, že Big Data sú najmä o veľkosti. Rovnako dôležitou je však v ich prípade aj veľká variabilita dát. S číslami v tabuľkách sa dokáže popasovať každý výkonnejší počítač, ako však analyzovať neštruktúrované dáta, ako sú texty, obrázky, statusy zo sociálnych sietí alebo čoraz častejšie video?

Samotné dáta sú totiž bezcenné, ak z nich nevieme vyťažiť informáciu, ktorá im dáva zmysel. Vo firemnom prostredí je to obzvlášť dôležité – správna analýza vedie k informovaným rozhodnutiam, založeným nie na inštinktoch a skúsenostiach, ale na tvrdých faktoch. Aj preto je oblasť business intelligence jedným z najrýchlejšie rastúcich odvetví v informačných technológiách pre podnikovú sféru.

Informácie priamo v pamäti

V dnešnej rýchlej dobe má však informácia cenu len v prípade, ak príde včas. Manažéri sa potrebujú rozhodovať v reálnom čase. Tu sa k slovu dostávajú riešenia, postavené na in-memory computingu. V prípade tradičných databáz na diskoch pomalý prístup k dátam znemožňoval okamžité vyhodnocovanie. Ešte sa úplne neskončili doby, keď v mnohých podnikoch

spúšťajú dátovo náročné procesy v piatok, aby mali výsledok analýzy v pondelok.

In-memory computing, pri ktorom sú dáta uložené priamo v pamäti, výpočtové výkony rádovo zrýchľuje. To, čo v minulosti trvalo dni, dnes stihnete za minúty, kde sa čakalo hodiny, sú výsledky dostupné v reálnom čase. Ďalším z atribútov Big Data je fakt, že pribúdajú veľkou rýchlosťou. Práve schopnosť spracovávať ich priebežne umožňuje reálne využitie tohto fenoménu.

Mnohé firmy prípravu na Big Data podceňujú; v globalizovanom svete sa však pred trendmi neschovávajú.

Mnohé firmy však prípravu na Big Data podceňujú. V slovenských podmienkach sa pasujú aj so spracovaním bežných dát a zabúdajú na to, že v globalizovanom svete sa pred modernými trendmi neschovávajú.

Podľa analýzy spoločnosti Gartner však nie sme výnimkou. Pred tromi rokmi upozorňovala, že až 85 percent z päťstovky najväčších firiem sveta nie je pripravených využívať Big Data na získanie konkurenčnej výhody. Možnosti špičkových technológií pospájajú súvislosti na základe dát však znamenajú, že zmeškať začiatok doby dátovej môže byť v podnikovom svete osudnou chybou.

Mark Arato, SAP
Obrázok: SXC

Zipstream pre lepší videodohľad

Axis predstavil technológiu Zipstream, ktorá umožňuje znížiť rýchlosť prenosu dát (šírku pásma) a úložnú kapacitu bez nutnosti investovať do nových kamier alebo softvéru. Technológia je plne kompatibilná s rozšíreným kompresným

štandardom H.264 a bola vyvinutá špeciálne pre potreby aplikácií videodohľadu. Znižuje požiadavky na šírku pásma a úložnú kapacitu v priemere o viac ako 50 %. Taktiež je možné technológiu Zipstream využiť v doteraz existujúcich sieťových kamerách Axis Q1615, Axis Q1635 a v kamerách radu Axis Q35 prostredníctvom aktualizácie firmvéru. **VN**

Príslušenstvo pre top smartfóny

Najnovšie smartfóny Samsung Galaxy S6 a S6 edge sú vyrobené zo skla a kovu. Samsung tak mení doterajší dizajn svojich mobilných zariadení a prispôsobuje mu tiež príslušenstvo. Pre svoje dve najnovšie vlnkové lode pripravili puzdra z priehľadného materiálu a dizajnovú kruhovú podložku pre bezdrôtové nabíjanie.

Technológia pre bezdrôtové nabíjanie je súčasťou oboch telefónov. Na ochranu prémiových technológií si môžu zákazníci zaobstarať transparentný zadný kryt Clear Cover či flipové puzdro Clear View Cover. **VN**

Full-frame E-mount objektívy

Sony uvádza na trh štyri nové full-frame objektívy, patriace do rodiny mirrorless, ktoré podporujú kreatívne fotografovanie. Široká škála objektívov umožní vyhotoviť veľmi dobré zábery v každej situácii. Novinky dopĺňajú aj štyri konvertory, z toho dva full-frame, ktoré sa zameriavajú na extrémne široký uhol záberu, najmä na perspektívu rybieho oka.

Spoločnosť zároveň uvádza nový update firmvéru pre objektívy E-mount, ktorý zlepšuje funkčnosť vybraných modelov objektívov a ich využitie vo fotoaparátoch Sony. **VN**

Pre milovníkov fotografovania

Spoločnosť Lenovo uviedla na trh fotoaparát a smartfón v jednom – Vibe Shot so šesťdielnou modulárnou šošovkou. Fotoaparát má full-frame senzor (snímač s rozmermi políčka kinofilmu) s pomerom strán 16 : 9 a rozlíšením 16 megapixelov. Vďaka trojfarebnému blesku sa svetelnosť fotky prispôsobuje automaticky na základe okolitých svetelných podmienok a integrovaná optická stabilizácia obrazu znižuje mieru rozmazania pre ostré zábery aj v noci alebo v tmavších miestnostiach.

Funkcionalita zahŕňa aj infračervené zaostrovanie, ktoré je dvojnásobne rýchlejšie ako automatické zaostrovanie. Fotoaparát je

Lenovo Vibe Shot

vybavený 5-palcovým FHD displejom a platformou Android 5.0 Lollipop, s procesorom Qualcomm Snapdragon, pre rýchlu komunikáciu je k dispozícii LTE. **VN**

Myš pre fajšmekrov

Bezdrôtová myš s označením Logitech MX Master je vybavená rolovacím kolieskom s adaptívnou rýchlosťou scrolovania, s možnosťou prejsť z krokovania na hyperrýchle rolovanie. Myš má

unikátne aj druhé koliesko pre rolovanie pomocou palca, ktoré je plne programovateľné. Vďaka technológii Darkfield Laser je možné pohyb dokonale snímať prakticky na akomkoľvek povrchu, a to vrátane skla alebo plôch s vysokým leskom.

K PC so systémom Windows alebo Mac je možné myš pripojiť bezdrôtovo prostredníctvom priloženého nano prijímača Logitech Unifying alebo pomocou technológie Bluetooth Smart. Dá sa tak spárovať až s tromi zariadeniami. Myš má navyše tlačidlo, ktoré je možné prispôbiť na ovládanie pomocou gest. **JR**

LTE router do vrecka

Spoločnosť D-Link rozšírila rad svojich LTE produktov o 4G/LTE router DWR-932. Tento prenosný, batériou napájaný Wi-Fi hotspot má praktické rozmery do vrecka. Dokáže pripojiť niekoľko zariadení na internet súčasne cez mobilnú sieť rýchlosťou až 150 Mb/s pri sťahovaní a 50 Mb/s pri odosielaní. Vyrovná sa tak bez problémov klasickému DSL alebo káblovému pripojeniu na internet, takže sa dá využiť aj ako záložný router pre prípad výpadku káblového internetového pripojenia.

Vstavaná 2020 mAh Li-ion batéria vydrží až štyri

hodiny prevádzky. Keď operátor mobilnej siete neposkytuje v danom mieste dostatočne kvalitný prenos, môže pomôcť router so SIM kartou iného operátora s lepším 3G/4G sieťovým pokrytím. **JR**

Novinky od Gigabyte

Model Mika MX je prvým telefónom z dielne Gigabyte dostupným na Slovensku s podporou ultra-rýchlych dátových prenosov v sieti 4G/LTE (do 150 Mbit/s). Zároveň prináša lepší výkon vďaka čipovej súprave Qualcomm a ešte lepšiu výdrž vďaka 3 000 mAh batérii. Lacnejší model Roma RX zvládne aj prácu s dvomi SIM kartami. Oba nové modely prichádzajú na trh s balíkom aplikácií GSmart Value. K dispozícii je špeciálna aplikácia na bezpečnosť, správu napájania, správu využívanej pamäte a kancelársky balík. **JR**

Gigabyte Roma RX

Mobilný internet nás spája

Jasné, že nie ten pomalý a nestabilný, ten už ne-raz otrávil asi každého. Celú večnosť načítava-jujú sa stránky, nekonečné sťahovanie mailov, či rôzne obmedzenia, ideálne vždy, keď to najme-nej potrebujeme. V horšom prípade úplne vždy.

„Som ekonómka a internet je doslova každo- dennou záležitosťou. Práca ekonóma je práca online, vždy a všade. Stále sa meniaci legisla- tiva a neustále nové a nové povinnosti. Jedno- ducho, musím byť v obraze,“ hovorí Monika, mama dvoch vysokoškolákov. „Ale občas mu- sím aj vypnúť. Upriamiť svoje myšlienky inam, a na to sú ideálne napríklad stránky s rôznymi „pikoškami“ zo sveta šoubiznisu.“

Gymnazistka Eva to vidí podobne: „Študujem na gympli a aj keď ešte nezarábam, internet je pre mňa dôležitý. Byť súčasťou kolektívu, po- kecať s niekým, kto je tak 300 kilákov od vás, potom sa stretnúť s kamoškami a smiať sa na „funny“ fotkách či statusoch. Sorry, ale tí, čo kritizujú náš životný štýl, nemajú šajnu aké to je cítiť sa ako lúzer a nevedieť, čo sa deje. A to len preto, že si off. Som rada, že to naši chápu.“

Peter je konzultant na voľnej nohe a kanceláriu vymenil za kaviarne, auto a vlastne za čokoľvek a kdekoľvek. „Nerád sa viažem. Mój biznis sto- jí na výsledkoch, nie na tom, kde práve sedím. Denne vybavím stovky mailov s prílohami a ne- odpovedať na ne je čistá strata...“

Mobilný internet spája dokonca aj týchto troch úplne odlišných ľudí. Všetci traja majú jasno v tom, čo chcú a potrebujú.

Kvalitné riešenie nie len na doma

„Jedno internetové pripojenie a wi-fi router bolo riešením, ale len vtedy, keď sme boli doma. Keď sme odišli každý za svojimi povinnosťami a každý na iný koniec mesta, zostali sme zrazu odstrihnutí,“ spomína Monika.

Za málo peňazí veľa muziky

„Dostávam vreckové a chcem, aby mi z neho zostalo čo najviac. Internet je „must have“ ale, pravdupovediac, radšej miňam na nový outfit a zábavu s kamoškami,“ úprimne vyznáva Eva.

Viac než štandard

„Čo už naozaj nechcem zažívať, je časový stres. Bežne prijímam a odosiadam veľké objemy dát. A to či stihnem všetko načas, stojí najmä mimo kancelárie na rýchlosti uploadu, či downloadu dát,“ dodáva Peter.

Mobilný internet je 4G.

Mobilný internet je SWAN.

Najnovší mobilný operátor SWAN spojil slo- bodu mobility, rýchlosť a super cenu do jednej služby s názvom 4G INTERNET v1.0.

„5 EUR za mobilný internet bez obmedzenia? Nebolo o čom uvažovať! Zabila som hneď tri muchy jednou ranou. Ponuka SWAN bola jed- noznačne najlepšia – pre mňa aj pre moje deti, ktoré študujú mimo na univerzite. Bezkonku- renčná cena a vybavené hneď,“ opisuje svoje dôvody pre výber štvrtého operátora Monika.

„100 GB dát? To nedám ani ja!“, smeje sa Peter.

„To je asi také obmedzenie, ako keď vám niekto povie, že môžete poslať asi pol milióna e-mailov a pozrieť si 50-tisíc webových stránok,“ baví sa na tejto predstave ďalší „SWAN zákazník“.

„Používateľov našich služieb nechceme v žiad- nom smere limitovať. Pre ilustráciu, používateľ si vie bez obmedzenia prenosovej rýchlosti stiahnuť napríklad až 150 celovečerných filmov za mesiac a sledovať videá v HD kvalite. Služby ako Skype, YouTube alebo Viber nie sú pri štan- dardnom používaní obmedzené,“ vysvetlil riadi- tel pre stratégiu a rozvoj spoločnosti SWAN, Martin Mosný.

Chcete sa pridať?

Na skúsenosti iných sa nemusíte spoliehať. Naj- lepšie urobíte, ak si mobilný internet od SWA- Nu vyskúšate sami. Bez rizika. Služba 4G IN- TERNET v1.0 je bez viazanosti. Počas prvých 14 dní od zakúpenia služby ju dokonca môžete bez udania dôvodu vrátiť. Operátor vie, že ak bude- te so službou spokojní, budete ju ďalej a s ra- dostou používať.

Službu vám na počkanie zriadi v predajniach v Dunajskej Stredě, Pezinku, Púchove a Trnave. Ak ste z iného mesta, objednať si ju môžete aj cez eshop. Doručenie je bez poplatku. Na strán- ke <https://www.swan.sk/domacnosti/4g> sú uvedené všetky potrebné informácie. Skontrolujete si pokrytie a k SIM karte si môžete objednať aj USB modem. Ten sa hodí, ak chcete internet vy- užívať na notebooku.

Za tých 5 EUR sa to oplatí, čo povieť?

Ako zistím, že je služba dostupná?

Prostredníctvom Vášho mobilného zariadenia v časti nastavenia.

Ak sa medzi dostupnými sieťami zobrazí SWAN alebo 231 03,

nachádzate sa v pásme s pokrytím signálu našej mobilnej siete.

Kde si môžem službu zakúpiť?

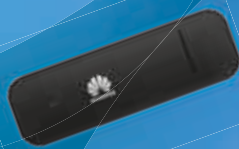
Vo vybraných predajniach SWAN CENTRUM

alebo

priamo v eshope na www.swan.sk/4G.

S akým zariadením môžem službu používať?

S USB modemom Huawei E3372

alebo

s niektorým z podporovaných zariadení. Zoznam nájdete na www.swan.sk.

VÝHODY

4G INTERNET v1.0

- ✓ CENA len 5 € mesačne
- ✓ RÝCHLOSŤ až 50/10 Mbit/s
- ✓ BEZ VIAZANOSTI
- ✓ DOSTUPNOSŤ vo viac ako 50 mestách

SWAN

www.swan.sk

GOODWILL

Sklady budú stále viac žiadané

Priestory pre logistiku a priemysel v strednej Európe majú za sebou rekordnú dekádu. Ich celková plocha vzrástla štvornásobne.

Plocha logistických a priemyselných priestorov dosiahla vďaka tomuto rastu 18 miliónov m². To sa už blíži veľkým západným trhom, napr. Nemecku. Prítom sa nedá povedať, že by ich z hľadiska dopytu bolo priveľa.

Lídrom regiónu je Poľsko, kde len vlni postavili vyše 1 mil. m² nových plôch. Podľa Martina Hudáka z poradenskej spoločnosti Cushman & Wakefield je to dané nielen ekonomikou, ale aj štátnou podporou. Krajina prechádza rozvojom, vo veľkom tam stavajú cesty a diaľnice a rozvíjajú sa nové logistické centrá. Poloha a schopnosť reagovať na západný trh urobili trhovou dvojku z Česka. To však už dosahuje vysokú obsadenosť priestorov a pozemkov na okrajoch veľkých miest. „Začínajú zakazovať ďalší rozvoj, nechcú nové priemyselné haly, pretože ide o obrovský nápor na dopravu,“ vysvetlil M. Hudák. „Logistické centrá a priemyselnú výrobu chcú vytlačať do menších miest,“ dodal.

V Maďarsku minulý rok výrazne klesla neobsadenosť priestorov: z 21 na 15 percent. Za zdravú sa pritom považuje miera od 8 do 10 percent. Na prenájom je tu však asi 2,5-krát menej priemyselných plôch než napr. v Českej republike. Na Slovensku prevládala v novej výstavbe mierny skepticizmus. Dnes sa už však približuje okolitým trhom a dopyt je vysoký. „Nemôžeme súperiť s prvými dvoma, ale s Maďarskom a hlavne Rumunskom, kde sa trh ešte len otvára,“ domnieva sa konzultant.

Čaká nás rýchly rozvoj?

V regióne strednej Európy bola vlni miera neobsadenosti priestorov 7,6 percenta – najnižšia od roku 2006. To naznačuje štart novej výstavby – aj špekulatívnej, pretože dopyt preyšuje ponuku.

Neobsadenosť priemyselných plôch na Slovensku na úrovni 3,4 percenta je nízko pod zdravým priemerom. V roku 2014 bolo na trh dodaných len približne 20-tisíc m² a dopyt rastie. Na tento trend budú podľa odborníkov investori reagovať výstavbou aj bez vopred zazmluvnených nájomcov. Centrami majú byť nielen hlavné priemyselné lokality ako Senec, Žilina či Lozorno, ale aj iné miesta, napríklad Košice. Väčšiemu prílevu investorov na východ však bráni nedobudovaná infraštruktúra. Prístupnejším sa javí banskobystrický región, prekážkou je tu však spojitost územia, ktorého veľké časti nie sú scelené. Z nájomcov má na našom trhu najväčší podiel maloobchod – zaberá až 64 percent skladových priestorov. Nasleduje logistika (s 22 percentami) naviazaná najmä na automobilový

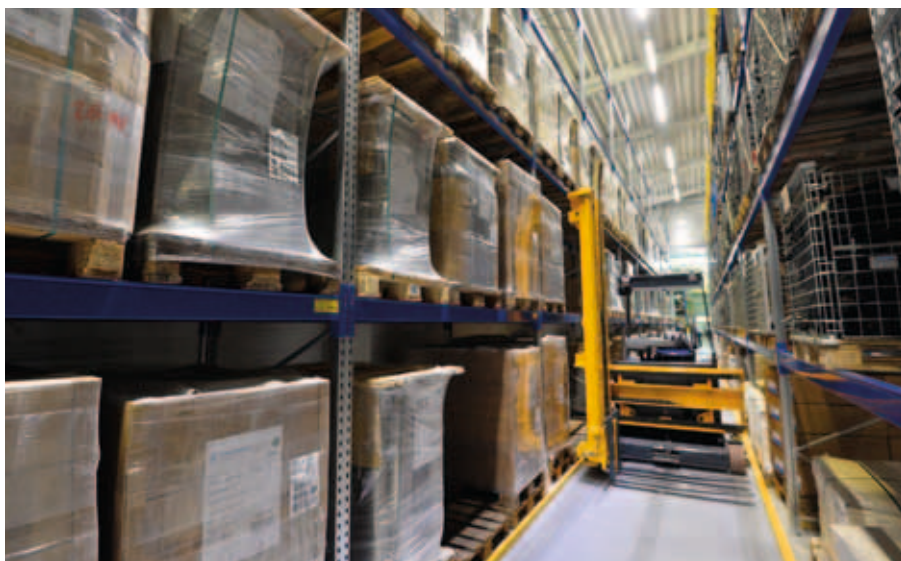
priemysel. Výroba má 13-percentný podiel trhu, zvyšok patrí veľkoobchodu.

Klienti chcú lepšie a úspornejšie sklady

Oproti minulosti sa zmenili požiadavky na kvalitu skladových plôch. Nájomcovia chcú priestory environmentálne zodpovedajúce európskym štandardom. Populárne sú úspornejšie LED svetidlá, pohybové spínače, zatepľovanie, ale napríklad aj jednoliate podlahy s menším počtom spojov, ktoré dlhšie vydržia. „Už to nie je ako voľakedy, keď sa postavila jedna hala a developer si určoval všetko – i ceny. Teraz možno viac tlačí na dodávateľa stavby,“ zhodnotil M. Hudák.

Zároveň poukázal na nový, špeciálne slovenský trend – mať administratívu priamo pri skladoch. „Pokiaľ nie je nad pracovníkmi dohľad, nepodávajú výkon. Kancelárske priestory sa teda sťahujú k tým skladovým,“ vysvetlil. Je to výhodnejšie aj z hľadiska úspory nákladov.

TA
Foto: TASR

Skupina Geis preberá poľský K-EX

Nadnárodná logistická skupina Geis výrazne buduje svoju sieť v Poľsku: preberá všetky obchodné podiely spoločnosti K-EX Sp. z o. o. Tá disponuje celoštátnou sieťou na prepravu balikových zásielok, ktorá zahŕňa 28 pobočiek. Podmienkou ukončenia akvizície je súhlas antimonopolného úradu.

Vďaka tomuto prevzatíu sa Geis stáva vedúcim poskytovateľom logistických služieb v krajine: prepravná a logistická sieť skupiny v Poľsku

bude zahŕňať spolu 45 pobočiek s viac ako 1 200 zamestnancami. Zároveň tým posilňuje pozíciu v strednej Európe; pôsobí aj v Českej republike a na Slovensku.

ED

Logistické centrum Lidl bude ekologické

Pre svoje nové logistické centrum pri Seredi by chcela spoločnosť Lidl získať medzinárodný environmentálny certifikát BREEAM (Building Research Establishment Environmental

Assessment Method), ktorý kladie dôraz na udržateľný rozvoj a vplyv budovy na prostredie. Centrum by sa tak zaradilo k šiestim objektom na Slovensku, ktoré doteraz tento prestížny certifikát získali. Ako uviedol konateľ spoločnosti Ľubomír Petrik, pri jeho výstavbe a prevádzke sa použijú najmodernejšie technológie ohľaduplné k životnému prostrediu.

Nový veľkosklad by mal naplno fungovať na jar 2016. Celková plocha bude 128 800 m², z toho logistická hala bude mať 51 105 m² a sadové úpravy budú predstavovať 23 414 m². Zamestnávať bude 200 ľudí.

TA

P3 rástla v KSVE

Spoločnosť P3, vlastník, developer a správca priemyselných nehnuteľností, postavila vlni v tomto regióne celkom sedem nových priemyselných budov a prenajala priestory s rozlohou 144 552 m². „Ešte stále pozorujeme nedostatok moderných priestorov pre výrobu, skladovanie tovaru a jeho distribúciu,“ povedal Peter Bečár, výkonný riaditeľ pre strednú a východnú Európu. „Ako sa oživuje ekonomika a rastie spotreba, stúpa aj dopyt firmami z oblasti retailu, e-commerce a logistických operátorov po nových priestoroch,“ dodal.

Minulý rok najväčšia v regióne začatá hala, s rozlohou 46 230 m², je v poľskom P3 parku Mszczonów neďaleko Varšavy – bude pre spoločnosť ID Logistics. Druhou je stavba skladovej budovy pre VF Corporation v pražskom parku P3 D8 s rozlohou 39 187 m².

V roku 2014 spoločnosť kúpila v ČR nehnuteľnosť s rozlohou 867-tisíc m² a v Taliansku s rozlohou 202 290 m². Urobila aj akvizície dvoch parkov v Poľsku a jedného v Rumunsku s celkovou prenajateľnou plochou 467 000 m².

Na Slovensku P3 vlni prenajala priestory s rozlohou 13 669 m² a predĺžila nájomné zmluvy na 14 735 m². Postavila dve budovy: v parku P3

Žilina halu s plochou takmer 6 100 m² a v parku P3 Bratislava budovu s plochou 14 675 m². Na Slovensku i v ČR vlni stavala aj špekulatívne (cca 25 % objemu), aby dokázala rýchlo pokryť aktuálne potreby zákazníkov.

JF

Gebrüder Weiss pokračuje v raste

Táto popredná medzinárodná prepravná-logistická spoločnosť dosiahla za uplynulý rok obrat 1,24 miliardy eur, čo predstavuje cca 5-percentný rast. „Vzhľadom na neľahkú ekonomickú situáciu v Európe sme veľmi spokojní,“ zhodnotil predseda predstavenstva Wolfgang Niessner. K priaznivým hospodárskym výsledkom prispel o. i. strategický program Agenda 2020, zahŕňajúci multimodálne riešenia, nové logistické koncepty a požiadavky na pracovnú silu, ako aj inovované služby s využitím moderných technologických trendov.

Firma v roku 2014 rozšírila svoje pobočky v Rakúsku, Bulharsku, ČR i Srbsku, buduje logistický terminál v Dubaji. Pokračovala tiež v expanzii na východ. Člen predstavenstva Wolfram Senger-Weiss k tomu uviedol: „Kontinuálne rozširovanie vo východnej Európe a strednej Ázii je

súčasťou našej stratégie. Nástupom na ruský trh a otvorením pobočiek v Turecku a Gruzínsku sme vyplnili geografickú medzeru v našej sieti.“ Oblasť činnosti Air & Sea vykázala obrat 287,7 milióna eur; v námornej doprave bol medziročný nárast 20 %, v leteckej 10 %. Inovatívnymi projektmi v e-biznise si vybudovala dobré postavenie dcérska spoločnosť x|vise. Ďalšia dcéra inet-logistics, ktorá dodáva globálne systémy riadenia dopravy TMS, zvýšila obrat o 18 % – na 14,1 milióna eur.

ES

Jungheinrich s rekordnými číslami

Nemecký koncern patrí medzi svetovú špičku v oblasti manipulačnej a skladovej techniky. Rok 2014 uzatvoril veľmi úspešne. Dosiahol rekordný objem prijatých objednávok, pričom tržby stúpli o 9 % (na 2,5 mld. eur). Zisk pred zdanením narástol o 12 % na historicky najvyššiu hodnotu 193 mil. eur.

Celkový objem trhu manipulačnej techniky v uplynulom roku vzrástol o 8 % na viac ako jeden milión predaných kusov. Z toho počet vyrobených vozíkov predstavoval 83 500 kusov, čo v porovnaní s predošlým rokom znamená nárast o 15 % a prekonanie historického rekordu ešte z roku 2007, pred globálnou finančnou krízou.

VN

GW154502

45° 1' 33" N 14° 34' 31" E
gw-world.com/explore

Whenever we move,
 we go further for your business.

Objavte náš svet
 logistiky:
gw-world.com/explore
 T 18.208

Gebrüder Weiss
 transport a logistika

Na Autoshow New York 2015 ožili americké značky

Newyorský autosalón v Jacob Javits centre ponúkol najviac ochutnávok pre automobilových fajnšmekrov v jeho doterajšej histórii – celosvetovú výstavnú premiéru na ňom absolvovalo 15 novinek.

Počas autosalónu vyhlásili Svetové auto roka 2015. Prestižné ocenenie si odniesol Mercedes triedy C, za ním skončili Mustang a Passat. Mercedes Benz bodoval naplno trikrát – s modelom S coupé zvíťazil aj v kategórii luxusné auto. Za sebou zanechal BMW i8 a Range Rover Autobiography Black LWBB. V športia-koch porazil BMW M4 Coupé/M3 sedan a Jaguar F-Type R Coupé. Zeleným autom roka sa stal Citroën Cactus pred Mercedesom triedy C a Volvom XC 90.

Americký prezidentský luxus aj inovácie

Koncept od značky Lincoln Continental vzbudzoval na autosalóne pozornosť. Vďaka novému exkluzívnemu 6-valcovému trojlitru Eco-Boost tento krásavec jazdí plynulo a má výborný ťah. Jazdným vlastnostiam prospieva aj Lincoln Drive Control. Celá karoséria v „lincolnovskej“ metalickej farbe Rhapsody Blue pôsobí veľmi kompaktné.

Predné osvetlenie auta zabezpečujú laserové LED svetlá. Panoramatickú strechu vyplňa špeciálne tónované sklo SPD SmartGlass, ktoré dokáže znížiť teplotu o 10 stupňov Celzia a odfiltrovať až 99 percent UV žiarenia. V „prezidentskom“ interiéri nechýba chladiaci box na šampanské; prémiová audiosústava umožňuje počúvať hudbu bez rušivých prvkov z vonkajšieho prostredia.

Nezaostal ani Buick. Krásny, ladne tvarovaný Avenir na autosalóne bodoval „francúzskym“ vzhľadom a úsporným motorom V6 s funkciou Stop&Go. Na palubnej doske na prvý pohľad zaujme veľký 12-palcový farebný dotykový displej s novou generáciou systému Buick Intelli-Link Infotainment. K dispozícii je aj bezdrôtové nabíjanie mobilného telefónu. Návrhári do auta implementovali systém integrácie s domácnosťou, čo umožní pri príchode k domu rozsvietiť

Lincoln Continental

Buick Avenir

svetlá, zapnúť spotrebiče, automaticky otvárať a zatvárať garážovú bránu. Dobrá správa pre zábudlivých vodičov, ktorí občas nechajú otvorenú garáž. Jednoducho povedané, bude to zodpovedné auto.

Chevrolet predstavil celkom nový sedan Malibu s priestraným interiérom. Oproti predchádzajúcemu modelu tejto značky je ľahší o 140 kg.

1,5-litrový preplňovaný Ecotecmotor so 118 kW (160 k) a krútiacim momentom 250 Nm sa približuje k výkonom 2,5-litrového motora odchádzajúceho modelu.

Novinky z Európy

Nový McLaren 570 S dopĺňa Super sériu pri modeloch 650 S a 675 LT. Model S 570 poháňa

McLaren 570 S

dvakrát preplňovaný V8 s objemom 3,8 litra – 413 kW (562 k). So 7-stupňovým automatom SSG dosiahne stokilometrovú rýchlosť za 3,3 sekundy a dvojstovku za 9,5 sekundy, maximálne sa tachometer vyšplhá na 328 km/h. Na

Balíky automatizovanej bezpečnosti sa stávajú bežnou ponukou vo vyšších segmentoch.

rozdiel od iných športiviek má aj svoj komfort – 7-palcový dotykový displej s navigáciou a Bluetooth, ďalej kontrolu klimatizácie i satelitné rádio (možno si zvoliť 4, 6 alebo 12 reproduktorov). Svetová premiéra automobilky Porsche na rok 2016 zostala verná prvej generácii áut tejto značky. Štandardom pri uvedenom modeli Por-

Honda Civic concept 2016

Subaru STI Performance concept

sche Boxster Spyder je manuálna 6-stupňová prevodovka aj funkcionálna otvárania strechy. Spyder bude poháňať 3,8-litrový šesťvalec s priamym vstrekovaním a horizontálnym pohybom valcov proti sebe s maximálnym výkonom

276 kW (375 k). Vonkajší vzhľad automobilu vzdáva hold Spyderu 718 z roku 1960. Oproti klasickému Boxteru má o 2 cm nižšiu svetlú výšku, ktorá pomáha k lepšej stabilite aj pri maximálnej rýchlosti 290 km/h.

Južná Kórea – Optima a Santa Cruz

Štvrtá generácia stredne veľkého sedanu Kia je vyššia, dlhšia i širšia. Optima, ktorá bude v ponuke od tohtoročnej jesene, ponúkne tri motory, medzi nimi nový typ – 1,6-litrový V4 turbo 131 kW (178 k) s krútiacim momentom 264 Nm. Novinkou budú bifunkčné HID svetlomety s veľmi výkonným svetelným lúčom a priestorové audio Quantum Logic so šiestimi reproduktormi.

Huundai sa na tohtoročnom autosalóne neprezentoval žiadnou svetovou premiérou, zato však zaujal modelmi Tucson a Santa Cruz concept. Tieto dva modely boli prvýkrát uvedené na autosalónoch v Ženeve a Detrote. Podľa informácií

výrobcu bude Santa Cruz Crossover Truck poháňať 2,0-litrový motor D 140 kW (190 k) s krútiacim momentom až 407 Nm.

Novinky od Japoncov

Pri pohľade spredu na Subaru STi Performance concept zaujme drsný výraz. Zároveň široké a „svalnaté“ blatníky charakterizujú vysoký výkon, silu evokuje motor boxer s výlučne 6-stupňovou manuálnou prevodovkou so stálym pohonom na všetky štyri kolesá. Na rozdiel od modelu WRX má STi už svoj charakteristický zadný spojler. Automobilka plánuje vyrobiť iba limitovanú sériu 1 000 kusov.

Mitsubishi Outlander prináša nový vzhľad prednej časti a interiéru. Zároveň dostal lepší podvozok a ponúka vyššiu bezpečnosť. Obsahuje systém zmiernenia následkov kolízie, adaptívny tempomat, predné adaptívne airbagy so snímaním hmotnosti cestujúceho na sedadle aj bočné airbagové záclony (aktivujú sa pri prevrátení vozidla). Nechýba ani nový stabilizačný systém

s logickým riadením proti sklzu a sledovaním tlaku v pneumatikách. Outlander budú poháňať dva motory 2,4 l V4 MIVEC a 3,0l V6 MIVEC s výkonmi 122 kW (166 k) a 165 kW (224 k) a krútiacimi momentmi 220 a 292 Nm.

Honda patrí v USA medzi najpredávanejšie osobné vozidlá; vlni sa ich predalo 326 000 kusov. Desiata generácia Civicu bola uvedená zatiaľ ako koncept. Model 2016 bude poháňať nový preplňovaný 1,5-litrový motor V4, ktorý je kompatibilný s plynulo meniteľným prevodom a aj so 6-stupňovým manuálom. Ozdobou auta je výfuk „ako z tryskáča“.

Autá s balíkom pre bezpečnosť

Toyota uviedla v modeli RAV4 Hybrid nový balík funkcií bezpečnostného predvídania: Pre-Collision System – predvídanie kolízií, aj s detekciou chodcov, Alert – kontrola vybočenia z jazdného pruhu, Dynamic Radar Cruise Control – radarová kontrola tempomatu, a automatické diaľkové svetlá. Tento bezpečnostný balík bude pritom stáť iba tretinu ceny obvyklej u konkurencie. Predné kolesá poháňa motor s objemom 2,5 litra V4 s Atkinsonovým cyklom. Pridavný elektrický motor poháňa

nezávisle zadnú nápravu a automaticky zabraňuje preklzavaniu kolies.

Celkom nový, veľmi bezpečný Nissan Maxima poháňa 3,5-litrový motor V6 221 kW (300 k). Auto ponúka systém predvídania kolíznych situácií (PFCW), inteligentný tempomat, posilnenie núdzového brzdovania, dorovnávanie stability na zadnej náprave a signalizáciu mŕtveho uhla. Systém DAA vodiča okamžite upozorní pri neskorej či nesprávnej jazdnej reakcii.

Pavel Jacz, New York

Foto: autor, TASR, firemné zdroje

Trendy v automotive: odľahčené materiály a znižovanie emisií

Automobilový priemysel tvorí kostru slovenského priemyslu, v roku 2014 sa v troch automobilkách vyrobilo viac ako 970 000 automobilov.

Je to v prepočte na obyvateľa najviac na svete. „Aj tento fakt priťahuje subdodávateľov k nám. Záujmom výrobcov je, aby ich bolo v ich okolí čo najviac. Potrebujú optimalizovať náklady a to sa dá tak, že znížia logistické náklady tým, že budú mať výrobu subdodávok na Slovensku,“ vysvetlil na konferencii Newmatec 2015 prezident Zväzu automobilového priemyslu SR Jaroslav Holeček.

Cieľom dvojdnového slovenského fóra, určeného pre spoločnosti pôsobiace v oblasti výroby automobilov a komponentov, bolo priniesť nové poznatky, kontakty a skúsenosti ľudí z automobilovej brandže pôsobiacich v európskom priestore. Po 15 rokoch to bolo prvé veľké fórum, kde sa stretli špičkoví odborníci z mnohých oblastí, ktoré súvisia nielen s technológiami, materiálmi a dizajnom pre automobilový priemysel, ale aj s ich vývojom a trendmi.

Nezaspať na vavrínoch

„Každá stagnácia vedie k umieraniu v stojí a my nechceme umrieť v stojí. Pred 15 rokmi bol automobilový priemysel orientovaný na výrobu automobilov a bolo to predovšetkým zvarovanie, lakovanie, montáž. Všetky subdodávky prichádzali zo zahraničia. Dnes máme na Slovensku etablovaných lokálnych subdodávateľov, ktorí si so sebou priniesli výskum a vývoj, konštrukciu.

Máme subdodávateľský priemysel, ktorý sme tu do roku 2003 nemali,“ zdôraznil J. Holeček.

Oproti minulosti dnes subdodávatelia prinášajú na Slovensko aj vlastný výskum a vývoj.

Dôležitou témou v automotive priemysle budú technológie a materiály používané pri výrobe automobilov. „So znížením hmotnosti automobilov a s potrebou znižovať emisie plynov sa dostávajú do popredia nové materiály na báze hliníka a horčíka, ktoré sú najmä ľahké. Podstatnou oblasťou sú aj nové technológie ich spájania nitovaním alebo lepením,“ dodal šéf ZAP. Spomenul tiež, že v najbližšom období sa nerysuje príchod novej automobilky na Slovensko.

Martin Goede, šéf plánovania a rozvoja technológií z Volkswagen AG, konštatoval, že tento koncern má vo svete okolo 107 závodov a v nich sa denne vyrobí viac ako 40 000 nových áut. Ročne je to vyše 10 miliónov. Odpoveď na kvalitnú a efektívnu výrobu je podľa neho v prechode na odľahčenú oceľ a hliník či v atraktívnej cene a znižovaní emisií CO₂.

Na konferencii Newmatec 2015 vystúpili aj ďalší medzinárodne uznávaní odborníci zo sveta automotive – Jerome Soutumier z PSA Peugeot Citroën či profesor Ján Lešínský zo Slovenskej technickej univerzity, ktorý načrtnol perspektívy rozvoja automobilovej dopravy z ekonomického i environmentálneho hľadiska. Organizátorom konferencie bol Zväz automobilového priemyslu SR.

TA/CH

Ilustračné foto: TASR

Andrej Šoch

Škoda s novým konateľom

Konateľom spoločnosti Škoda Auto Slovensko pre oblasť financií, personalistiky a IT sa 1. apríla 2015 stal Andrej Šoch. Má medzinárodné skúsenosti v koncernu VW vrátane 13-ročnej praxe v oblasti controllingu. Od roku 2012 pracoval ako šéf controllingu v odbytovej spoločnosti Shanghai Volkswagen, predtým pôsobil v Škoda Auto India a manažoval aj controlling

„projektu India“ v Mladej Boleslavi. Druhým konateľom pre oblasť predaja, marketingu a popredajných služieb je Karel Sklenář.

VN

Svetové premiéry Lexusu

Lexus predstavil na autosalóne v New Yorku model RX štvrtej generácie. Rad luxusných SUV s označením RX je najpredávanejší v 26-ročnej histórii značky; vyše 2,1 milióna vozidiel, čo je asi 30 % doteraz predaných áut značky Lexus. Nový RX má prepracovaný luxusný interiér, nový dizajn a tiež výborné jazdné vlastnosti a technológie bezpečnosti.

Ďalšiu novinku, variant RX 200t, predstavili v Šanghaji. Má preplňovaný 2,0-litrový radový 4-valcový motor. Podľa výrobcu je atraktívny aj schopnosťou plynulého zrýchlenia v širokom rozsahu otáčok.

PT

Lexus RX

Hyundai Sonata

Hyundai: ocenenia za dizajn

Hneď tri modely značky Hyundai získali ocenenie Red Dot Design Awards. Pri udeľovaní cien za rok 2015 bodovali i20 Coupe, 5-dverový i20 a limuzína Sonata.

Päťdverový i20 má oproti predchodcovi dlhšiu, širšiu a nižšiu karosériu. Podľa výrobcu mu to dáva „sebavedomý postoj“. Modelom i20 Coupe „vybočil Hyundai z bežnej normy automobilového priemyslu“ a po prvý raz vytvoril športovo ladený trojdverový automobil. Sonata „ponúka presnejší pohľad prostredníctvom nového dizajnového jazyka Fluidic Sculpture 2.0“.

„Dizajn hrá kľúčovú rolu, pretože zvyšuje emocionálnu príťažlivosť našich automobilov a vytvára imidž žiadaného vozidla. Dizajnom meníme vnímanie našej značky,“ povedal Jochen Sengpiel, viceprezident Hyundai Motor Europe pre marketing. O cenu Red Dot súťažilo 4 928 produktov od 1 994 účastníkov z 56 krajín.

MD

TERAZ Mobilné aplikácie

Aplikácia **Teraz.sk** Vám priamo do Vášho mobilného zariadenia prináša

Aktuálne správy TASR z domova, zo zahraničia, z ekonomiky, športu, kultúry a ďalších oblastí

Aktuálne fotogalérie reportérov TASR a zahraničných tlačových agentúr

Buďte informovaní o všetkom, čo sa práve **TERAZ** deje!

Stiahnite si hneď **TERAZ!**

Farebné akordy Daniela Bidelnicu

Súčasná farebná abstrakcia Daniela Bidelnicu vyšla z figurálnych maliarskych opusov. Postupne sa oslobodil od tvarovej závislosti a našiel si svoj vlastný štýl umeleckého vyjadrovania.

- Ako ste sa rozhodli pre takúto špecifickú umeleckú cestu, keď prvá etapa signalizovala, že ste vyzretým umelcom vo figuratívnej a takmer naratívno-akademickej podobe?

V živote má všetko svoj vývoj, a teda aj umenie. Ja sa predovšetkým nesnažím kopírovať sám seba. Z umeleckej tvorby musím mať dobrý pocit. Hneď ako zistím, že sa začínam opakovať alebo ma daná téma už nijak nevzrušuje, tak jednoducho záujem svojho tvorivého pohľadu nasmerujem inam. Potom sa všetko posúva o krok ďalej. Nemám však problém dostať sa do nového výtvarného levelu, prejsť z figurácie do symboliky, minimalizmu a abstrakcie.

Na druhej strane, netvrdím, že budem stále iba abstraktným maliarom. Veď aj v mojej súčasnej novej tvorbe sa objavuje figúra, no nie tá istá, aká bola pred 15 či 20 rokmi.

- Nie ste zástancom toho, že umelec má mať jednotný rukopisný štýl od začiatku až do konca?

Daniel Bidelnica

Akademický maliar Daniel Bidelnica

Ročník 1957; narodený v Nitre. Žije a tvorí v Bratislave. V roku 1975 ukončil Strednú umeleckopriemyselnú školu v Bratislave, v rokoch 1977 – 1983 študoval na Vysokej škole výtvarných umení.

Vývojové etapy umelca ovplyvnili zahraničné študijné cesty (Kanada, Mexiko, Brazília, India, Kuba, Egypt). Do jeho diela postupne vniesli zásadné pochopenie odkazu starobylých kultúr a napomohli zrodu odvážneho a charakteristického koloritu. Vystavoval na viac ako 130 výstavách.

Nie, to vôbec nie. Prirovnal by som to napríklad ku skupine Beatles. Ani oni sa nikdy neopakovali a vždy to boli Beatles. Robiť stále to isté umenie je pre umelca, ale aj pre konzumenta umenia, nudné a stereotypné. Musí tu byť určitý nádych.

Umenie sa vyvíja inak ako napríklad technika. Tá smeruje do pomyselného bodu, ale umelecký prejav sa rozvíja pod rôznymi vplyvmi, je oveľa senzitivnejší, pestrejší a možno aj objavnejší, ale treba ho niekedy aj korigovať, mal by mať svoje pravidlá a charakter.

Umenie sa vyvíja v dvoch rovinách: prvou je téma (idea), druhou forma ako výtvarný prejav.

Som zástancom teórie, že umenie sa vyvíja v dvoch základných rovinách: prvou je téma, teda idea, a tou druhou je forma ako výtvarný prejav. Raz sa vyvíja jedna, raz druhá a v tomto vzájomnom harmonickom vývoji sa tvorba neustále posúva do nových neobjavených rovín.

- Vaša tvorivá aktivita neostáva iba v maliarskej rovine. Zasahujete ňou aj do priestoru, do tvorby odevov, sochárskych a dizajnských artefaktov, do života.

Áno, táto vlastnosť – prejavovať sa nielen prostredníctvom závesného obrazu a ovplyvňovať aj exteriér – ma veľmi inšpiruje. Maliarsky prejav aplikujem do sôch, rôznych objektov, či už historických klasických, akou sa stala „Venuša de Milo“ (Venuša Milónska) ako symbol večnej krásy – teraz už bidelnicovská venuša s novým poslanstvom.

Nedávno som vytvoril farebný dizajn jedného auta a zaujímam sa aj o body art a street art.

Street art Daniela Bidelnicu: jeho Kia Soul na bratislavskom autosalóne 2009.

Nie v zmysle pouličných sprejových aplikácií, ale vo forme tvorby farebných domov. Jeden takýto dom som vytvoril aj v Mojmirovciach. Volá sa Soví dom a chcel by som na ňom ešte

**Štyri živly – vzduch,
voda, oheň a zem – to
je u umelca talent,
vytrvalosť, inšpirácia
a ukotvenie.**

pokračovať. Zaujíma ma architektúra, pretože je symbiózou všetkých umení, je v nej priestor, reliéf, socha, maľba, dizajn – dokonalá harmónia životného štýlu.

- **O niečo podobné sa programovo pokúšal aj Bauhaus. Z vašej tvorby to však vychádza veľmi spontánne, stačí sa pozrieť na obraz a človek sa dostáva do optimistickej nálady, nadobudne dojem, že v obraze cíti nielen farbu, ale aj hudobný akord. Aký máte vzťah k hudbe a akú funkciu zohráva vo vašom diele?**

Osobne som zástancom harmónie na základe kontrastu. Tým, že som pozitívne naladený človek, vkladám tieto pocity, vnemy a predstavy aj do svojich maliarskych kompozícií. Vytváram určité farebné akordy, v ktorých prevládajú svieže optimistické tóny.

Rešpektujem aj symboliku farieb a snažím sa ju proporčne využívať vo svojej farebnej stupnici.

Niektorým farbám dávam väčší priestor, iným menší, ale výsledok je vždy harmónia, súzvuk, ktorý podmieňujú aj rôznorodé plastické štruktúrne formy. Vzniká priestor a istá optická hra spojená s filozofickou otázkou, čo je v pozadí a čo vidíme na prvý pohľad. Nad hladinou, pod hladinou, Medzi nebom a zemou.

- **Na obraze s názvom Moje DNA vidíme vaše priezvisko vyjadrené rôznorodými farebnými štruktúrami, šrafúrami, pestrými kombináciami farieb. Pri druhom pohľade vidíme aj slovo DNA.**

Myšlienka obrazu charakterizuje esenciálne prvky, ktoré používam vo svojej tvorbe. Je to

Čítajte po stĺpcoch: Bidelnicovo „Moje DNA“.

Nové súvislosti I

ako moja abeceda. Na pomyselnéj šachovnici sa meno Bidelnica mení na DNA, čím sa odkaz tohto obrazu mení na moje logo.

• **Priznávate aj inšpiráciu štyrmi základnými živlami. Vypovedá to zrejme veľa o vašej povahe, ktorú vyjadruje život pre umenie.**

Oheň, voda, vzduch a zem – tieto prastaré živly sú tu odnepamäti. Vytvárajú v prírode, všade vôkol nás a aj v nás samotných fascinujúcu rovnováhu napätia i napätie rovnováhy. Podľa môjho úsudku, kvalitné umelecké dielo ovplyvňujú štyri vlastnosti.

Talent – je ako vzduch. Zmyslami ho takmer

nevnímame, je neohraničený a neohraničiteľný, ale kyslík v ňom dodáva dielu to najdôležitejšie: život. Nádych a výdych.

Vytrvalosť – pripomína vodu. Zdanlivo pomalá, ale neústupná, mení krajinu, vyhládza a často i láme kameň, premieňa mŕtve na živé a naopak. Jej práca je trepezlivá, zdanlivo monotónna, ale zároveň účinná: bez vytrvalosti sa každý talent končí na polceste.

Inšpirácia – je iskra, oheň, hnací motor. Synonymum vnútorného presvedčenia, spaľovania sa v záujme vyššieho princípu. Je v ňom vášeň, zaujatie, autorské „libido“, trýzeň.

Zem – je ukotvenie; národné, rodinné, generáčne, spoločenské. Miesto prvých inšpirácií,

akýsi exteriér a interiér domova, ktorý máme stále v sebe, nech by sme sa ocitli kdekoľvek na svete.

Bez tejto spriaznenosti či príslušnosti by neexistoval názor na veci, estetický cit, vnímavosť, senzibilita, skrátka všetko, čo do obrazu vkladáme – nielen vedome, ale aj podvedome. Lebo každé dielo vzniklo v konkrétnom čase, na konkrétnom mieste a ja si dovoľujem pridať – je niekomu konkrétnemu aj určené. Či predurčené?

Vytváram farebné akordy s optimistickými tónmi; výsledok je harmónia, súzvuk, optická hra.

Je šťastie, ak tieto štyri vlastnosti fungujú v ideálnom spojení – to sú chvíle, keď do obrazu vstupuje ten najdôležitejší faktor – čas. On rozhoduje o životnosti diela. A či chceme, alebo nie, je spravodlivý.

• **Mal by byť maliar, sochár, umelec populárny, viditeľný a možno priam živelný, extravagantný? Alebo stačí, ak je tým, čím je, a hovorí zaňho jeho dielo?**

Umelec by mal ostať sebou samým, lebo akákoľvek faloš a plagiátorstvo sa v umení prejaví. V umení platí jedno pravidlo: hodnotí sa hlavne originalita. Každý by mal ostať jedinečný a svojský vo výtvarnom prejave, lebo to je jeho DNA.

Pripravila: Mária Kovalčíková

Foto: TASR, autorka

Efektné osvetlenie pre bratislavskú Kunsthalle

Hra farieb a svetla na báze technológií skupiny Enel bude nástrojom tvorby konceptuálnych umelcov.

Dom umenia/Kunsthalle Bratislava má od jari inovatívne osvetlenie. Na Slovensku unikátny projekt prináša okrem vizuálneho oživenia jej fasády aj úspory energie. Myšlienku zrealizovali – v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR a Národným osvetovým centrom – Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel. Dodávateľom je spoločnosť Enel Sole.

Nový vizuálny náboj pre budovu

Projekt v hodnote 40 000 eur po zotmení ozvlášňuje vzhľad fasády Kunsthalle svetelným podfarbením jej prvkov. Malé LED projektory nenarúšajú architektúru či prostredie a majú

nízkú spotrebu. Systém umožňuje nastavenie obrovského množstva svetelných konceptov.

„Sme radi, že sme mohli prispieť k podpore kultúrneho dedičstva hlavného mesta. Zároveň sa podarilo dosiahnuť, aby systém osvetlenia popri svojej plnej funkcii mohol slúžiť aj ako zdroj umeleckej inšpirácie,“ povedal Michele Bologna, riaditeľ externých vzťahov Slovenských elektrární. Zdôraznil, že systém osvetlenia je

plne programovateľný a na tvorbu vizuálnych konceptov budú prizývaní významní domáci i zahraniční umelci pracujúci so svetlom. Inovatívny systém na báze LED technológie je zároveň až o 70 % úspornejší ako konvenčný systém osvetlenia.

Umenie v budove i na fasáde

„Ambíciou Domu umenia/Kunsthalle Bratislava je prekročovať hranice výstavných priestorov smerom k publiku a spolupodieľať sa na kultivácii verejných priestorov,“ povedal riaditeľ Slovenského centra vizuálnych umení Juraj Čarný. Kunsthalle sa pridáva k uznávaným kultúrnym a architektonickým objektom v Európe, ktoré sú osvetlené podobnou technológiou. Sú to napríklad záhrada paláca Quirinale v Ríme, katedrála v talianskom Orviete, koncertná hala Atheneul v Bukurešti či palác Alcázar v Seville.

JB

Foto: TASR

Atraktívna Južná Morava

Juhomoravský kraj je po Prahe druhý najnavštevovanejší v počte ubytovaní v rámci Českej republiky. Vlni mal takýchto hostí vyše 1,5 milióna, z toho tretinu zo zahraničia a 80.000 zo Slovenska. „Máme dva veľké prírodné pramene – kúpele a víno. Podľa vzoru Malokarpatskej vínnej cesty organizujeme naše putovania za vínom. Náš kraj je región s najväčším počtom sprístupnených pamiatok v ČR a 31 cieľov nesie značku kvality Top výletný cieľ,“ priblížila riaditeľka Centrály cestovného ruchu Južná Morava Zuzana Vojtová.

K rozvoju cestovného ruchu so Slovenskom má prispieť nové kotvisko pre 45 lodí na Baťovom kanáli medzi Moravou a Záhórim. Lákadlom sú aj Zámok Lednice, areál v Mikulčiciach či židovské pamiatky v mestečkách regiónu a viaceré folklórne slávnosti. Veľkú pozornosť venuje kraj cyklotrasám, ktorých má na svojom území asi 5 000 km (vyznačených), z toho 1 200 km sú vinárske trasy.

Osobitná kapitola je centrum južnej Moravy – Brno s jeho historickými pamiatkami, festivalmi a motocyklovými pretekmi Grand Prix. Tohtoročnou novinkou je možnosť prehliadka až štyroch slávnych architektonicky hodnotných vil. Medzi nimi stále dominuje vila Tugendhat zapísaná v Zozname UNESCO, ktorá je verejnosti prístupná od roku 2012.

JF/TA

V cestovnom ruchu ide o zážitok

Slovensko má veľa lákadiel, ktoré majú potenciál priťahovať zahraničných návštevníkov aj domácich záujemcov, ale ktoré sa nedoceňujú. Atraktívnymi sa môžu stať také lokality a zariadenia, ktoré generujú zážitky. Taká bola téma nedávneho diskusného podujatia v Banskej Bystrici s účasťou zástupcov samospráv, vysokých škôl, podnikateľského i neziskového sektora z regiónu.

Michala Dubská z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre oboznámila účastníkov s technikami, ako sa dajú v cestovnom ruchu tvoriť zážitky. Ide o autenticitu, rozprávanie príbehov – storytelling, fúziu starého, tradičného a nového, moderného či fúziu očakávaného a nezvyčajného a tiež tzv. edutainment – spojenie vzdelávania a zábavy. Podľa nej v súčasnosti už pasívne zážitky nepostačujú; preferuje sa aktívna participácia turistov, invencia a humor.

Branislav Chrenka priblížil, čím získava zahraničných návštevníkov jeho cestovná agentúra Authentic Slovakia. Sú to napríklad prehliadky a túry po socialistických pamiatkach Bratislavy v retroautách – starých škodovkách, výlety do záhorských krčiem či bicyklové exkurzie po Ceste Železnej opony. Produkty cestovného ruchu podľa neho možno buď odkopírovať od iných, alebo vytvoriť vlastné, ktorých pridaná hodnota bude vyššia.

Martin Macharik zo Združenia turizmu Banská Štiavnica upozornil, že pri tvorbe produktu je

vhodné zohľadniť i štatistické prieskumy o preferenciách spotrebiteľov. Podľa štatistík napríklad 50 % ľudí preferuje nenáročné prechádzky oproti vysokohorskej turistike. Mestá a obce by podľa neho mali podujatia podporujúce rozvoj cestovného ruchu organizovať najmä mimo sezóny.

TA

Trenčiansky kraj má vlastnú KOČR

Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) má od konca marca vlastnú krajskú organizáciu cestovného ruchu (KOČR) s názvom Trenčín región. „KOČR Trenčín región bude vyvíjať aktivity v súlade so strategickými dokumentmi TSK v oblasti regionálneho rozvoja a cestovného ruchu. Zámerom bude zviditeľnenie kraja ako atraktívnej turistickej destinácie,“ uviedla Jana Paulínyová z Úradu TSK. Krajskí poslanci zároveň so schválením vzniku KOČR odsúhlasili aj členský príspevok TSK vo výške 300 000 eur. Na území Trenčianskeho kraja pôsobia oblastné organizácie cestovného ruchu (OOCR) Horná Nitra – Bojnice, Trenčianske Teplice a Región Horné Považie. O svojom členstve v KOČR zatiaľ nerozhodli, ale sú uvedené v návrhu stanov a zakladateľskej zmluvy KOČR.

Podľa dôvodovej správy poskytnú založenie krajskej organizácie CR priestor na efektívne riadenie rozvoja cestovného ruchu v kraji, zangažovanie viacerých subjektov do tvorby produktov a spoločnú propagáciu a marketing.

TA

Region Tour Expo

4. výstava cestovného ruchu regiónov

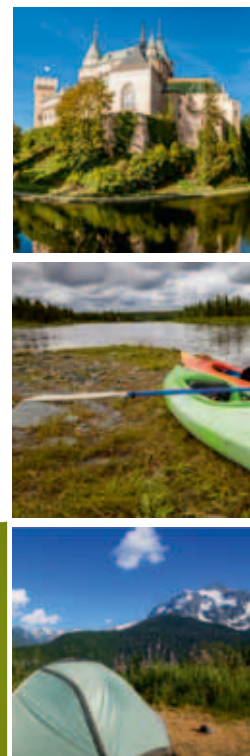
Spoznajte čaro blízkych regiónov

15. – 16. 5. 2015

Expo Center Trenčín

www.expo-center.sk

EXPO CENTER
TRENČÍN

Flexibilné byty bodujú

Pre ľudí je atraktívne, ak svoje bývanie môžu prispôbiť vlastným predstávam a navrhnuť ho podľa seba. Developeri preto čoraz častejšie prichádzajú s takouto možnosťou individualizácie bytov. Medzi najčastejšie požiadavky klientov patrí zmena dispozičného riešenia. „Variabilita umožňuje pridať na rovnakej ploche bytu jednu izbu,“ vysvetlil Michal Zajíček z realitnej kancelárie Lexxus. „Viacizbové riešenie je síce priestorovo skromnejšie, keďže nová izba – najčastejšie detská alebo spálňa – vznikne vďaka zmenšeniu iných miestností, nie však na úkor ich užitočnej hodnoty,“ uviedol. Niektorí developeri umožňujú prispôbiť aj fasádne prvky, napr. okná a balkóny. Náročnejšie úpravy (napr. v kuchyniach či kúpeľniach) možno realizovať pred začiatkom výstavby. Menej zložité zásahy, napríklad posúvanie priečok, možno robiť kedykoľvek, aj po jej ukončení. Flexibilné byty sa v ponuke nového bývania začali objavovať už počas krízy. Developeri museli prísť s konkurenčnou výhodou, ktorá by im pomohla pri predaji.

TA

Zelené budovy na Slovensku

Budovy, efektívne v spotrebe energií a šetrné k životnému prostrediu, sa začínajú udomáčať aj u nás. „V súčasnosti ich je na Slovensku už 32. Možno sa to zdá málo, ale ide o administratívne budovy s obrovskými podlahovými plochami,“ hovorí Pavol Kukura, predseda predstavenstva Slovenskej rady pre zelené budovy. „Najviac ich je v Bratislave, v mestskej časti Ružinov, no objavujú sa aj v Košiciach, Banskej Bystrici či Trnave,“ približuje. Slovenská rada pre zelené budovy povzbudzuje investorov, aby začali stavať v tomto štýle aj obytné budovy. Tvrdí, že náklady nemusia byť vyššie ako na normálnu budovu – pokiaľ sa už od začiatku projektuje ako zelená. Podľa realizovaných štúdií budovy spotrebujú až 40 % celosvetovej produkcie energie. Aj preto rastú požiadavky na ich energetickú hospodárnosť. Slovensko je na tom v tomto smere dobre. „Dnes musia byť všetky nové a obnovované budovy v energetickej triede B. „Od 1. januára 2016 to bude už trieda A1, čo je pokles energetickej náročnosti o ďalších 50 %,“ zdôrazňuje P. Kukura. Úroveň triedy A0 (s takmer nulovou spotrebou energií) pre všetky nové budovy bude u nás aktuálna od 1. januára 2021. Také dokážeme postaviť už dnes, no boli by ešte príliš drahé.

TA

Rezidence Pri mýte

Výstavbu bytových domov prvej etapy tohto svojho doposiaľ najväčšieho rezidenčného projektu v Bratislave odštartovala investičná skupina Penta. Zároveň ohlásila začiatok predaja bytov druhej etapy. Budúca obytná zóna leží v časti Nové Mesto neďaleko križovatky Račianske mýto, čo vyjadruje aj názov projektu. Po dokončení ponúkne bývanie rodinného typu s priestormi občianskej vybavenosti. Ukončenie prvej etapy je plánované na záver roka 2016, noví majitelia si byty prevezmú začiatkom roka 2017.

Predaj 135 bytov z prvej etapy projektu sa začal v septembri 2014, v apríli 2015 sú predané už

dve tretiny. Súčasťou plánovanej druhej etapy je päť bytových domov so 195 bytmi: od 1,5-izbových až po 4-izbové. Budovy budú zväčša vysoké šesť poschodí, jedna až jedenásť, a majú byť obklopené zeleňou. „Rešpektujeme výšku zástavby v okolí a nechceme túto príjemnú mestskú štvrť nijako narušovať,“ uviedol Jozef Šimek z Penta Investments.

Po dokončení projektu vznikne ucelený rezidenčný komplex s promenádou, verejným parkom i polosúkromnými zónami pre rezidentov. Uplatnia sa moderné ekologické prvky, ako napríklad solárne panely na ohrev vody a nabíjacie stanice na elektromobily.

JF

Ocenené bytové domy a produkty pre stavbárov

Prvá stavebná sporiteľňa spolu so Združením pre podporu obnovy bytových domov a odborným vydavateľstvom V.O.Č. Slovakia už sedem rokov organizujú súťaž Najlepšie obnovený bytový dom. Do tohto ročníka sa ich prihlásilo 17 z rôznych kútov Slovenska. „Obnova je nevyhnutným riešením stavu budov na Slovensku,“ povedal Imrich Béreš, predseda predstavenstva PSS. „Prvá stavebná sporiteľňa sa tejto otázke venuje počas celej svojej existencie, pretože nám záleží na kvalite bývania v našej krajine. Financovaním, ale aj edukáciou a osvetou už 14 rokov prispievame k zefektívňovaniu obnovy,“ dodal.

Ceny odovzdával riaditeľ komunikácie PSS Miloš Blanárík (druhý zľava).

Ocenenia odovzdali na medzinárodnom veľtrhu CONECO koncom marca v bratislavskej Inchebe. Ceny Prvej stavebnej sporiteľne si odniesli bytové domy na Bizetovej ul. v Nitre, na ul. V. Benedikta v Prievidzi a na ul. gen. Svobodu v Prešove. Cenu Združenia pre podporu obnovy bytových domov, ako aj internetové hlasovanie verejnosti vyhral bytový dom na Hurbanovej ul. v Novom Meste nad Váhom.

Na veľtrhu CONECO rozdávali aj ďalšie ocenenia. Zlatú plaketu získali: Izolačné trojsklo Climatop XN (výrobca Saint-Gobain Glassolutions, Bratislava) za výborné tepelnoizolačné vlastnosti pri vysokej svetelnej priepustnosti, ďalej Podlahová doska interiérová, kód 109Z (výrobca Replast produkt, Plzeň) za výrobok z recyklovaného PVC, vhodný do interiéru i exteriéru a napokon weber biene (výrobca Saint-Gobain Construction Products, Bratislava) za rýchle a rovnomerné strojové miešanie a nanášanie samonivelačných hmôt s ekologicky čistým pracovným prostredím.

JF

Trh s pozemkami ovplyvňujú nové trendy v bývaní

Kupujúci sa stali náročnejšími na kvalitu nehnuteľností; zoznam svojich požiadaviek na bývanie rozširujú nad rámec jednoduchých kritérií, akými sú cena a lokalita.

Väčšina obyvateľov Slovenska býva v rodinných domoch na vidieku alebo v prímestských oblastiach. Práve táto forma bývania, ktorá má u nás hlbokú tradíciu, tvorí dobrý základ pre prosperujúci trh s pozemkami. Ten je ovplyvňovaný celkovým vývojom trhu s nehnuteľnosťami, ale aj novými trendmi v oblasti bývania.

O úspechu obytných projektov viac ako predtým rozhodujú architekti a urbanisti.

Kúpa stavebného pozemku je dlhodobou investíciou a z tohto pohľadu patrí k tým menej rizikovým. Potvrzuje to aj skutočnosť, že práve ceny pozemkov boli krízou najmenej ovplyvnené. Vývoj hodnoty pozemku môžu ovplyvniť viaceré faktory – rozhodujúca je najmä lokalita a jej lukrativnosť, ktorú určuje aj vzdialenosť od mesta a taktiež existujúce cestné komunikácie a prípojky.

Výnimočnosť pozemku môže byť určená aj kombináciou jedinečných kvalít územia, ktoré sú pri vidieckych a mestských lokalitách odlišné. Vo väčších mestách sa viac cení blízkosť voľnej

prírody, na vidieku je zasa dôležitá dobre vybudovaná infraštruktúra. V meste investor musí prihliadať aj na celkový charakter urbanizmu a architektúry a na dlhodobé vyhliadky rozvoja územia.

Kupujúci zvyšujú nároky

Zatiaľ čo v minulom storočí boli pánmi na trhu s nehnuteľnosťami predávajúci, dnes sa situácia obrátila v prospech kupujúcich, ktorí sa stali náročnejšími. Stále viac ľudí rozširuje zoznam svojich požiadaviek na bývanie nad rámec ľahko merateľných kritérií, akými sú cena a lokalita. Samozrejmosťou sa stala požiadavka na kvalitne vybudovanú infraštruktúru, orientácia pozemku voči svetovým stranám a vybavenosť lokality. To sú otázky, pri ktorých kupujúci nie sú ochotní robiť kompromisy.

Ľudia oceňujú kvalitnú a plnohodnotne riešený verejný priestor lokality, ktorý dobre nadväzuje na okolitú infraštruktúru, a tak podporuje pohyb chodcov, cyklistov, rodín, detí i starších občanov. Dôležitým hľadiskom je aj to, aby bolo architektonické riešenie dobre premyslené a zapadalo do kontextu svojho okolia.

Pridaná hodnota od developera

V porovnaní s individuálne predávanými stavebnými pozemkami developerské spoločnosti ponúkajú pozemky, ktoré sú už predpripravené na výstavbu rodinných domov. Ponúkajú svojim klientom aj celý rad ďalších výhod. Kúpa stavebného pozemku od developera je zárukou, že pozemok je pripravený na okamžitý začiatok stavby, nie sú na ňom žiadne farchy, vecné bremená ani iné obmedzenia. Priamo k parcele sú privedené voda, elektrina aj kanalizácia, takže naozaj stačí už len začať stavať.

V prípade, že sú pre majiteľa pozemku „vybavovačky“ súvisiace so stavbou zaťažujúce, developer by mu mal vedieť sprostredkovať služby architekta, zabezpečiť financovanie, pomôcť

pri vybavení povolení, alebo odporučiť stavebnú firmu na realizáciu atď.

Full Service Housing

Slovenský trh s nehnuteľnosťami sa vyvíja aj pod vplyvom nových trendov v bývaní, ktoré na Slovensko prichádzajú zo sveta. Takým je napríklad komunitné bývanie s pridanou hodnotou – tzv. Full Service Housing. Jeho základnými atribútmi sú bezpečnosť, súkromie, kvalita bývania, komfort, komplexná správa areálu obytnej štvrte a tiež prísnejšie regulatívy, ktoré zabránia prehusteniu územia a usmerňujú aj architektonický ráz lokality. Základ tvorí kvalitne riešený urbanizmus s vysokým štandardom vybavenosti a infraštruktúry. Samozrejmosťou sú prístupové cesty a chodníky, spoločné priestory vybavené mobiliárom pre relax a profesionálne riešená zeleň.

V mestských lokalitách je bonusom blízkosť prírody, vo vidieckych dobrá infraštruktúra.

O bezpečnosť obyvateľov v celej obytnej štvrti sa stará kontrolovaný vstup s nepretržitou strážnou službou a kamerovým systémom. Správca areálu ďalej môže zabezpečiť nadštandardné služby ako napríklad upratovanie domácnosti, zabezpečenie technickej údržby, kosenie trávnikov, čistenie bazénov, zimnú údržbu alebo zabezpečovanie prepravy školským autobusom či osobným šoférom. To je už na individuálnej dohode podľa záujmov a potrieb obyvateľov.

Jozef Šimek, Penta Investments

Obrázok: Záhorské sady

Strom roka 2015

Pri príležitosti Medzinárodného dňa lesov vyhlásila Nadácia Ekopolis v poradí už trinásty ročník ankety Strom roka, ktorej cieľom je upozorniť na staré, vzácne či ohrozené stromy a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie. Hlavným partnerom ankety je Nadácia Slovenskej sporiteľne. Podporili ju aj vydavateľstvo Dajama, kníhkupectvo Artforum a záhradníctvo A.B.I.E.S. Patrónom akcie je už štvrtý rok Peter Lipa.

V minulom roku získala najviac hlasov v anke- te 200-ročná moruša biela zo Senice. V hlasovaní Európsky strom roka sa umiestnila na ôsmom mieste spomedzi víťazov ankiet v 14 európskych krajinách. Víťazným stromom je starý dub rastúci na jednom futbalovom ihrisku v Estónsku.

Zo stromov prihlásených do 11. mája 2015 vyberie komisia 12 finalistov. Verejné hlasovanie sa začne 9. júla na festivale Pohoda v Trenčíne a bude trvať do konca septembra.

MH

Strom roka 2014: moruša v Senici

Lepší svet pre matky s deťmi

Nadácia C&A vytvorila spolu s charitatívnou organizáciou Save the Children medzinárodnú alianciu, ktorá má miliónmi eur podporovať počas troch rokov milióny matiek zápasiacich s humanitárnymi krízami. Projekty sa zamerajú na pripravenosť v prípade katastrofy i bezprostrednú reakciu na mimoriadne udalosti. Nadácia C&A každoročne poskytne charite Save the Children finančnú podporu až do výšky 3 milióny eur. „Štatistiky potvrdzujú, že vyše 250 miliónov detí mladších ako 5 rokov žije v krajinách postihnutých ozbrojenými konfliktmi. Za týchto okolností je pre matky extrémne ťažké udržať svoje deti zdravé a v bezpečí,“ hovorí Hans Ploos van Amstel, jeden z výkonných riaditeľov C&A Europe. Okrem podpory cez nadáciu bude C&A zapájať do programu aj svojich zamestnancov a zákazníkov. Cieľom je ďalšia podpora vízie Save the Children: svet, v ktorom má každé dieťa právo na život, ochranu, vývoj a účasť.

TA

Velux podporil centrum pre týrané deti

Nadácie Velux Foundations finančne podporili projekt zriadenia Intervenčného centra pre deti a rodiny v kríze sumou 884 000 eur na obdobie štyroch rokov. Celkové náklady na projekt predstavujú 1,046 milióna eur. Centrum v Nitre sa bude zameriavať na prevenciu a pomoc týraným

a sexuálne zneužívaným deťom a ich rodinám. Bude sa využívať aj na vzdelávanie sociálnych pracovníkov, pedagógov, policajtov, lekárov a sudcov.

„Sme na začiatku veľkého projektu a vďaka finančnému príspevku z Velux Foundations môžeme teraz kúpiť vhodné priestory,“ povedala Mariana Kováčová, riaditeľka neziskovej organizácie Centrum Slniečko. Úlohou nového centra bude aj príprava návrhov na zlepšenie situácie týraných detí na Slovensku a participácia na zmene legislatívy.

Velux Foundations predstavujú dve neziskové nadácie – Villum Fonden a Velux Fonden. Podporujú o. i. environmentálne, sociálne a kultúrne projekty v domovskom Dánsku aj v zahraničí.

CS

Zaokrúhlením platby v lekárni pomáhate

Vďaka spolupráci organizácie Magna Deti v núdzi a siete lekární Dr. Max môžu zákazníci 206 lekární na celom Slovensku zaokrúhlením nákupnej sumy prispieť pár centami na záchranu detských životov v treťom svete. Výťažok zo zaokrúhlených súm pôjde na pomoc deťom v rámci projektov organizácie Magna Deti v núdzi.

„Cieľom projektu Magna Drobne je zabezpečiť základnú zdravotnícku pomoc,“ lieky, výživu a zdravotnícky materiál pre deti v núdzi, uviedol Martin Bandžák, výkonný riaditeľ Magna Deti v núdzi. Počas prvých dvoch mesiacov zbierky

sa podarilo vďaka tejto iniciatíve vybrať sumu viac ako 4 000 eur. Dr. Max sa zaviazal, že prispeje navyše finančnou čiastkou zodpovedajúcou sume vyzbieranej počas dvoch najúspešnejších mesiacov v roku.

Podľa štatistiky zomrie na svete každú hodinu od hladu 300 detí. Už desať centov by pre ne zabezpečilo dve výživné jedlá. Preto suma vyzbieraná za prvé dva mesiace znamená 80 000 porcií jedla pre deti alebo aj čistú vodu pre 570 000 detí či 20 000 vakcín proti osýpkam.

JF

Vstup do života s odvozom v Hyundai

Novorodenci v Košiciach si budú užívať jazdu na najnovšom Hyundai ix1. Spoločnosť Hyundai venovala štyri špeciálne dizajnované novorodenecké vozíky s logom Hyundai oddeleniu neonatológie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. Využívať ich budú najmä na bezpečný a jednoduchší prevoz bábätiok na vyšetrenia. Partnerom projektu je zdravotnícka spoločnosť Vitamed.

Nemocnica doposiaľ používala fixné jednomiestne postelky. Vďaka novým vozíkom bude umožnený individuálny prístup aj prevoz bábätiok, u ktorých sú žiaduce opakované odborné vyšetrenia. „Vozíky budú prevážať to najcennejšie – budúcu generáciu, ktorá len vstupuje do života a určite si všetci želáme, aby sa na tomto

svete od prvej chvíle cítila bezpečne,“ povedal riaditeľ nemocnice MUDr. Milan Maďar. „Kmotričkami“ projektu boli moderátorka Aneta Parišková a basketbalistka Zuzana Žirková.

MD

Deň narcisov ako prejav spolupatričnosti

Koncom marca sa uskutočnil 19. ročník tradičnej finančnej zbierky, organizovanej Ligou proti rakovine.

Hoci v deň zbierky nebolo na Slovensku ideálne počasie, v uliciach miest a obcí ste mohli stretnúť viac ako 15 500 dobrovoľníkov. Prijatím žltého narcisu od nich ste podporili onkologických pacientov nielen finančne, ale i morálne – symbol zbierky pre nich predstavuje prejav vašej spolupatričnosti.

Kam pôjdu výnosy

Finálny výsledok zbierky mal byť známy približne do troch týždňov od jej konania. Bolo treba zrátať čiastkové výsledky z rôznych foriem vkladania príspevku a tiež výsledky zbierky od 736 spoluorganizátorov po celom Slovensku. Generálna rada Ligy proti rakovine (LPR) následne rozhodne o použití výnosu. Časť sa ponechá na uspokojenie žiadostí, ktoré LPR dostala do 25. marca od nemocníc, výskumných pracovísk, hospicov či menších patientskych organizácií. Druhá časť výnosu bude smerovaná na financovanie programov a projektov pre onkologických pacientov a ich rodiny v oblasti psychosociálnej podpory. Zdroje budú vyčlenené tiež na programy pre zdravú populáciu v rámci preventívnych a vzdelávacích aktivít, dlhoročne organizovaných Ligou.

Vďaka za podporu

„V mene onkologických pacientov úprimne ďakujeme všetkým, ktorí prispeli počas Dňa

narcisov,“ povedala Eva Kováčová, výkonná riaditeľka Ligy proti rakovine. „Tým nám umožnili pripravovať naďalej zmysluplné projekty v priebehu roka, vyjadrili spolupatričnosť a podporu všetkým, ktorí prekonávajú náročné ochorenie. V mene Ligy proti rakovine ďakujeme za prejavenú dôveru, ktorá je pre nás záväzkom robiť efektívne a užitočné programy.

Vďaka vašej dôvere môžeme pomáhať už 25 rokov,“ zdôraznila.

Pomoc a služby poskytuje Liga proti rakovine onkologickým pacientom bezplatne.

Projekty a služby, poskytované onkologickým pacientom, sú bezplatné. Liga ich hradí predovšetkým z výnosu Dňa narcisov, z asignácie dvoch percent dane z príjmu a z individuálnych darov fyzických a právnických osôb. Liga proti rakovine ďakuje všetkým prispievateľom, partnerom, spoluorganizátorom a dobrovoľníkom za podporu devätnásteho ročníka Dňa narcisov!

BS

Foto: LPR, TASR

Viac informácií na www.lpr.sk

naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu firmy? Je dnes dôležitejší ako v minulosti?

2 Ako budujete goodwill vašej spoločnosti?

Anton GÚTH
garant a vedúci,
REHABILITÁCIA – ambulancia
profesora Gútha

1 Goodwill a dobré meno má pre zdravotnícke pracovisko veľkú hodnotu a posilňuje dôveru pacienta, že dostáva správnu liečbu a najlepšiu starostlivosť. Musí to byť podložené preukázateľne dobrými výsledkami a potom meno takého pracoviska rezonuje aj v odbornej komunite. Mojim najväčším profesionálnym úspechom je, že sme presvedčili slovenskú odbornú verejnosť, že väčšina operácií chrbtice je

potrebná len výnimočne a správna rehabilitácia je omnoho účinnejšia liečba. Dôležitý je pritom aj ľudský prístup.

2 Stelesnenie nášho goodwillu je spôsob, akým poskytujeme liečenie. Máme modernú rehabilitačnú ambulanciu, náš tím je zameraný pre využívanie najmodernejších techník a teší nás naša práca. Pacient vníma, že sa preňho snažíme urobiť čo najviac – napríklad on sám si časovo plánuje vyšetrenie a následné rehabilitačné sedenia. Vždy sa snažíme vychádzať pacientovi v ústrety.

Peľová sezóna je opäť tu

... V horách však trochu neskôr – a alergici by to mali využiť

Počet alergikov rastie celosvetovo i u nás. Za ostatné storočie sa na Slovensku zvýšil podiel zasiahnutej populácie z 0,5 na viac ako 40 percent, čo predstavuje až dva milióny ľudí.

Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) sú alergické ochorenia štvrté najčastejšie sa vyskytujúce a predstavujú spoločenskú aj ekonomickú záťaž v oblasti kvality života. Patria medzi ne astma, alergická nádcha, anafylaxia, alergia na lieky, potraviny a hmyz, ďalej ekzémy, žihľavka a angioedém. Až u tretiny pacientov, trpiacich na jeden alebo viac druhov alergie, sa toto ochorenie rozvinie do astmy. Tou podľa odhadov WHO trpí približne 300 miliónov ľudí; zároveň ide o najčastejšie detské chronické ochorenie.

Na Slovensku je najčastejšou alergická nádcha s viac ako 430-tisíc postihnutými. Spôsobujú ju priamo inhalačné alergény, ktoré vdychujeme. Predovšetkým sú to pele rôznych druhov rastlín, avšak môže ísť tiež o roztoče, plesne alebo úlomky peria či srsti zvierat. Výsledkom bývajú všeobecne známe príznaky: svrbenie a štipanie v nose, opuchy a začervenanie slizníc, kašeľ, kýchanie, vodnatý výtok z nosa, často aj zápal očných spojiviek.

Stromy, tráv, buriny

Peľové alergické ochorenia nastupujú skoro na jar – s kvitnutím drevín. Začína sa to lieskou už vo februári a pokračuje jelšou, brestom, brezou, vrbou, dubom, osikou, hrabom. Z ďalších spomeňme jaseň, javor, platan, cyprus, buk, gaštan jedlý, orech, vtáči zob, pagaštan, olivu, bazu, lipu. Maximálne množstvo peľu drevín na území Slovenska býva v apríli.

V letnom období sú najväčšími rastlinnými alergénmi trávy a obilniny. Vrchol ich pelenia býva obvykle od polovice mája do polovice júna. V horských oblastiach môže byť posunutý až o mesiac neskôr. Najviac „trávových“ alergií spôsobujú raž, psinček, reznáčka, timotejka, pýr, lipnica, ovsík, kostrava, psiarka, tomka a stoklas.

V poslednej dekáde augusta prichádza rad na buriny a byliny. Dominantne alergizujú

Lieska veľkoplodá – pre niekoho zdroj alergénov

predovšetkým astrovité, najmä palina a ambrózia. Počítať však treba aj s púpavou, múrovníkom, prhľavou, mrlíkom a skorocelom. Tento tretí vrchol peľovej sezóny postupom jesene slabne a končí sa pozvoľna v októbri.

Únik do hôr

Okrem podávania antihistaminík pomôže alergikovi iba vyhnutie sa alergénom – pobytom v prostredí, kde pele vôbec nie sú alebo len v minimálnom množstve. Doma sa takýto stav nedá dosiahnuť, pretože pravidelne vetrať musí každý. A tak neostáva iné, len sa v najkritickejšom čase vybrať niekam inam. Kde však u nás na jar nekvitnú alergizujúce rastliny? Iba ak v horskom prostredí, kde sa vegetácia oneskoruje o 4 – 6 týždňov za nížinami.

Dlhú tradíciu v tomto smere majú naše tatranské klimatické kúpele na Štrbskom Plese. Alergici v dobrom spomínajú napríklad na liečebňu Helios, ktorá kedysi prinášala úľavu stovkám z nich. Žiaľ, dnes je z nej ruina. Predsa však je tu šanca na pobyt v iných zariadeniach, napríklad v bývalom liečebnom dome, teraz v hoteli Solisko.

Rizikové faktory pre alergie: znečistené prostredie, fajčenie, stres, dedičné dispozície.

V nadmorskej výške 1 400 metrov tu môžu tráviť čas deti aj dospelí alergici vtedy, keď u nich doma kvitnú ich „kritické“ rastliny. Svieži vysokohorský vzduch má správnu vlhkosť, je obohatený kyslíkom a silicami ihličnanov. Pacienti si môžu navyše pomáhať kloktaním, výplachmi či inhaláciami aj pri pobyte na Plese.

Jar na Štrbskom Plese

Vo všeobecnosti je predĺžená zima na Štrbskom Plese pre rodičov s deťmi veľmi atraktívnu, a to aj pre istotu snehu na lyžovanie, sánkovanie či stávanie snehuliakov. K dispozícii je zjazdovka a kým sa neroztopí sneh, využiť možno aj 2,5-kilometrový bežecký okruh.

Výhľady na zasnežené tatranské vrcholy lákajú i počas jari. Aj pred sezónou je sprístupnených niekoľko turistických chodníkov k 12 vysokohorským chatám.

ŠK/JF

Foto: TASR

Zjazdovka na Solisku ponúka lyžovanie aj v pokročilom apríli.

Auto skúša chrbticu šoféra

Ako nastupovať a sedieť za volantom tak, aby ste sa vyhli problémom

Dnešný štýl života vyžaduje rýchle a časté presuny, dochádzanie do práce a podobné aktivity, viazané na dopravný prostriedok – auto. Ako pri nich čo najviac šetriť chrbát?

Ohnutie dopredu v driekovej chrbtici si nemôžeme dovoliť ani pri dlhšom jednorazovom, ale ani pri kratšom, no častom šoférovaní. Preto možno každému odporučiť využívanie driekovej opierky, ako aj správne nastavenie volantu a vzdialenosti sedadla od pedálov. Pri nesprávnom nastavení reagujú bolestivým pocitom najmä skrátené svalové skupiny na zadnej strane lýtka a stehna. Podobne môžu zareagovať svaly v oblasti driekovej chrbtice.

Ak máte problémy s chrbticou, pri nastupovaní do auta vás môže „seknúť“.

Keď však máte ťažkosti s chrbticou, radšej netreba šoférovať. Ak už šoférujete, vždy po hodine treba urobiť prestávku s precvičením všetkých svalov.

Nastupovanie...

Do auta obvyčajne nastupujeme tak, že najprv dáme dovnútra jednu nohu zohnutú v kolene, potom hlavu v predklone, dosadneme na sedadlo a druhú nohu vtiahneme za sebou. Pri takomto spôsobe nastupovania dochádza k nadmernému zaťaženiu chrbtice v ohybe. O tom vás môže poučiť každý, kto už mal s chrbticou ťažkosti. V prípade dlhodobých ťažkostí s chrbticou môžete pri nastupovaní do auta zažiť aj situáciu, že vás pri tom „sekne“ tak, že „stvrdnete“ od bolesti.

Áká je ochrana? Pri nastupovaní do auta sa treba najprv chytiť okraja nad dverami (je paradoxné, že žiadne auto nemá pri sedadle šoféra nad dverami držiak...). V napriamenej, zabezpečenej pozícii chrbtice urobte drep až na úroveň, aby hlava bola nižšie, ako je horný okraj otvorených dverí. Potom treba zasunúť zároveň hlavu

aj trup do strany nad sedadlo a sadnúť si. Až po nasadení vtiahnite dnu nohu, zohnutú v bedrových a kolenných kĺboch. Pritom stále dbajte na napriamenú, zabezpečenú chrbticu.

V ďalšej fáze musíte prisunúť sedadlo čo najbližšie k volantu, aby ste nemali natiahnuté a vystreté nohy v kolenách. Tento úkon treba uskutočniť ťahom, nie prudkým trhnutím.

... a vystupovanie

Pri vystupovaní z miesta šoféra dodržiavajte ten istý postup ako pri nastupovaní, len v opačnom poradí. Najprv si treba otvoriť dvere, potom

posunúť sedadlo spod volanta pomaly dozadu, aby ste mali priestor. Chyťte sa ľavou rukou vonkajšieho okraja nad dverami a nadvihnite zadok.

Základnou prevenciou sú drieková opierka, správne nastavený volant i sedadlo.

Ten spolu so zohnutou ľavou nohou vysuňte do strany smerom von z auta, potom prisuňte pravú nohu. Vymeňte si ruky. Držať sa treba pravou rukou – a už známym spôsobom sa „zo sedu do stoja“ postaviť.

Opravovanie auta

V bežnom osobnom aute býva motor umiestnený nízko. Pri nečakanej opravě je šofér nútený urobiť výrazný predklon, navyše niekedy musí vynakladať veľkú silu pomerne dlhý čas. Situáciu môže zdramatizovať napätie: auto je pokazené a opravára nikde... Sú to útoky na psychiku a pre chrbticu preťažujúce pozície. Doma ich možno riešiť opravárenskou jamou, dvíhnutím auta do výšky hydraulickým zariadením, nájazdovou rampou... Keď máte ťažkosti s chrbticou, pri opravě počas cesty zvolte radšej pokľak k motoru tak, aby ste mohli rukami pohodlne dosiahnuť hociktorú jeho časť.

Prof. MUDr. Anton Gúth, CSc.

www.rehabilitacia.sk

Foto: chrbtica.eu, R&R

Pracovný stres a iné riziká modernej civilizácie

Viacere zo závažných chorôb dneška sú priamo späté s prácou

Civilizačné choroby sa postupne rozširujú a zasahujú čoraz viac obyvateľov planéty. Viete, ktoré ohrozujú práve vás? Možno sa nájdete vo všetkých piatich a skúsíte žiť inak.

Stres! Denne riešime pracovné, materiálne i vzťahové problémy, ktoré nám ho spôsobujú. Bežnými príznakmi stresu sú prudké búšenie srdca, tras končatín, potenie, podlamovanie nôh, závraty, rýchle dýchanie a silné bolesti hlavy. K stresu už akosi neodmysliteľne patrí aj pracovná vyťaženosť, ktorá môže viesť až k chorobnej závislosti.

Vorkoholizmus

V modernej dobe sa stáva nebezpečnou závislosťou. Vorkoholici majú tendenciu zamieňať si závislosť od práce s pracovitosťou, preto ho vnímajú pozitívne. Porucha má tri štádiá. Prvé sa vyznačuje neustálym myslením na prácu, nadčasmi a odmietaním dovolenky. Druhé, vážnejšie, sa prejavuje úplným pohltením prácou, bez akéhokoľvek spoločenského života a odpočinku. Časté výhovorky, že nemáte čas na stretnutie s priateľmi či rodinou, sú na bežnom poriadku. Postupne sa dostávajú aj zdravotné problémy ako nespavosť, podráždenosť, výpadky pamäti.

Stres a vypätie v práci bývajú častým spúšťačom chorôb modernej doby.

Pokročilé štádium prináša silné bolesti hlavy, krku, chrbtice, tráviace problémy, vysoký krvný tlak a neschopnosť sústrediť sa. Dôsledkom môžu byť infarkt a mozgová príhoda. Prehnane pracovné tempo napokon vedie k depresii a syndrómu vyhorenia.

Syndróm vyhorenia

Je pomerne novou chorobou. Prvýkrát toto slovné spojenie použil Herbert Freudenberger v roku 1975. Najdôležitejšími príznakmi bývajú

chronický pracovný stres, nerovnováha medzi kariérnymi očakávaniami a profesijnou realitou, apatia voči práci a nechuf vrátiť sa do nej. Pokiaľ ste horeli veľkým pracovným zápalom, boli ste nadšení, oduševnení, plní energie, elánu a dokázali ste sa pre prácu vzdať aj súkromných potešení, ľahko sa vám môže stať, že po istom čase prídu v zamestnaní pocity sklamaní, nedocenenia a zbytočnosti.

Vorkoholici si chybné zamieňajú závislosť od práce s pracovitosťou.

Syndróm vyhorenia sa často zamieňa s pracovným vyčerpaním, preťaženosťou alebo chronickým únavovým syndrómom. Najlepším spôsobom, ako sa vyhnúť vyhoreniu, je dodržiavať zásady psychohygieny. Medzi ne patrí napr. 8,5-hodinový pracovný čas alebo dodržiavanie prestávok počas práce.

Obezita

Sedavý spôsob života, nezdravý životný štýl, karpálna strava a nedostatok pohybu sú hlavnými

príčinami tohto závažného chronického civilizačného ochorenia, ktoré ovplyvňuje veľkú časť svetovej populácie, bez rozdielu veku, pohlavia či spoločenskej kategórie. U obéznych ľudí je všeobecne zvýšené riziko chorôb pohybového či dýchacieho ústrojenstva, porúch tráviaceho traktu, neplodnosti a cukrovky.

Obezita je typickým ochorením, pri ktorom je prevencia veľa krát účinnejšia ako liečba. Nezabúdajte preto na zdravé stravovacie návyky. Veď schudnúť sa dá aj bez drastických diét s jojo efektom. Vďaka zdravej, vyváženej strave sa budete cítiť a určite aj vyzerat' lepšie. Vyhýbajte sa rýchlemu občerstveniu, tukom a veľkému množstvu sacharidov. Aj pitný režim dokáže robiť zázraky. Denne vypite 1,5 až 2,5 litra tekutín, ale bez sladených vôd, džúsu či alkoholu. Redukcia hmotnosti sa nezaobíde bez pohybových aktivít. Aj 30 minút rýchlej chôdze môže významne prispieť k zlepšeniu zdravotného stavu.

Karpálny tunel

Tí, ktorí pri svojej práci každodenne používajú počítač a myšku, to veľmi dobre poznajú: bolesť v lakťi, predlakťi či zápästí, drevenenie, trpnutie alebo mravčenie prstov, bolesti rúk pri námahe. Niekedy je príznakom obmedzená pohyblivosť prstov, ktorá sa postupne rozširuje až do ramien a šije. Táto choroba prichádza nenápadne, vyvíja sa postupne a dlhší čas. Začína únavou, miernymi bolesťami a stratou dokonalej koordinácie. Neskôr môže prísť silná bolesť, ktorá znemožní prácu s počítačom, ale aj každodenné aktivity.

Dodržiavajte 8-hodinový pracovný čas i pravidelné prestávky počas práce.

Karpálnemu tunelu sa dá zabrániť správnym uchopením počítačovej myši a pravidelným cvičením zápästia, vďaka čomu nebudete mať v neskoršom veku vážne a bolestivé zdravotné problémy. Pokiaľ dospejete do štádia, kedy budete musieť podstúpiť operáciu, nasadte si hneď po nej enzýmy v lieku Wobenzym. Vďaka nim sa celková doba liečby aj pracovná neschopnosť skrátia zväčša o viac ako polovicu.

VN

Foto: PPN

Robotická kosačka vám uľahčí život

Kosenie trávniku je kontroverzná práca. Jedni ju milujú a je to pre nich relax, iní ju považujú za nutné zlo; najradšej by boli, keby niekto pokosil za nich. To dnes nie je žiaden problém – stačí si len vybrať správny model robotickej kosačky.

Prvú robotickú kosačku vyvinula spoločnosť Husqvarna v roku 1995. Odvtedy prešlo 20 rokov, počas ktorých sa tento koncept neustále zlepšoval. Dnešné robotické kosačky Automower tak v sebe sústreďujú tie najmodernejšie technológie, ktoré im umožňujú kosenie s vynikajúcimi výsledkami.

Automower je napríklad vybavený funkciou kosenie na mieste, vďaka ktorej rozozná aj malé plochy, na ktorých je tráva vyššia alebo hustejšia, a tie potom kosí v úzkych špirálach dokola, až kým nie je tráva rovnako vysoká. Výšku kosenia môžete nastavovať v rozpätí od 2 do 6 cm, pri niektorých modeloch (Automower 320 a 330X) dokonca aj elektricky.

Výsledkom práce robotickej kosačky je svieži a zelený trávnik, aký s bežnou kosačkou nedosiahnete. Navyše, nepretržité kosenie malých ústrižkov trávy pôsobí na trávnik ako hnojivo, takže trávnik je zdravší a zelenší.

Kosí 24 hodín – za slnka aj za dažďa

Medzi hlavné výhody robotickej kosačky patrí okrem pohodlia aj úspora času. Robotická kosačka je schopná kosiť 24 hodín denne, pričom

jej neprekáža noc ani dažď a už vôbec nie je závislá od toho, či doma ste, alebo nie. Modely 320 a 330X sú dokonca vybavené časovačom, pomocou ktorého dokážu svoju pracovnú dobu prispôbiť počasiu. V čase rýchleho rastu trávy tak Automower pracuje oveľa dlhšie a za slnečného a suchého počasia, kedy tráva rastie pomalšie, kosí zas menej. Šetrí tým trávnik a aj seba samého.

Netreba sa báť robota ani o robota

Z tohto robota strach rozhodne mať nemusíte. Je bezpečný, priam neškodný. Ak narazí na prekážku, zmení smer. Nože sa vďaka odstredivej sile vysúvajú len pri práci. Majú tak voľnosť, ak by narazili na tvrdší predmet na trávniku. Tým sa znižuje riziko otupenia nožov, poškodenia samotnej kosačky, ale aj samotného predmetu na trávniku (ak je to napríklad detská hračka). Ak Automower nadvihnete, prestane pracovať. Nemusíte sa báť ani odcudzenia; robot je chránený PIN kódom, bez ktorého ho zlodej nemá

šancu spustiť. Pomocou GPS vám ho dokonca predajca aj lokalizuje.

Ako vybrať správny?

Pri výbere rozhodujú tri základné faktory – frekvencia kosenia, veľkosť záhrady a jej členitosť. Ak máte záhradu do 500 m², postačí vám základný model Automower 305. Ak je plocha o niečo väčšia, siahnite po vyššom modeli. Môžete aj znížiť frekvenciu kosenia, no nie príliš. Na záhradu nad 800 m² už bude potrebovať výkonnejší model tak či tak.

So základným modelom si nevystačíte ani v členitom teréne. Pri svahoch so sklonom vyšším ako 25 % vám pomôžu modely na väčšie plochy, z ktorých niektoré zvládnu sklon až do 45 %.

Za 20 rokov na trhu prešli robotické kosačky evolúciou, ktorá z nich vytvorila stroje vhodné takmer do každej záhrady. Aj keď je možno vždy čo zlepšovať, už teraz môžeme povedať, že robotická kosačka Automower je vynikajúcim a spoľahlivým pomocníkom pre každého.

ZM

Veľtrh Záhradkár predstavil trendy

Bohatý sortiment záhradkárskych potrieb a pomôcok, ale aj úžitkové a okrasné rastliny, osiva, postrekové látky, hnojivá, skleníky, záhradný nábytok a malú poľnohospodársku techniku ponúkol 21. ročník kontraktáčno-predajného veľtrhu Záhradkár. Uskutočnil sa v apríli na trenčianskom výstavisku Expo Center.

Spríevodný program venoval osobitnú pozornosť ovocinárstvu, najmä pestovaniu jabloní. Uznávaný odborník Ivan Hričovský prednášal o problematike jarých prác v záhrade a zároveň predstavil návštevníkom veľtrhu špeciálne ovocné druhy. Predseda Slovenského zväzu záhradkárov Eduard Jakubek zasa prezentoval ukážku rezu ovocných stromov, ale aj vegetatívne množenie okrasných a ovocných drevín. „Nielen pre odborníkov, ale aj pre laickú

verejnosť sú určené prednášky týkajúce sa rezistentných odrôd jabloní, starých a krajových odrôd jabloní,“ priblížila Ivana Riděkyová z oddelenia marketingu spoločnosti Expo Center. Návštevníci si mohli priniesť vlastné, často staré krajové odrody jabloní, ktoré im pod dohľadom odborníkov naštepili do podplníkov. Spoločne s veľtrhom sa konali aj výstavy Včelár, Poľovníctvo a Zdravý životný štýl.

TA/JF

Správnym jedlom proti chorobám

Takzvaným civilizačným ochoreniam možno podľa odborníkov predchádzať aj správnym zložením jedálneho lístka.

Kardiovaskulárne ochorenia, vysoký cholesterol, cukrovka, obezita, ateroskleróza, rakovina... Príčina týchto civilizačných chorôb tkvie najmä v súčasnom životnom štýle, ktorý charakterizujú nedostatok pohybu, nadmerný príjem energeticky bohatých potravín, stres, fajčenie.

Prevenčia účinnejšia ako lieky

Štatistické údaje Národného centra zdravotníckych informácií ukazujú, že na prvých priečkach chorobnosti a úmrtnosti na Slovensku sú ochorenia kardiovaskulárneho systému: akútny infarkt, mozgová príhoda, ischemická choroba srdca. Nelichotivú bilanciu dopĺňa MUDr. Iveta Vaverková zo Združenia pre zdravie a výživu (ZZV): „Nadváha a obezita sa týkajú 57 percent našej populácie. Počet Slovákov, ktorí trpia cukrovkou, sa každý rok zvyšuje; dnes ju má diagnostikovanú 6,3 percenta.“

Civilizačné choroby môžeme do veľkej miery potlačiť životným štýlom a tým, čo máme na tanieri.

S civilizačnými neuhmi úzko súvisí ešte jedna štatistika. Na Slovensku sa v roku 2013 spotrebovalo viac ako 84 miliónov balení liekov, viazaných na lekárske predpis. Z toho najviac, skoro 30 miliónov balení, súviselo s kardiovaskulárnymi ochoreniami a aj ďalšie miesta obsadili lieky na civilizačné choroby.

Je ťažké, až nemožné zvrátiť civilizačné ochorenie znova do podoby úplného zdravia. Ale vyhnúť sa mu, či aspoň zmierniť jeho stav môžeme – ak budeme k svojmu životnému štýlu pristupovať aktívne. Správnym stravovaním a životosprávnou možno pozitívne ovplyvniť viacero rizikových faktorov.

Rozhodujúce sú cukry a tuky

Podľa MUDr. Alžbety Béderovej zo ZZV kľúčovú rolu v príčinách civilizačných ochorení

zohrávajú cukry a tuky, pričom dôležité nie je množstvo, ale ich štruktúra. „Najnebezpečnejšie sú tzv. rýchle cukry, teda monosacharidy a disacharidy; tie by sa mali podieľať na našej strave len jednou desatinou,“ upozorňuje. „Pri nadmernom prijme sú príčinou obezity a cukrovky so všetkými následkami. Lepšie je preto vyberať si polysacharidy ako škrob a vláknina, ktoré majú mnoho zdravotných benefitov,“ odporúča doktorka Béderová. Pri tukoch zasa platí tretinové pravidlo. Jednou tretinou sa na tvorbe energie majú podieľať živočíšne tuky. Druhú tretinu zastupujú mononenasýtené mastné kyseliny, ktorých najznámejším predstaviteľom je kyselina olejová. Hlavným zdrojom sú rastlinné oleje, hlavne olivový, doplnkovým semená a orešky. Zvyšnú tretinu zabezpečujú pre zdravie mimoriadne významné polynenasýtené mastné kyseliny, známe ako omega-3 a omega-6. Ide o esenciálne tuky, ktoré si nevieme vyrobiť, ale naše telo ich potrebuje. Prvé nájdeme hlavne v tuku rýb a morských živočíchov, druhé sú prítomné predovšetkým v rastlinných olejoch.

Čoho sa zdržať, čo uprednostniť

Dôležitým faktorom, ktorý neradno ignorovať, sú rizikové potraviny: rýchle cukry, sladené nápoje, tučné mäso a mäsové výrobky, údeniny s vysokým podielom soli a skrytého tuku, slané pochutiny, jedlá rýchleho občerstvenia, vysmázané pokrmy s obsahom transmastných kyselín.

To všetko by sme z našej stravy mali vyškrtnúť.

Na druhej strane, stále nekonzumujeme dost pokrmy s ochranným efektom, ako sú ovocie, zelenina, celozrnné potraviny, strukoviny, ryby a tzv. funkčné potraviny. MUDr. Béderová vysvetľuje: „Sú to bežné potraviny, ktoré obsahujú zložky s významnými ochrannými účinkami a pozitívne ovplyvňujú jednu alebo viac telesných funkcií, napr. vláknina, bifidobaktérie, polynenasýtené mastné kyseliny, cholín, rastlinné steroly a stanoly, peptidy a podobne.“

Priaznivo pôsobia na metabolické procesy, srdce, krvný tlak a hladinu cholesterolu, upravujú trávenie, posilňujú imunitu, spomaľujú starnutie, sú prevenciou proti obezite, osteoporóze, majú protirakovinové a antioxidačné účinky.

Dlhá cesta k zdraviu

Potraviny ako také nevylicia civilizačné choroby. Ale zmena jedálneho lístka a stravovacích návykov môže výrazným spôsobom prispieť k zmierneniu nebezpečenstva pri chorých pacientoch a zároveň môže pôsobiť preventívne

Praxou overené tipy pre zdravie sú: pohyb, pestrá, vyvážená strava a veselá myseľ.

u ľudí, ktorým sa civilizačné ochorenia zatiaľ vyvíjajú. Najmä mladšie vekové kategórie a deti by sa mali čo najskôr preorientovať na pestrú, zdravú a vyváženú stravu, do ktorej nepatria rizikové potraviny, priveľa soli, rýchlych cukrov a živočišných tukov. A netreba zabúdať na dostatok pohybu. Len v takom prípade je šanca hrozivé štatistiky zmeniť.

ZZ/TA

Foto: PPN, SXC

10 tipov pre zdravší život

1. Konzumujte pestrú a vyváženú stravu.
2. Jedzte viac zeleniny a ovocia. Aspoň kúsok sa snažte zaradiť ku každému jedlu dňa.
3. Uprednostňujte celozrnné výrobky – chlieb, pečivo, cestoviny, ryžu natural.
4. Preferujte zdravé tuky, ryby, rastlinné oleje (olivový, repkový, slnečnicový) striedajte podľa tepelnej úpravy jedla.
5. Zاراďte do jedálneho lístka fazuľu, šošovicu, hrach.
6. Vyberajte si chudé mäso a mäsové výrobky, mliečne výrobky s nižším obsahom tuku.
7. Obmedzte soľ. Pre zlepšenie chuti jedál používajte bylinky a korenie.
8. Na pitie uprednostnite čistú vodu a nesladený čaj.
9. Udržiavajte si správnu telesnú hmotnosť.
10. Pravidelne sa aktívne hýbte, aspoň 30 minút denne. Ráta sa aj prechádzka v parku.

Načasovanie jedla pomáha zdraviu

Vedci zistili, že načasovanie jedla je pre zdravie rovnako dôležité ako jeho zloženie. Dávnejší výskum preukázal, že jedenie neskoro v noci môže dlhodobo škodiť srdcu. U ľudí, ktorí zvyknú konzumovať neskoro večer a v noci, existuje podľa zistení vyššie riziko ochorenia srdca ako u tých, ktorí prijímajú poslednú porciu jedla v skorších hodinách.

Vedci z univerzity v San Diegu počas nedávneho výskumu podávali jednej skupine vínnych mušiek (drozofil obyčajných) štandardnú potravu – kukuričnú múku. Jedna skupina mušiek k nej mala neobmedzený prístup celý deň, druhá iba počas 12 hodín. Po troch týždňoch boli jedince s obmedzeným príjmom potravy oveľa zdravšie – lepšie spali, menej priberali a mali zdravší obehový systém. Tento účinok by mohol súvisieť s génmi, riadiacimi biorytmus, ktoré majú všetky druhy živočíchov vrátane ľudí. **TA**

Liečivá voda na upchatý nos

Výkyvy teplôt typické pre jarné obdobie sú živnou pôdou pre smrkajúci nos, ktorý býva sprievodným príznakom prechladnutia. V tomto období tiež kvitnú rastliny produkujúce alergény, čo spôsobuje alergickú nádchu, často sprevádzanú opuchom nosovej sliznice. Netrápte sa a porazte nádchu rafinovane, s BIO Active-Complexom.

Trh ponúka produkty proti nádche, ktoré účinkujú rôznym spôsobom: niektoré napomáhajú odpudnutiu sliznice, iné ju zvlhčujú alebo pôsobia antibakteriálne. Kombináciou účinných zložiek však možno získať uvoľňujúci, zvlhčujúci, protizápalový a dezinfikujúci efekt v jednom balení.

Liečivá voda z prameňa Augusta v kúpeľoch Rilchingen v Sársku pochádza z hĺbky 300 m. Je bohatá na minerálne látky a stopové prvky, vďaka ktorým sa z nosovej sliznice uvoľňujú hlieny, zmierňuje sa jej opuch a zároveň aktivuje bunky. Táto voda pomáha aj pri tráviacich ťažkostiach, kožných ekzémoch a psoriáze. Ďalšia účinná látka, dexpanthenol, tiež zmierňuje opuch a pôsobí protizápalovo. Hyalurónan zasa zvlhčuje sliznicu a pôsobí ako zásobáreň účinných látok. Eukalyptová silica dodáva pocit sviežosti a pôsobí antibakteriálne.

„Kombinácia liečivej vody z prameňa Augusta, dexpanthenolu, kyseliny hyalurónovej a eukalyptovej silice uvoľňuje upchatý nos a uľahčuje odtok sekrétov,“ hovorí PharmDr. Hana Kollegová. „Zároveň zvlhčuje vysušenú sliznicu, čím posilňuje jej obrannú funkciu pri prevencii nádchy. Je vhodná aj pri peľových a prachových alergiách,“ dodáva. **VN**

Aký je správny pitný režim?

Nedostatok tekutín bráni sústrediť sa na prácu, spôsobuje bolesť hlavy, únavu, nevoľnosť, pocit celkového vyčerpania. „Zvlášť citlivý je mozog,“ upozorňuje doktorka Katarína Babinská zo Združenia pre výživu. „V podobe smädu nám signalizuje, aby sme tekutiny doplnili. Vydáva tiež povelý jednotlivým orgánom, aby začali pracovať v pohotovostnom režime,“ dodáva. Podľa nej je pramenitá voda tou najvhodnejšou na každý deň.

Správny pitný režim však neznamená, že každý musí denne vypíť tri či viac litrov vody. Pri doplnení tekutín treba brať ohľad na hmotnosť, vek, pohlavie, podnebie a teplotu vzduchu, ako aj zloženie jedálneho lístka, zdravotný stav či fyzickú aktivitu. Podľa Martina Demeša, hlavného odborníka MZ pre nefrológiu, je optimum okolo dvoch litrov denne. Do tohto čísla sa rátajú aj polievky, ovocie či káva.

Dostatočný pitný režim je nevyhnutný napríklad pre správnu funkciu obličiek. Európsky úrad pre bezpečnosť potravín odporúča dospelým mužom asi 2,5 litra tekutín denne a ženám dva litre. **TA**

Energia skrytá v potravinách

V rozvinutých krajinách rastie záujem verejnosti o súvis potravín so zdravím. Odráža sa to v rôznych nových pojmoch; nedávno boli hitom tzv. funkčné potraviny. Dnes prichádza čas slovíčka „super“.

Súčasná hektická doba nás zväzda k rýchlemu životnému štýlu, kedy nie je veľa času zaoberať sa vlastným zdravím ani potrebami. Skúste sa však niekedy na okamih zastaviť a položiť si otázku, kedy naposledy ste pre seba urobili niečo prospešné. Kedy sa vaše telo cítilo spokojné, nabité energiou? Pokiaľ si neviete spomenúť, je načase urobiť zmenu. Stačí sa obrátiť na prírodu a hľadať pomoc tam. Veľa možností ponúkajú tzv. superpotraviny.

Čo sú superpotraviny

Tento pojem je celkom mladý a zatiaľ nemá jasne vymedzenú definíciu. Všeobecne ide o také potraviny, ktoré majú zdraviu prospešný účinok a obsahujú veľké množstvo vitamínov, minerálov, antioxidantov, enzýmov, koenzýmov, proteínov, esenciálnych mastných kyselín a vlákniny. Ich veľkou výhodou je schopnosť odovzdávať ľudskému telu prirodzený komplex živín. Pomáhajú vyživovať mozog, kosti, svaly, kožu, srdce, pečeň i obličky. Detoxikujú organizmus, zvyšujú jeho energiu a vitalitu, posilňujú imunitný systém, povzbudzujú produkciu serotonínu. Po niekoľkých týždňoch ich konzumácie sa pozitívne výsledky dostavia aj navonok. Pleť je viditeľne čistejšia, vlasy a nechty sú pevnejšie.

**Superpotraviny sú bomby plné vitamínov, minerálov, antioxidantov...
Vyživujú mozog a iné orgány.**

Medzi základné superpotraviny patria napríklad orechy, semiačka (konopné, ľanové, slnečnicové, dyňové) a strukoviny (fazuľa, šošovica, sója), ďalej čerstvé alebo sušené exotické ovocie (avokádo, granátové jablko, mango, kivi), riasy alebo mladé obilniny. Všetky superpotraviny by

mali byť v pôvodnej podobe, čo najmenej tepelne upravované, aby sa zachovalo maximum ich nutričných predností.

Zelený jačmeň

Táto obilnina je v súčasnosti veľmi populárnou superpotravinou. Najčastejšie býva dostupný vo forme prášku, ktorý sa rozpúšťa vo vlažnej vode alebo ktorý možno použiť ako prísadu do chutného kokteilu. Pre splnenie odporúčenej dennej dávky je potrebné v nápoji rozpustiť 1 čajovú lyžicu (cca 2 g) trikrát denne. Vďaka tomu, že táto rastlina sa žne v období svojej najvyššej vitality, dokáže všetky obsiahnuté látky uchovať a následne odovzdať ľudskému telu.

Okrem vitamínov zelený jačmeň obsahuje tiež množstvo minerálov, stopových prvkov, mastných kyselín, enzýmov, bielkovín a sacharidov. Chlorofyl prítomný v jačmeni sa používa pri liečbe vredových ochorení žalúdka a čriev.

Riasa chlorella

Stala sa veľmi obľúbenou pre svoje detoxikačné vlastnosti. Obsahuje širokú škálu minerálov, vitamínov, aminokyselín, ale tiež chlorofyl a antioxidanty. Pestuje sa v čistej vode, kde veľmi rýchlo rastie a vďaka fotosyntéze vytvára unikátny rastový faktor CGF (Chlorella Growth Factor). Tento faktor v našom tele zaisťuje zdravý rast a regeneráciu buniek.

Chlorella posilňuje schopnosť ľudského tela

likvidovať cudzorodé baktérie a má pozitívny vplyv na jeho celkovú obranyschopnosť. Konzumovať ju možno v podobe tabliet. Značka VIRDE kombinuje chlorellu ešte s ďalšou riasou – spirulinou. Tá telu navyše

Chlorella je obľúbená pre detoxikačné vlastnosti; pomáha rastu a regenerácii buniek.

poskytuje aminokyseliny, potrebné na tvorbu a udržiavanie svalovej hmoty pri znižovaní telesnej hmotnosti. Obmedzuje príjem cukrov znižovaním miery štiepenia škrobu, ktorý pri prechode tenkým črevom navyše podporuje jeho aktivitu. Spirulina je tiež častou súčasťou redukčných diét.

VN

Obrázky: VIRDE, NASA

Superpotraviny sa môžu uplatniť pri ďalekých kozmických letoch, kde nebude čerstvej zeleniny.

Ovsené kaše s novou receptúrou

Český výrobca cereálnych výrobkov, spoločnosť Emco, upravil receptúru ovsených kaší. Hlavnou zmenou je odstránenie palmového oleja. Vďaka tomu je nová receptúra vyváženejšia a obsahuje menej pridaného tuku. Ďalšou zmenou je napríklad na žiadosť spotrebiteľov navýšené množstvo čokolády v Emco Ovsenej kaši s čokoládou. Zachovaná zostáva vysoký podiel ovsených vločiek (priemerne 66 %) v kašiach. „Trend zdravého životného štýlu zvyšuje dopyt po tých najkvalitnejších

kardiovaskulárny systém.

produktov. Vylepšovanie receptúr našich výrobkov preto dlhodobo patrí k prioritám,“ hovorí Petra Farkašová, marketingová riaditeľka výrobcu. „Pokračujeme v zmenách z minulého roku, kedy sme palmový olej nahradili repkovým vo výrobnom rade. Mysli na zdraví,“ dodáva. Repkový olej obsahuje ideálny pomer omega-3 a omega-6 esenciálnych mastných kyselín, ktoré o. i. majú blahodarný vplyv na

VN

Čerstvý zázvor chutí v pive

Za obľúbeným zázvorom už nemusíte hľadať iba teplý čaj. Teraz si jeho štipľavú chuť môžete vychutnať aj v pive GingerMania, ktoré vstúpilo na slovenský trh v septembri 2013. Rok nato bolo nominované na Objav roka v súťaži Slovak Bar Awards.

Idea GingerManie sa zrodila v hlave profesionálneho barmana Martina Hudáka – s cieľom ponúknuť zážitok v podobe kvalitného drinku, za ktorý by sa vedel zaručiť. I keď zázvorové pivo nie je vo svete žiadnou novinkou, u nás je problém s jeho dostupnosťou, cenou a navyše žiadne z nich nemá požadovanú kombináciu chutí. „Preto som sa rozhodol vytvoriť niečo vlastné, o čom som presvedčený, že stojí za to,“ opisuje autor myšlienky.

Čo robí jeho produkt takým výnimočným? Predovšetkým originálna chuť, ktorú vytvárajú čerstvá zázvorová šľava doplnená pramenitou vodou, ďalej citrónová šľava, prírodný cukor a špeciálne pivné kvasinky. A tiež fakt, že pivo neobsahuje žiadne konzervačné látky, sladidlá ani dochucovadlá. V jednej fľaši je priemerne 32 g zázvoru, čo nápoju dodáva spomínanú výraznú, miestami až štipľavú chuť.

MP

Čajová evolúcia bubble tea

Bubbleology predstavuje širokú škálu osviežujúcich ochutených ovocných a mliečnych čajov, evolúciu nápoja zvaného bubble tea. Tieto nápoje sa podávajú studené alebo teplé; pridávajú sa do nich tapiokové perly, praskajúce ovocné guľôčky alebo želé, ktoré sa saje pomocou hrubej slamky. Samotná konzumácia nápoja je populárna, lebo nápoj je netradičný, zasýti, výborne chutí a dá sa spoľahnúť na mimoriadnu kvalitu

použitých surovín.

Základ nápoja tvorí čaj – varí sa každé dve hodiny a následne sa kombinuje s vybranými príchuťami. Hovoríme o čiernom čaji Assam a zelenom jazminovom čaji, ktorý je navyše obohatený o antioxidanty a má povzbudzujúce účinky. Na výber je 12 mliečnych a 15 ovocných príchuť. Konzument si môže namixovať príchuť a prísady podľa vlastnej chuti.

JF

Zvolenskú mliekareň kúpili Američania

Spoločnosť Schreiber Foods, jedna z najväčších mliekarenských spoločností na svete s ročným obrátom 4,5 miliardy eur, odkúpila od spoločnosti Senoble mliekareň vo Zvolene a ďalšie dve v Španielsku.

Vo Zvolene sa vyrábajú mliečne dezerty a jogurty. Súčasný plán spoločnosti, ktorý sa týka 150 slovenských pracovníkov, je pokračovať v prevádzke ako doteraz. „Táto operácia nám umožní posilniť prítomnosť na európskych trhoch a zároveň upevniť vzťahy so strategickými obchodnými partnermi,“ povedal Francois Salamon z vedenia Schreiber Foods.

Trojité akvizícia zvýšila zastúpenie spoločnosti v Európe na desať výrobných závodov v siedmich krajinách. Celkom má Schreiber viac ako 7 000 zamestnancov vo výrobe a v distribučných sieťach jedenástich krajín na troch kontinentoch.

PL

Európska únia zrušila mliečne kvóty

V marci sa skončila politika EÚ, chrániaca producentov mlieka pred konkurenciou na trhu. Prvýkrát bola uplatnená v roku 1984, kedy výroba vysoko preyšovala dopyt. Rovnováhu mali zabezpečiť kvóty na výrobu mlieka v jednotlivých krajinách. Neboli však príliš úspešné. Namiesto toho, aby sa stabilizovali príjmy prvovýrobcov, cena surového mlieka v uplynulých troch desaťročiach kolísala. Niekedy stál kilogram iba 20 centov! Mnoho fariem preto zaniklo – len v Nemecku ich počet za 30 rokov klesol z 369-tisíc na súčasných 77-tisíc.

Na svete dnes dochádza k vzostupu dopytu po mlieku a výrobkoch z neho a z exportných šancí by mali európski poľnohospodári profitovať. Veď aj s kvótami sa vývoz mliečnych výrobkov EÚ za posledných 5 rokov zvýšil v objeme o 45 %, v hodnote o 95 %. Podľa trhových prognóz je možnosť ďalšieho rastu veľmi vysoká – najmä v prípade výrobkov s pridanou hodnotou, akými sú napríklad syry.

TA/EK

Vínne trhy v Pezinku

Tradičné podujatie ponúklo v apríli milovníkom kvalitných hrozňových vín medzinárodnú súťaž, výstavu a verejnú ochutnávku. Odborné komisie hodnotili 435 prihlásených vzoriek vín v siedmich súťažných kategóriách. Tie najlepšie ocenili zlatými, striebornými a bronzovými medailami.

Titul šampióna v jednotlivých kategóriách získali: Rulandské biele z produkcie Víno Mrva&Stanko Trnava (kategória biele suché vína), Rizling rýnsky od Golgus – Food Farm Hlohovec (biele polosuché a polosladké), Veltlínske zelené od Jozefa Kmefa z Modry (sladké bez rozdielu farby), Rosé Cabernet Sauvignon z Vínárstva Korbaš v Bernolákove (ružové suché), Rosé Cabernet Sauvignon, Víno Chudý z Vinohradov n. V. (ružové polosuché a polosladké), Couvée Clef de Sol barrique od Romana Janouška z Pezínka (červené) a Sekt Pálvy zo Chateau Modra (šumivé). Vínne trhy v Pezinku sa konajú od roku 1995. Z regionálnej degustačnej akcie sa postupne prepracovali medzi najvýznamnejšie vinárske podujatia na Slovensku. **DT**

Škótska whisky chutí aj v Ázii

Po desaťročí silného rastu (od roku 2004 o 74 %) zaznamenal export škótskej whisky v minulom roku pokles. Hodnota vyvezeného nápoja bola 3,95 miliardy libier, teda o 7 % menej než v roku 2013. Dôvodom bol najmä nižší dopyt na kľúčovom trhu USA. V roku 2014 tam vyviezli whisky za 748 mil. GBP, čo znamená pokles o 9 %. Zato export do Ázie pokračoval v raste; napríklad hodnota vývozu škótskej whisky na Taiwan sa zvýšila zhruba o 36 % na 197 mil. GBP a do Indie o 29 % na 89 mil. GBP. Na druhej strane klesol vývoz do Číny. Dôvodom je vládna protikorupčná kampaň, ktorá negatívne ovplyvnila výrobcov prémiových nápojov. **TA**

Národný salón destilátov

Združenie Národný salón destilátov SR usporiadalo koncom marca vo Vrábľoch 2. ročník rovnomennej výberovej súťaže. Cieľom bolo vybrať 25 najlepších slovenských destilátov pre nový ročník a predstaviť ich laickej aj odbornej verejnosti. Slávnostný akt uchovania vybraných destilátov v priestoroch Národného salónu sa uskutočnil 18. apríla.

Myšlienka založiť Národný salón destilátov vznikla pred časom na základe súťaže Zlatý destilát Dunaja, v ktorej sa slovenské destiláty

umiestnili vo všetkých súťažných kategóriách na medailových miestach. Zabodovali najmä v kategóriách jablko, slivka, čerešňa/višňa a obilné destiláty. Ich súpermi boli produkty zo Srbska, z Rumunska, ČR a Maďarska. „Nasledujúcim krokom bolo vytvorenie podmienok na prezentáciu a uchovanie najkvalitnejších destilátov vyrobených na Slovensku,“ pripomenul primátor Vrábľov Tibor Tóth.

Národný salón destilátov SR sa stal ukazovateľom kvality nielen liehovarov, ale aj pestovateľských páleníc a pestovateľov. Víťazné produkty zaradené v roku 2015 do Národného salónu destilátov SR sú tieto: Rakytníkovička, Trnkovička, Hruška Konferencia (výrobca všetkých troch: Delicia Destileria), Višňa divá (Icso Sándor), Trnkovička, Dulovička (Febora), Borovička Juniperus, Repák (Old Herold), Chabzovička, Jaburina brekyňová, Čremchovička (Chateau Selešťany), Divá čerešňa, Marhuľovička (Aldemar HMY), Marhuľovička (Szabó & synovia), Čučoriedka lesná (Dubíňak), Ríbezľovička, Bio višňa (Bio centrum), Oskorušovička (Strnád Július), Hanita slivka (Turdar), Oskoruša (Pálenica Jelenec), Žltá Mirabela (Jozef Beňo), Hrozno müller thurgau (Ambró Jozef), Jablko Jonathan (Jozef Dendiš), Hruškovička (pálenica CT aroma). **TA**

Ako sa vyrába a pije slivovica

Podobne ako na Slovensku, aj v Česku je biela slivovica najznámejší ovocný destilát, ktorý sa má pripravovať z toho najlepšieho slivkového kvasu. Výrobné postupy pravej slivovice sa odovzdávajú z generácie na generáciu a skombinované s modernými technológiami sú zárukou vysokej kvality.

Napríklad pri výrobe klasickej bielej trojročnej slivovice vo firme R. Jelínek tradícia požaduje, aby vyzretý slivkový kvas prešiel trojstupňovou destiláciou, vďaka ktorej dosahuje slivovica vysokú čistotu a jemnosť. Kôstky zostávajú po celý čas v kvasení, aby vznikajúcemu nápoju dodali špecifickú chuť triesloviny. Práve kôstky spolu s trojročným zrením dodajú slivovici jemnú, zaoblenú chuť ovocia s príjemným podtónom uležaného destilátu.

Ak uprednostňujete menej typické nápoje, určite vás osloví zlatá slivovica – zrejme svetový unikát medzi ovocnými destilátmi. Vznikol a dodnes sa vyrába v moravskej bašte paliarov – Vizoviciach.

Túto tradíciu tam založili bratia Jelínkovci v roku 1923, keď nadviazali spoluprácu

s francúzskym výrobcom koňaku Denis Mounié. Rovnako ako pri bielej slivovici sa výroba zlatej slivovice začína trojstupňovou destiláciou vyzretého slivkového kvasu. Vzniknutý destilát sa potom uloží do dubových sudov, čím získava celkom nové rysy. Práve kontakt s dubovým drevom dodá slivovici zlatistú farbu, vôňu blízku koňaku a k jej ovocnej chuti pripojí výrazný drevitý podtón.

Tento 45 % ovocný destilát konzumujte najlepšie pri teplote zhodnej s okolím, lebo tak dáte vôni i chuti príležitosť plne sa rozvinúť. **RJ**

Ovocné destiláty výnimočnej chuti

História svetoznámych destilátov spoločnosti R. JELÍNEK má viac ako sto rokov. Pri ich výrobe sa citlivo spája tradícia s novými technológiami a umom jelínkovských majstrov.

Pred viac ako desiatimi rokmi sa na Slovensku začala s veľkým úspechom predávať, špeciálne pre tento trh pripravená, slivovica RUDOLF JELÍNEK s vyšším percentom alkoholu (50 %). V súčasnosti je, podľa posledných výskumov AC Nielsen, jednou z najpredávanejších slivovic na Slovensku. Nie je to však nič zvláštne.

Ocenenie nemeckých potravinárov

Likérka sa dnes môže pochváliť ocenením kvality, ktoré jej nedávno udelila Nemecká potravinárska spoločnosť (DLG). Tá robí nezávislé, uznávané hodnotenie kvality potravinárskych výrobkov. Produkty RUDOLF JELÍNEK získali v minulom roku až dve medaily: zlatú slivovica zlatá a striebornú hruškovica Williams.

V čom sú ovocné destiláty firmy výnimočné? Tajomstvo ich výroby je vo výbere kvalitného vyzretého ovocia. Aj preto spoločnosť neustále rozširuje plochu vlastných sádov. Len vo Vizoviciach, kde sídli a vyrába, obhospodaruje

päťdesiat hektárov slivkových sádov, na ktorých rastie viac ako 20-tisíc stromov. Celková plocha sádov sa v rokoch 2013 – 2014 výrazne zväčšila kúpením ďalších na južnej Morave a v chřibských Kostolanoch. Takže dnes firma vlastní takmer 160 hektárov sádov. Ovocie pestujú aj sesterské spoločnosti v Čile, Rumunsku a Bulharsku.

Medová vlna medzi destilátmi

Presvedčte sa sami, ako chutia originály, vyrábané vo Vizoviciach. Ponúkame pár tipov. Najpopulárnejšími produktmi sú slivovica a hruškovica; stále viac je obľúbená aj slivovica zlatá, ktorá zreje v dubových sudoch.

Ak však chcete niečo nové, ochutnajte likér Bohemia Honey. Celý rok ladili majstri v likérke výrobu pravej „slivovice s medom“. Aby mala krásnu farbu, nezabudnuteľnú chuť a neodolateľnú vôňu. Bohemia Honey v sebe spája tradičnú chuť trojročnej bielej slivovice, vôňu sliviek a jemnú chuť a vôňu lipového medu od moravských včelárov. Med má v nápoji vysoký podiel, až 130 gramov na liter. Kvalita a výsledná chuť netradičného likéru príjemne prekvapia. Podčiarkuje ju tradičný dizajn fľaše v tvare budíka, typický pre výrobky značky RUDOLF JELÍNEK.

Netradičné pre výnimočné chvíle

Netradičné destiláty sa vyrábajú z pôvodných českých surovín, ktorých nie je veľa, takže každý dúšok si treba vychutnať – preto sú vhodné na špeciálne príležitosti.

- **Trnkovica** – nechajte sa zvieŕť nespútanou chuťou plodov z divo rastúcich trniek, ktoré boli na kríkoch ešte počas prvých mrazov. Časti obsiahnutých trieslovín vďaka tento nápoj za svoju nevšednú chuť.
- **Mirabelkovica** – veľmi jemný destilát. Vyrába sa iba zo zdravých a vyzretých plodov divo rastúcich odrôd mirabeliek. Jej jemná a neobvyklá vôňa aj chuť vás príjemne prekvapia.
- **Malinovica** – vyznačuje sa typickou, silnou ovocnou vôňou a chuťou, ktorá sa len málo líši od vône čerstvo natrhaných zrelých malín. Vďaka tomu má malinovica značný počet priaznivcov a niektorí ju neváhajú nazvať cisárovou ovocných destilátov.

Destiláty by sa mali podávať pri izbovej teplote, pretože iba tak sa rozvinie ich unikátna vôňa a chuť. Predávajú sa v tradičných budíkových fľašiach.

IK

R. JELÍNEK
Original Czech Distilleries

*Podľahnite
medovej
chuti*

Spája chuť trojročnej bielej slivovice
s chuťou a vôňou lipového medu.
Prírodná medová aróma s ľahkým
ovocným tónom má jasne slivkové
dozvuky, v ktorých môžeme cítiť
sušené slivky, karamel a lipový kvet.

www.rjelinek.sk

Mágia odfotohrovaných príbehov

Bratislavčan Dežo Hoffmann prvý povedal Chrobákovi: vyskočte! Po dedovi Kysučan Eugene Cernan posledný odletel z Mesiaca. Aj ich odkazu sa venuje kurátor a teoretik fotografie Marián Pauer.

- **Viac ako 40 rokov sa zaoberáte fotografiou; realizovali ste okolo 250 výstav a multimedialných projektov. Za knihu Fotograf Beatles o Dežovi Hoffmannovi ste v roku 2001 získali cenu Egona Erwina Kische. Je obdivuhodné, ako sa tento rodák z Bratislavy medzinárodne presadil. V knihe píšete, že bol veľmi podnikavý...**

Keď prišiel v 50. rokoch do Londýna, bratia Selbyovci z Rex Features mu povedali – ty fot a my to budeme predávať. Založili obrazovú tlačovú agentúru, ktorá je dnes najlepšia na Britských ostrovoch.

Napríklad na festivale v Cannes dokázal zmaňovať obrovskú šou. Rozhlásil, že popoludní bude na pláži fotiť nejakú hviezd. Všetci tam prišli, videli, Dežo fotí, začali fotiť Deža, až sa všetci fotili navzájom. Dežo v pravej chvíli zmizol – išiel na letisko a poslal film do Londýna. Tam film vyvolali, urobili fotky a zanesli do redakcií. Na druhý deň to prvým ranným lietadlom letelo do Cannes. A ráno pri raňajkách mal každý na stole anglické noviny, kde boli na prvých stranách Dežove fotky z minulého dňa. Prítom v tom čase bol úspech, keď fotky vyšli o tri dni, nieže na druhý deň.

- **Podarilo sa vám získať pochvalné vyjadrenia o Dežovi Hoffmannovi od takých hviezd ako Paul McCartney či Cliff Richard. Prečo si ho tak cenili?**

Bol iný ako ostatní. Keď fotil The Beatles, mal už 50 rokov. Sám povedal, že pri nich omladol o dvadsať rokov. Chodil s nimi po parku, kde mohli skákať, behať, byť vo svojom živle. Dovtedy sa fotilo len v štúdiách, kde stáli alebo sedeli. Zrazu im Dežo povedal: podme do parku. Odrátal im raz-dva-tri jump! – a oni skákali.

Marián Pauer

Dežo ležal v trávě a fotil ich, Beatles boli v siedmom nebi.

- **Ďalší váš projekt sa týka Milana Rastislava Štefánika. Pre Slovensko ste ho objavili ako fotografa...**

Vďaka za to Slovenskému národnému múzeu v Martine. Keď Štefánik zomrel, Francúzi jeho pozostalosť poslali do Prahy. Odtiaľ putovala do Bratislavy, kde sa jej zľakli, lebo to bolo v čase, keď tu Štefánik „nebol v móde“, tak to odpratali

do Martina na povalu múzea a zabudlo sa na to. Jedného dňa, keď upratovali tú povalu, mi zavolala Dr. Králiková, že je tam nejaká debna a v nej škafule od kávy s fotografickými platňami. Okamžite som tam šiel.

Štefánik bol obrovský pedant, v tých cigorkových škafuliach mal starostlivo zabalených vyše 400 fotografických platní z celého sveta. Boli to fotky z rokov 1909 až 1913. Štefánik bol dobrý fotograf; nemal expozimeter, ale zábery boli dobre naexponované a dobre komponované. Keď som to videl, „išiel som do kolien“, dovtedy som nič také nevidel.

- **Vo svojich projektoch sa sústreďujete na osobnosti so slovenským pôvodom, ktoré boli úspešné v zahraničí. Astronautovi Eugenovi Cernanovi ste venovali multimedialný projekt Človek na Mesiaci z roku 2004. Výstavu si prišlo pozrieť asi 40 000 ľudí**

Dežo Hoffmann a Beatles v ateliéri

Prvá výstava fotografií D. Hoffmanna na Slovensku sa uskutočnila v roku 1998.

a nechýbal ani samotný Cernan, ktorý na Bratislavskom hrade „pokrstil“ vašu knihu o ňom Žiž svoj sen. Ako ste ho tam dostali?

Bol som ho osobne pozvať v Houstone, aby prišiel osláviť sedemdesiatku na Slovensko. Mal odtiaľto deda. Hovorí mi: vy ste prvý, čo prišiel za mnou, lebo všetci mi len vyvolávajú, aby som prišiel, a nikomu sa nechce cez Atlantik.

Prvé stretnutie som si nahrával, mám z neho dvaapohodinový záznam. Využil som ho pri písaní knihy Žiž svoj sen, ale vychádzal som aj z knihy o poslednom lete na Mesiac, ktorú mi Cernan venoval, a z informácií od NASA. Oni mi poskytli aj niektoré bežne nedostupné fotografie z archívu.

• S Eugenom Cernanom ste vtedy strávili celý týždeň. Ostali ste v kontakte?

Áno, sme v kontakte. Mal som veľmi dobrý pocit, aj keď sa lúčil. Pred odchodom ma na letisku ešte objal a hovorí mi: bol som v 63 krajinách, ale tu som bol doma. Pritom pred návštevou mu operovali koleno a lekár ho varoval, aby nechodil nikam mimo Houstonu – a on odletel na Slovensko. Lekárovi to nepovedal a tu zasa nikto netušil, že je týždeň po operácii.

• Ktoré ďalšie vaše výstavy si osobitne ceníte?

Mal som to šťastie robiť 25 rokov s Martinom Martinčekom. Keď mi zomrel otec, chodil som za ním do Mikuláša ako za druhým otcom.

Výstava, ktorú vám chcem opísať, bola v Kodani na radnici. Mal som malú dušičku, že výstava o vrchároch, Liptákoch, bude pre Dánov, ktorí majú najvyšší kopec 600-metrový, niečo totálne cudzie. Ale dopadlo to dobre. Keď som volal pánovi Martinečkovi, mohol som mu povedať, že sa na jeho vrchárov prišla pozrieť kráľovná krajiny, ktorá je rovná ako dlaň. Odvtedy milujem Dánsko, keby som mal emigrovať, tak jedine do Dánska.

• V čom prameňa Martinčekovej kvality?

V obrovskej úcte k starým ľuďom. Nesmierne si ich vážil a viedol k tomu aj mňa. Veľmi mu za to ďakujem. Krajinu dokázal vidieť tak, ako ju nevidel nikto iný. Mal nesmiernu charizmu; podobnú som zaznamenal u Karla Plicku, Milana Rúfusa a Eugena Cernana.

• Ako vnímate súčasnú slovenskú fotografiu?

Sú dva pohľady – keď sa pozriete do médií a keď sa do nich nepozriete. Mám to šťastie, že chodím do porôt Czech Press Photo a Slovak

E. Cernan ako veliteľ misie Apollo 17 v údolí Taurus-Littrow, More jasu, december 1972

Press Photo, takže vidím aj to, čo sa nedostane do médií. Podľa toho máme dobrých fotografov. Publikované práce v novinách zasa ukazujú, že tí fotografi možno nie sú až takí veľmi dobrí. Chyba však nie je v nich, ale v ľuďoch, ktorí vyberajú ich fotografie a zaraďujú ich do médií. S Karolom Kállayom sme po roku '89 „búšili“

do slovenských médií, hovorili sme, že pokiaľ nebudú v obrázkových časopisoch artdirectori, fotoeditori, tak sa nepohneme. Nikto nás nepočúval. Až prišiel Týždeň a pozrite sa, kde je obrazovo ten časopis – niekde úplne inde ako ostatné. Je mi to nesmierne ľúto, lebo všetky časopisy by mali mať svoju tvár – a ony sú ako

Výstava amerického fotografa Davida LaChapella sa v Bratislave uskutočnila v roku 2011.

Martin Martinček (1913 – 2004) patril k legendám slovenskej fotografie. Na obr. snímky z jeho cyklu Liptov na výstave v Košiciach v roku 2014.

Z môjho pohľadu by mali byť na prvých priečkach Martin Martinček, Karol Kállay a Tibor Huszár. Ak by sme chceli hovoriť o prvej päťke, dal by som tam ešte Alana Hyžu a z mladších by som tam pokojne mohol pripojiť Martina Trenklera. V tom rebríčku by mohol byť aj Jakub Klimo a ďalší...

• V roku 2006 ste vytvorili ročenku Foto SK, do ktorej ste zaradili aj autorov ako Vlado Bača, Andrej Bán, Ivan Čaniga, Milota Havránková, Alan Hyža, Števo Kačena, Joe Klamar, Filip Kulisev, Fero Tomik, Roman Uhliar. Je to elita aj súčasnej slovenskej fotoscény?

Áno, to sú mená, za ktoré som ochotný dať ruku do ohňa aj teraz. Po prvýkrát je tam spomínaný Kulisev, Joe Klamar je momentálne jeden z najlepších svetových reportérov. Keď som o týchto ľuďoch písal v roku 2006, mnohí sa ešte len rozbiehali a pozrite sa, kde sú dnes.

Pripravila: TA

Foto: Eileen Mallory, TASR, NASA

jeden. Vymením hlavičku a vy nespoznáte, že som to zmenil. To mi prekáža.

• Čo podľa vás znamená pojem dobrá fotografia?

Hovorí sa, že v jednoduchosti je krása. Keď fotograf začne vymýšľať a nesústredí sa na to, čo fotí, neurobí dobrú fotku. Fotografia by mala mať buď veľký obsah – to znamená, že nikdy sa nebudem pri nej nudiť a vždy ma znova osloví – alebo platí druhý prípad, že má obrovskú formu. Fantastické je, keď má jedno aj druhé. Takou dokonalou fotografiou je napríklad Chicago Jakuba Klíma, ktorý robí neuveriteľné veci v módnjej fotografii – príbehy.

• Móde sa venuje aj David LaChapelle, fotograf a režisér, ktorého ste predstavili v Galérii mesta Bratislavy pred tromi rokmi...

Bola to veľká výzva zo strany jednej pražskej agentúry, ktorá chcela urobiť jeho prvú výstavu vo východnom bloku. Bolo neuveriteľné, ako sme ju dávali dohromady. Američania žiadali detailné informácie; GMB musela poslať 26 strán o budove – kedy a kto ju postavil, na akom pozemku stojí, z akého materiálu je postavená, či tam je klimatizácia, stabilná vlhkosť.

David LaChapelle prišiel až po otvorení výstavy. Prešli sme ju celú a keď sme skončili, objal ma a povedal, že si nesmierne váži, že našiel niekoho tak ďaleko od Ameriky, kto to cíti presne ako on. To bola pre mňa pocta.

• Aký je váš rebríček top slovenských fotografov?

Eugene Cernan pri návšteve Slovenska v roku 2004

Súčasťou výstavy Obrazopis sveta objektívom Milana R. Štefánika na Bratislavskom hrade v roku 2005 bola aj replika lietadla Caproni.

Spoznali sme firmy, ktoré robia biznis inak

Nadácia Pontis rozdala ocenenia Via Bona Slovakia za rok 2014.

Nadácia udelila koncom marca prestížne ocenenia za najinšpiratívnejšie projekty v oblasti firemnej filantropie a zodpovedného podnikania v siedmich kategóriách: Zelená cena, Podporovateľ dobrovoľníctva, Dobrý partner komunity, Skvelý zamestnávateľ, Férový hráč na trhu, Zodpovedná veľká firma, Zodpovedná malá/stredná firma. Slávnostný galavečer v Bratislavskej Refinery Gallery otvoril prezident Andrej Kiska.

Výnimočné projekty inšpiratívnych firiem

Nadácia Pontis tento rok prijala 61 nominácií, z ktorých do užšieho výberu postúpilo 23 spoločností. Nezávislá hodnotiacia komisia pozostávajúca z firiem, médií, neziskoviek a štátneho sektora to nemala jednoduché. Odborníci v jednotlivých oblastiach rozhodovali v dvojkoľovom hodnotení.

„Ide o projekty a prístupy firiem, ktoré sú niečím výnimočné, pomáhajú okolitej komunite, zamestnancom, berú ohľad na životné prostredie alebo bojujú proti korupcii a riešia spoločensky náročné témy na Slovensku. V nadácii veríme, že príbehy víťazov môžu inšpirovať aj ostatné firmy,“ povedala Lenka Surotchak, riaditeľka Nadácie Pontis. Mnohé z firiem totiž idú pri svojom podnikaní nad rámec svojich povinností a snažia sa byť prínosom pre svoje okolie.

Víťazom sa stáva...

Víťazmi hlavných cien sa stali spoločnosť Alfa Bio (kat. Zodpovedná stredná firma) a Accenture (kat. Zodpovedná veľká firma). Potravinárska

Spolumajiteľ ESET-u Anton Zajac a Peter Škodný z ocenej firmy Accenture

firma Alfa Bio z Banskej Bystrice sa z malej rodinnej firmy vypracovala na ambicióznou spoločnosť akcentujúcu ekologickú výrobu zdravých potravín. Bratislavský Accenture, pôsobiaci v oblasti manažérskeho poradenstva a outsourcingu, postavil stratégiu firemného občianstva na 5 pilieroch: riadení spoločnosti, podpore a investícii do vzdelávania, starostlivosti o životné prostredie, zamestnancoch a dodávateľoch. Integrita v správaní a nepodporovanie korupcie

deklarujú ako svoju dôležitú zásadu.

Jubilejný 15. ročník ocenenia bol prelomový v tom, že sa doteraz prihlásilo najviac malých a stredných firiem, medzi nimi aj slovenské bez zahraničnej majetkovej účasti. „Medzi víťazmi je viacero projektov firiem z ekonomicky slabších regiónov Slovenska, ako sú Banská Bystrica, Trebišov či Partizánske. Aj tie dokazujú, že vedia motivovať ľudí k osobnému rastu, záujmu o svoje okolie a zodpovednému prístupu k životnému prostrediu,“ dodala L. Surotchak.

Zmyslom ocenení je inšpirovať aj ostatné firmy k zodpovednému podnikaniu.

Ocenenie Via Bona Slovakia nadácia udeľuje od roku 1998, kedy začala s oceňovaním firiem a jednotlivcov v oblasti filantropie; neskôr ocenenie rozšírila aj na zodpovedné podnikanie.

CH

Foto: NP, Youtube/AK

Na galavečere sa legendárne blysol aj slovenský prezident.

Kaufland daroval potraviny

Spoločnosť Kaufland prispela v roku 2014 do potravinových a sociálnych výdajní na Slovensku spolu 686 400 kusmi výrobkov, čo v porovnaní s rokom 2013 predstavuje nárast o 174 %. Sociálne výdaje potravín sú zriadené vo viacerých mestách Slovenska, napríklad v Banskej Bystrici, Nitre, Prešove,

Trenčíne, Rimavskej Sobote, Ružomberku, Žiline a štyri v Bratislave. Poskytujú bezplatnú pomoc pre sociálne slabších a odkázaných obyvateľov a ľudí v hmotnej núdzi.

„Dodávame vybraný tovar pred ukončením minimálnej doby spotreby, a tak sa snažíme aktívne bojovať proti plytvaniu potravinami a o ich efektívnejšie využitie,“ uviedol hovorca spoločnosti Martin Gärtner. „Hmotná núdza je stav, keď príjem domácnosti

nedosahuje ani životné minimum a ľudia si sami nevedia alebo nemôžu zabezpečiť vyšší príjem. Sme radi, že im aspoň takýmto spôsobom môžeme pomôcť ušetriť peniaze,“ dodal. Najčastejšie darovaným druhom potravín boli rožky, ktorých za rok 2014 rozdali takmer 60 000. Hodnota darovaných potravín od Kauflandu bola 467 494 €; o 84 % viac ako v roku 2013.

CH

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Manažment

PM II – Projektový manažment II, 27. – 28. 4., BA, FBE Bratislava
Riadenie a ukončenie projektov, 28. – 29. 4., BA, next level academy
Manažér ako mentor a kouč, 28. – 29. 4., BA/blízke okolie, ADDA Consultants
Stres manažment Plus, 29. – 30. 4., BA, Atna
Ako viesť Assessment Centrum, 4. 5., BA, Mega Education
Lean IT Foundation s certifikačnou skúškou, 11. – 12. 5., BA, Omnicom
PRINCE2 Foundation & Practitioner, 11. – 15. 5., BA, Hewlett-Packard
Enterprise Risk Management, 18. – 19. 5., BA, Det Norske Veritas SK
Manažment logistiky, 19. – 20. 5., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva
Stres manažment, 20. 5., BA, FBE Bratislava
Time management ženy – v živote i v biznise, 21. – 22. 5., BA, Espiral
Delegovanie, 27. 5., BA, FBE Bratislava

Ludské zdroje a personalistika

Úspech znamená veriť v seba, 27. 4., BA, Atna
Asertivita, 27. – 28. 4., BA, FBE Bratislava
Efektívna komunikácia a rokovacie zručnosti v praxi, 27. – 28. 4., BA, Espiral
LinkedIn pre recruiterov, 28. 4., BA, MV Akadémia
Prezentačné zručnosti – kombinovaná metóda, 6. – 7. 5., BA, Mega Education
Vyjednávacie zručnosti I. – spoznávame protistranu, 14. 5., BA, Macrosoft
Výber zamestnancov – možnosti a nástroje poznávania ľudí, 14. 5., BA, Perkon
Komunikácia ako základ úspechu v profesii – II. modul, 15. 5., BA, AiO Education
Ako riadiť GenY, 15. 5., BA, FBE Bratislava
New Code NLP, 18. – 19. 5., BA, Centrum systemiky a NLP
Tréning trénerov, 18. – 19. 5., BA, Mega Education
Ako zaistiť, aby účastníci prenášali svoje znalosti do praxe?, 26. 5., BA, Top Consult Group & VKC Intenzíva
Pohovory pri hodnotení a znižovaní stavu pracovníkov, 28. – 29. 5., Senec, BPM Slovakia

Účtovníctvo a dane

IFRS komplexný kurz II., 29. – 30. 4., BA, Verlag Dashöfer
Kompletný výklad zákona o DPH, 29. – 30. 4., BA, sféra
Kurz mzdového účtovníctva pre začiatočníkov, 11. – 20. 5., BA, Maxim
Daň z pridanej hodnoty – novela zákona, 14. 5., BA, Agentúra Tempo

Kurz jednoduchého účtovníctva, 16. – 24. 5., BA, Edu-Land SK
Daňový špecialista 2015, 26. 5., BA, CUS – Centrum účtovníkov Slovenska
Dohody o prácach mimo pracovného pomeru, 26. 5., BA, Agentúra Apollo
Vybrané problémy zákona o dani z príjmov, 28. 5., BA, sféra

IT a počítače

Počítačové siete I. – základy, 27. – 28. 4., BA, IT Academy
MS Excel 2013/2010 – programovanie vo VBA, 27. – 29. 4., BA, Ipx IT

Právo a legislatíva

Povinnosti podnikateľa – víkendový kurz, 25. – 26. 4., BA, Agentúra Jaspis
Typy zmlúv pri vývoji, dodávke a rozširovaní softvéru, 30. 4., BA, Verlag Dashöfer
Zodpovednosť za nebezpečné výrobky v autopiemyse, 11. 5., BA, Det Norske Veritas SK
Nový zákon o odpadoch, 18. 5., BA, Principium
Právne a daňové aspekty reklamy, 26. 5., BA, sféra
Pracovná zdravotná služba, 27. 5., BA, Principium

Marketing, PR a obchod

Profesionálna telefonická komunikácia, 4. – 5. 5., BA, FBE Bratislava
Obchodná komunikácia, rokovanie a vyjednávanie, 11. – 12. 5., BA, Mega Education
Google Tag Manager, 14. 5., BA, Pricemania
Webový copywriting, 19. 5., BA, Pricemania
Kreativita I – ako získať skutočne dobré nápady, 25. – 26. 5., BA, FBE Bratislava
Použitelnosť nákupného košíka v e-shopoch, 26. 5., BA, Pricemania

Západné Slovensko

Manažment a odborné kurzy

Základy SPC a 8D report, 30. 4., Trenčín, Vincotte International SK&CZ
SPC – štatistická regulácia procesov, 4. – 5. 5., Trnava, Lloyd's RQA
Školenie implementačných tímov systému manažérstva hospodárenia s energiami, 13. – 14. 5., Nitra, Astraia certification
Interný audítor QMS, 13. – 15. 5., Trnava, SGS Slovakia
SPC – základy štatistiky, 14. – 15. 5., Považská Bystrica, Det Norske Veritas SK
3 metodiky – APQP, PPAP a FMEA, 25. – 26. 5., Považské Podhradie, Det Norske Veritas SK

Účtovníctvo a dane

Mzdové účtovníctvo, 20. 4. – 20. 5., Prievidza, AV Prievidza

Daňový špecialista 2015, 5. 5., Nitra, CUS – Centrum účtovníkov Slovenska

IT a počítače

Jazyk SQL – základy, 28. – 29. 4., Nitra, IVIT
Zmeny v požiadavkách normy ISO/IEC 27001:2013 a spôsob ich aplikácie vo funkčnom ISMS, 5. 5., Nitra, Astraia Certification
Excel pre mierne pokročilých, 14. – 15. 5., Trenčín, InSys

Stredné a východné Slovensko

Manažment a odborné kurzy

TPM Expert, 28. – 30. 4., Žilina, IPA Slovakia
Základy MSA – analýza meracieho systému, 29. 4., KE, Vincotte International SK&CZ
Analýza rizík – FMEA, 11. 5., Žilina, IPA Slovakia
Štandardizácia a vizualizácia na pracovisku – 5S, 18. 5., Svit, IPA Slovakia
Lean Expert, 19. – 20. 5., Žilina, IPA Slovakia
Základy APQP + PPAP, 26. 5., KE, Vincotte International SK&CZ

Ludské zdroje a personalistika

Kontinuálne vzdelávanie – asertivita, 1. – 9. 5., Dolný Kubín, AV Tatry
Zjednodušte administratívne procesy a odbúrajte byrokraciu, 13. 5., Žilina, IPA Slovakia

Účtovníctvo a dane

Daňový špecialista 2015, 28. 4., Banská Bystrica, 19. 5., Žilina, 20. 5., KE, CUS – Centrum účtovníkov Slovenska
Transferové oceňovanie od 1. 1. 2015, 29. 4., Žilina, Educo-Consult
Transferové oceňovanie a dokumentácia, 29. 4., KE, 30. 4., Poprad, Poradca podnikateľa
IFRS komplexný kurz II., 29. – 30. 4., Vysoké Tatry, Verlag Dashöfer
Vedenie účtovníctva a daňové povinnosti v neziskovej organizácii, 30. 4., Žilina, KE, Verlag Dashöfer
Účtovný a daňový kokteil, 13. – 15. 5., Vysoké Tatry, Verlag Dashöfer
Cestovné náhrady, 18. 5., Žilina, Educo-Consult
3 dni plné DPH, 18. – 20. 5., Vyhne, sféra

IT a počítače

Excel – základy, 18. 5., Žilina, IVIT
Excel pre pokročilých, 20. – 21. 5., Žilina, IVIT

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk

Vzdelanie nás robí odolnejšími voči kríze

Nedávny európsky prieskum ukázal, že krajiny s vysokokvalitnými pracovnými miestami, efektívnou sociálnou ochranou a investíciami do ľudského kapitálu sa lepšie vyrovnávajú s následkami recesie.

Šlo o výročný prieskum Európskej komisie k vývoju zamestnanosti a sociálnej situácie v roku 2014, ktorý sa zamerával na následky ekonomickej krízy a poučenia z nej. Dospel k záveru, že jej negatívny dosah na zamestnanosť a príjmy ľudí bol menší v krajinách s otvorenejšími, menej segmentovanými pracovnými trmi a s vyššími investíciami do celoživotného vzdelávania.

Komisárka pre zamestnanosť Thyssenová: Potrebujeme investície do ľudí, aby boli ešte vzdelanejší.

Eurokomisárka pre zamestnanosť, sociálne záležitosti, zručnosti a pracovnú mobilitu Marianne Thyssenová k tomu uviedla, že vytváranie pracovných príležitostí je najnaliehavejšou úlohou EÚ a následky krízy robia túto úlohu ešte náročnejšou.

„Z prieskumu vyplýva nevyhnutnosť realizovať štrukturálne reformy aj opatrenia na podporu spotreby a dopytu,“ skonštatovala. „Potrebujeme

Marianne Thyssenová

ďalšie investície do ľudí, aby Európania boli ešte vzdelanejší, odborne pripravenější a aktivovanejší pre potreby pracovného trhu,“ podčiarkla.

Zodpovedajúca kvalifikácia je celoživotnou vecou

V situácii, keď Európa rieši otázku starnúceho a ubúdajúceho obyvateľstva, sú pre podporu produktivity a zabezpečenie budúceho rastu kľúčové investície do ľudského kapitálu. Aby boli efektívne, budú si vyžadovať nielen vzdelávanie a odbornú prípravu v tých správnych zručnostiach, ale aj primeraný rámec, ktorý ľuďom pomôže tieto zručnosti udržiavať, zdokonaľovať a využívať počas celého pracovného života.

To znamená, že v súčasnosti realizované zmeny, spojené s technologickým pokrokom, globalizáciou, demografickými vplyvmi a ekologizáciou hospodárstva, by mali ponúknuť príležitosti na vytvorenie kvalitnejších pracovných miest. Zároveň však môžu prispieť aj k tomu, že niektoré iné zručnosti a profesie budú zastarané a príjmy sa ešte viac spolarizujú. Preto sú

podľa Európskej komisie potrebné proaktívne stratégie na podporu celoživotného vzdelávania, na zlepšenie pomoci pri hľadaní zamestnania a na podporu sociálneho dialógu – aby bolo možné predvídať a realizovať inovácie.

Budúcnosť sociálneho investovania

V prieskume sa konštatuje, že viaceré členské krajiny EÚ postupne prechádzajú k modelu sociálnych investícií, ktorý využíva ľudský potenciál v priebehu celého života a podporuje širšiu účasť na pracovnom trhu. Pri udržiavaní miery aktivácie v Európe pomohli aj predošlé reformy, zamerané na vyššiu zamestnanosť žien a starších ľudí. To potvrdzuje potrebu pokračovať v reformách pracovného trhu a v modernizácii systému sociálnej ochrany. Podľa komisárky M. Thyssenovej investičná ofenzíva, ktorú spustila nová exekutíva Únie, prinesie v týchto kľúčových oblastiach výraznú zmenu.

TA
Foto: EK

Rozbieha sa duálne vzdelávanie

Od 1. apríla sa u nás rozbehla školská reforma – po schválení zákona o odbornom vzdelávaní a príprave. Ten má postupne prepojiť vzdelávanie s trhom práce. O nastavení systému sa viedli rokovania viac ako dva roky.

Na nedávnej konferencii o tejto téme, ktorú zorganizovala Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, jej prezident Tomáš

Malatinský konštatoval: „Každým rokom rastie dopyt po technicky vzdelaných absolventoch. Avšak zo slovenských škôl vychádza stále menej takých, ktorí sa dokážu uplatniť na trhu práce. Veríme, že nový zákon, ktorý opätovne zavádza prvky duálneho vzdelávania, bude motivujúcim a atraktívnym nielen pre zamestnávateľov, ale aj pre žiakov a najmä rodičov.“

Podľa zamestnávateľov je zákon výsledkom kompromisu s rezortmi školstva a financií. Ako hovoria, daňová úľava pre tých, ktorí sa zapoja

do systému odbornej prípravy organizovaním praxe, je nedostatočná. O nástrojoch na zvýšenie ich motivácie ešte prebiehajú rokovania. Zamestnávateľia mali len desať dní na to, aby vstúpili do systému duálneho vzdelávania už od nasledujúceho školského roka. Prihlásilo sa ich 130; spoločne chcú vytvoriť 1 800 pracovných miest, v ktorých sa majú žiaci pripravovať na budúce povolanie. Najviac má byť automechanikov, nasledujú pozície v obchode, cestovnom ruchu a elektrotechnike.

JF/TA

Interaktívne hračky nielen bavia, ale aj vzdelávajú

Odborníci sa zhodujú, že najväčší zmysel má investovať do hračiek, ktoré deti rozvíjajú a niečo ich učia, teda do takzvaných interaktívnych hračiek. Sú navrhnuté tak, aby dieťa mohlo pri hraní rozvíjať jemnú motoriku, sluch, hmat, ale napríklad aj logické myslenie.

Výrobcovia väčšinou vyvíjajú svoje produkty v spolupráci s vývojovými psychológmi, pediatriami a inými odborníkmi.

V prvom roku života dieťa získava najviac informácií z okolia pomocou zraku a hmatu. „Investovať sa oplatí do jednoduchších hračiek výrazných farieb a kombinácií materiálu, pretože dieťa v danom období javí záujem predovšetkým o štruktúru hračky, jej chuť a zvuk, ktorý vydáva,“ vysvetľuje Lukáš Fiala z internetového obchodu Funbaby.cz.

Deti od jedného roku sa už rady pohybujú a premiestňujú veci z miesta na miesto. Ideálnou hračkou sú v tomto období interaktívne odrážadlá, ktoré zlepšujú koordináciu, ale zároveň sú vybavené rôznymi klaksonmi a tlačidlami, takže dieťa stimuluje.

Pre deti v predškolskom veku existuje nespočetné množstvo plyšových hračiek, ktoré simulujú domácych miláčikov alebo aj hovoria. Pre malých čitateľov obchody zasa ponúkajú interaktívne knihy, ktoré dieťaťu vedia predčítať text, umožňujú lúštiť rôzne kvízy a ovplyvňovať obsah. Interaktívne hračky je potrebné vyberať s ohľadom na konkrétne dieťa a jeho záujmy.

LR

Dverová sieť Made in Slovakia

Najväčší slovenský výrobca žalúzií, oknových a dverových sietí K-system, s. r. o., Žiar nad Hronom zabodoval na výstave v nemeckom Stuttgarte. Pozornosť odborných návštevníkov 50. ročníka veľtrhu roliet, dverí/brán a protisľnečných systémov R+T (konal sa vo februári) upútala jeho dverová sieť Nobarier Rollo. „Opäť sme si overili, že náš dlhodobý dôraz na kvalitu produkcie sa vypláca,“ povedala vedúca divízie obchodu a marketingu Andrea Kúdelová.

Na výstave predstavila žiarska firma aj interiérové, vertikálne a exteriérové žalúzie, slnolamy a siete proti hmyzu. Nemecko je po ČR a Rakúsku jej tretím najvýznamnejším exportným teritóriom.

PL

Rozbehnite sa už túto jar

Novinkou tejto jari je nový typ bežeckých topánok ZPump od značky Reebok. Výrobca prišiel s revolučným vynálezom – Zpump Fusion sa prispôsobí akejkoľvek nohe a prinesie jej maximálne pohodlie vďaka vzduchom vyplnenej dutine. Táto sa pružne adaptuje na tvar nohy. Na päte ZPump Fusion sa nachádza malé čerpadlo. Pri jeho stlačení sa prostredníctvom ventilu plní celá štruktúra vzduchom a pomaly sa prispôbuje tvaru nohy

a uzatvára sa okolo jej hornej časti a zároveň päty. Tvar sa tým zafixuje a vytvorí sa tak topánka na mieru, ktorá zaisťuje vysoký výkon pri každom pohybe. V prípade potreby môže bežec vzduch cez ventil aj vypustiť.

Na rozdiel od tradičných bežeckých topánok, ktoré sa skladajú aj zo 40 častí, má ZPump Fusion len 3 základné diely. Znamená to, že noha nemusí bojovať so žiadnymi pevnými súčiastkami, ktoré by obmedzovali jej pohyb. **ES**

Akú vôňu zvoliť k akej príležitosti?

Lichtotivé šaty a vkusné líčenie je už medzi Slovcami takmer štandardom. Keď však žena štýlový vzhľad dokáže doplniť aj vhodným parfumom, výsledkom je nadpriemerný dojem.

Vkus na vôňu a ich vnímanie sú veľmi individuálne. Ľudský nos je dokonca ráno citlivejší ako večer a pachy vníma intenzívnejšie. Pre každodenné nosenie do práce je preto vhodné zvoliť namiesto intenzívnych parfumov alebo parfumovaných vôd, ktoré obsahujú 12 až 15 % vonných látok, radšej ľahšie toaletné vody. V nich býva obvykle použitých 6 až 12 % vonnej zmesi. Voľbou jemnejšej a menej výraznej „toaletky“ sa žena vyhne riziku, že bude jej vôňa svojou intenzitou alebo ťažším zložením partnerovi na rokovaniach či v kancelárii neprijemná.

Na súkromné príležitosti, akou je napríklad romantická večera, sa hodia zmyselné kvetinové vône. Tie sa najčastejšie nanášajú na krk, dekolť a vnútorné časti zápästia. Nanesená vôňa by sa nikdy nemala roztrieť. Po streknutí by sa

mala nechať postupne vyprchať s tým, že samotná aróma sa obvykle prejaví po približne 10 minútach. Vhodným nosičom vône sú tiež čerstvo umyté vlasy.

V prípade slávnostných príležitostí ženy často siahajú po ťažších a orientálnych tónoch, ktoré sa pre tento typ večera dokonale hodia. Medzi obľúbené ingrediencie patria ambra, vanilka, kadidlo alebo santalové drevo. Pri týchto udalostiach je lepšie siahnuť po dlhšie voňavých variantoch – parfumovanej vode alebo priamo po parfume. Vďaka väčšiemu podielu vonných látok vydrží celý večer a bude sa uvoľňovať postupne. „Takzvaný Eau de Parfum býva síce drahší ako toaletná voda, ale flakón vydrží aj niekoľko rokov. Parfum by mal byť mimo dosahu priameho slnečného žiarenia, v teplote okolo 20 stupňov Celzia. Predĺži sa tak jeho životnosť,“ radí Ivona Selniková, generálna riaditeľka LR Health & Beauty.

JK

Meteostanice pre náročných

V posledných rokoch sa malé meteorologické stanice stali obľúbeným pomocníkom slovenských domácností. Okrem toho, že plnia rad užitočných funkcií, svojim dizajnom aj vkusne dotvárajú interiéry. Meteostanice sa rozdeľujú na dizajnové a profesionálne. Pred kúpou by ste si mali premyslieť, čo od svojej meteostanice čakáte.

Na pohľad atraktívna a vlastnosťami nabitá je meteostanica Hyundai WS 2077 R WIND. Disponuje vetromerom a zrážkomerom na meranie rýchlosti a smeru vetra a meranie množstva dažďových zrážok. Okrem štandardných údajov, akými sú dátum, čas, vnútorná a vonkajšia teplota a vlhkosť, ponúka aj množstvo unikátnych

funkcií. Predpoveď počasia zobrazí pomocou farebnej animácie. Uchováva históriu vývoja počasia a dažďových zrážok a tlaku za posledné dni, týždne alebo mesiace. Poteší teda najmä tých, ktorých zaujíma dlhodobé správanie sa počasia. **PV**

Meteostanica WS 2077 R WIND

V Kauflande už môžete platiť aj stravnými lístkami!

DOXX
stravné lístky®

Up Jedálny kupón
Chèque Déjeuner

 Ticket
Restaurant®

Využite **rýchle**
a **férové služby**

My vieme, čo dokážete najviac oceniť.

- Rýchla a férová likvidácia poistných udalostí
- Najširšia sieť vlastných profesionálnych predajcov
- Dostupnosť vždy a všade cez telefón a online

Aj preto sme sa v súťaži Zlatá minca 2014 opäť stali **Najoceneňovanejšou poisťovňou na Slovensku** a dôveruje nám viac ako 1,8 milióna z vás.

RÝCHLO A FÉR

Róbert M., klient Allianz - SP

Infolinka 0800 122 222 www.allianzsp.sk

Allianz
Slovenská poisťovňa